

SLƏRAY ANJA AZLAMƏNA MATAPLA LA SLAKA YESU Les Actes des Apôtres

¹ A kak slawda gulo Tewofil.

La wakità gulo matera la abà kà, gətsetser à ka lakəl anja Yesu. Gədatsetseray lakəl uwana apàhla ñgaha la uwana atapàhla à azladza gesina, dagay madzəka vok anja sləray aňha, ² tsərəh à mavakay uwana Zəzagəla azèb à zagəla. Mok uwana aləg la gudəñ la vok, akàsàni azladza kà magay azlaməna matapla aňha, atàpàhàtala uwana naka tadehəñ, adahà uwaga kà la ndzədəa anja Masasədok Zəzagəla. ³ La lig la ahəñ, à mok uwana adamatsay apèhatàla vok asik dəñ la mahanay dzik ufad la abà, kà atà anja masəlay la dziriga kà masla la sifa. Apèh à atà gay anja makoray Zəzagəla. ⁴ Vərdi anik uwana tadahama gay à vok kà mazuw tatak may la slaka gà kà, agòd à atà: “Baba gulo, apèh à akul à ahəñ kà mav à akul tatak uwanay, à uwana gəpəh à akul, kadaw à slaka aw, dzàw à ahəñ la abanay la Urusalima kakudaw. ⁵ Kà uwana Yuhana adahà batem à azladza la iyaw, ama la huma la gay kà, akul kà, tadàdahakullañ kà la Masasədok Zəzagəla.” ⁶ Azlaməna matapla uwana tahamà gay à vok la Yesu tanàval: “Sufəl gami, la kaslà uwatà la uwana kadàv makor gəl à tsəhay anjak Isərayel ay?” ⁷ Yesu agòd à atà: “Uwaga kà gay

aŋkul la abà kà masəl kaslà uwatà aw, say Baba gulo la uwana asəl uwaga pəra. ⁸ Ama à akul kà, Zəzagəla adàvà à akul Masasədok aŋha, la ndzədəa aŋha ŋgaha kadàgaw azlaməna sayda gulo, la abanay la Urusalima, ŋgaha la kutso Yahudiya, la Samariya ŋgaha tsərəh à makəd' gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.”

Mad à zagəla aŋha Yesu

⁹ La mapəh uwaga la gay ala, azəb vok à zagəla, ahàd à slaka Baba, la huma yewdi aŋatà. Ngaha azà à atà à adi, ŋgaha tanəŋjàŋ aya aw. ¹⁰ La mok uwana atà la matsak yewdi à zagəla aya kà, azladza səla tatsìzlla atà à vok la lukut medsekuga la vok təlla. ¹¹ Tagòd' à atà: “Akul azla Galili, kà mana kadzaw à ahəŋ tsàk yewdi à zagəla ma? Yesu uwana ahàd à zagəla asàk akul à ahəŋ, adàwul à waŋ bokuba uwana kanəŋjàw mad à zagəla aŋha.”

Tayahani dza kà mabədla à slaka aŋha Yudas à abà

¹² La lig aŋha uwaga la ahəŋ, azlaməna matapla tasà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla gudəŋ kuvu, kiya uwaga tasà à ahəŋ la abatà, tahàd à Urusalima kərkər aŋha kà mahoyay pəlis tekula. ¹³ Mok uwana tabəzà Urusalima kà, tadà à gày uwana à agu lakəl aŋha gày anik la afik tadzà à ahəŋ la aku uwarà. Azladza gà uwana kà: Piyer, Yuhana, Yakuba kona aŋha Alfe, Səmon uwana tazala Zəlot ŋgaha Yahuda kona aŋha Yakuba. ¹⁴ Gesina aŋatà tahamàh gay à vok kà madəv kuda la slaka gà, la azlamis, la

Mariyama iyà anja Yesu, ɳgaha la azldeda anja Yesu.

¹⁵ La vərdi anik aya, azlaməna madinjal gəl à vok tahamà gay à vok: Dza dzim bəzi anha dzik səla. Hadzak, Piyer atsizlla ala la tataka anjatà la abà, agòd à atà: ¹⁶⁻¹⁷ "Azladeda, Yudas kà agà la tataka gami la abà. Masla kà tavàl slərəy bokuba anu bay. Ama la mok uwana azladza tayàh makəd Yesu kà, aguwà azladza à huma, kà makəs Yesu. Dagay uwarà la matsetseray la abà, David apèh à ahəŋ lakəl anja Yudas uwana naka adəhəŋ. Ndzer, say gay uwanay agəd à afik bokuba uwana apèh à vok."

¹⁸ Yudas kà adahàŋ kà mawisiga. Sili uwana tapəllal kà maguw azladza à huma anja mapəhla Yesu ala kà, asùkwla guf, ɳgaha atsà gəl à ahəŋ la guf uwatà la abà, tsəzlləh, hana anha gesina asà à vədfəh gesina, vərdəfə. ¹⁹ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima tasəl à uwana apakà vok gesina, gay gà la uwaga tazàllala guf uwatà la gay gudəŋ anjatà kà: *Hakeldama*, bokuba magodəy kà: Guf anja anjiz. ²⁰ Piyer awùlla à gay anha à tsəh, agòd aya: "Gay gà la uwaga David apèh à ahəŋ dagay uwarà lakəl anja Yudas la wakità anja Mahabay la abà:

'Gày anha adàpaky ɳvagay tsewwa,
Dza adàdza à ahəŋ laaku anja tetuwa.'
Tatsetsèr aya kà:

'Say dza anik abəd à slaka anha à abà aya.'"[✳]

²¹⁻²² "Say dza abəd à slaka anha à abà kà mapak masla sayda anja mawul à uda anja Sufəl

---

[✳] **1:20** 1.20 Mahabay 69.25; 109.8

Yesu gami la mamətsay. Dza uwaga agay kəla kà tekula la tataka azlauwana la abà mauguzahàh anina la kəla slaka uwana Sufəl Yesu adahàh à abà dagay zamana uwana Yuhana adahàlla batem tsərəh asàk anu à ahəŋ à mok uwana Yesu awùl à uda la mamətsay awùl à zagəla.”²³ Kiya uwaga tatsızlla azladza səla ala: Yusufu uwana tazalalla Barsabas, sləm aŋha anik aya Yustus, atà la Matiyas. ²⁴ Ngaha tadèv kuda à Zəzagəla gesina aŋatà, tagòcf: “Sufəl, kak uwana kasəl madzugway aŋa ləv aŋa dza kà, pəhanula la uwana kakəsànì la tataka aŋatà la abà, ²⁵ kà masla aŋa məbəd à slaka asik aŋa Yudas à abà kà magay masla matapla, kà masla aŋa madəh sləray aŋha à uwana Yudas asàkal, kà masla aŋa mad à slaka uwana à abà agà aŋha.” ²⁶ La lig la ahəŋ tatsà à atà goropu lakəl aŋa mazəbani tekula aŋatà. Kiya uwaga Zəzagəla azəbənì Matiyas, ngaha adà à matugway aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gà uwaga à adi.

2

Mas à ahəŋ aŋa Masasədok Zəzagəla

¹ Mok uwana madəvaday aŋa Pentakosta adasa à waŋ, azlaməna madinjal gəl à vok tahamà gay à vok gesina la slaka tekula la abà.²⁴ ² Katskats tatsənà masləh məlo bokuba mahohumay aŋa məŋ kular, asa à ahəŋ la zagəla, ngaha ahənà gày uwana ala, atà la aku gesina. ³ La abatà azlatatak anik tapàhla vok ala bokuba azlaalàh akàl; tasləhà gəl à ahəŋ,

---

²³ 2:1 2.1 3Musa 23.15-21; 5Musa 6.9-11

tadzàh à kəla uwabeyuwi aŋatà à gəl gesina.
⁴ Gesina aŋatà tahèn ala la Masasədfok Zəzagəla, ŋgaha tadzəkà mabadma la azlagay gudəŋ anik anik, bokuba uwana Masasədfok avà à atà kà mapəhay.

⁵ La kaslà uwatà azla Yahudiya uwana tanəfà mapəhay aŋa fəla aŋatà, la ahəŋ la Urusalima, tasà à wanj la azlakutso anik anik la abà gesina, tasà à wanj kà madz à ahəŋ la Urusalima. ⁶ Mok uwana tadatsən mahohumay uwaga, tasà à wanj, tahamà gay à vok. Ləv avàləh à atà à gay gesina aŋatà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋatà kà atsənàŋ kà tapəhay gay kà la gay gudəŋ aŋha. ⁷ Kiya uwaga gesina aŋatà ləv avàləh à atà à gay, gəl akad à atà à vok, tagòd: “Azladza uwanay tavats gay kà, kà azla Galili aw takay? ⁸ Ngaha ma, uwanay ma kakay apaka vok, kà kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay kà la gay gami uwi? ⁹ Tsa tekedik kà azladza uwanay tasà à wanj la kutso Partiya, Medi, Elam, Mesopotami, Yahudiya, Kapadotsəya, tsərəh à Asəya. ¹⁰ Ngaha la Fərizi, Pamfiliya, Misəra, ŋgaha la kutso aŋa Libiya uwana nekwa la Səren, azlaanik la tataka gami la abà, tasà à wanj la Rom, ¹¹ azlauwana azla Yahudiya slilih gà la azlauwana tapakàh azla Yahudiya mapakay, azlaanik uwana tasà à wanj la Kəreta ŋgaha azlaanik la Arabiya. Ama ku bà la uwaga bay kà, kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay lakəl aŋa slərəy məŋga aŋa Zəzagəla la gay gudəŋ aŋha!” ¹² Ləv avàləh à atà à gay gesina, tasəl uwana tapəhay aw, tagòd kà atà à atà: “Uwanay

ma, mana asal magoday mi?" ¹³ Ama bà la uwaga kà azlaanik takədəsl azlaməna madiŋal gəl à vok la magoday: "Ndzer, azladza uwanay kà guzu adakad atà à gay."

Mapəhay aña Piyer

¹⁴ Hadzak Piyer asà à afik la azlaməna matapla kulo gəl aňha tekula gà uwanay, azà kuda à zagəla, agòd à maham à ahəŋ dza: "Akul azla Yahudiya, ńgaha akul uwana kadzaw à ahəŋ la Urusalima la abà gesina, sèləw, tsəbəw sləm à gay uwanay gəpəh à akul lagwa. ¹⁵ Kay, azladza uwanay kà, guzu adakad atà bokuba uwana kagodaw aw, kà uwana bà zil gosila bay kà, adaslay dadàŋ aw. ¹⁶ Ama kà magəd uwana à afik, masla mapəhal gay à ahàl Yoyel apəh: ¹⁷ Zəzagəla agòd:

'Kiya uwanay à uwana adàpaka vok la madəv à gay mahənay:

Gədəsləl Masasədok gulo à ahəŋ à azladza à gəl gesina;
azlabəza aňkul, la azlakohana aňkul, la azlaməkozga aňkul masasinjay adàsasiňahla atà, gədəbəfahà atà à ama la abà, tapàh panjaw gulo.

¹⁸ Ndzer, haday gədəsləh Masasədok gulo à gəl aña azlamagamza gulo, azlazilga, la azlamisga la mavakay uwatà

Ngaha tadàpahah à azladza.

¹⁹ Gədəsfahah azlanadzipo la zagəla ńgaha la vəsfah,
anjiz, akàl ńgaha habaga la azlakəsək tada-gahay la ahəŋ,

20 Afats adàtəfa zagəla,

Təla adàgay mativga vikuza, bokuba aŋiz.
La lig la ahəŋ kà pəra, mavakay aŋa Sufəl
uwana mazləħbayga, aŋa mas à waŋ.

21 Kəla dza uwana atsal sləm aŋa Zəzagəla agay
adàbəlay!"²¹

22 "Akul azla Isərayel, tsəħħaw sləm à uwanay gəpəhay", Piyer agòd à atà. "Yesu zil Nazaret uwana Zəzagəla aslèl à waŋ, apəħla maslay anha ala, la madħàh azlanadzipo la azlamasəlay anik anik la tataka aŋkul la abà, akul babay kasəlaw. **23** Zəzagəla avà à ahàl aŋkul bokuba uwana awoyàŋ kà uwana dagay uwarà, asèl uwana kadàċħahawwallaŋ à vok. Gay għà la uwaga kavàw masla à ahàl aŋa azlaməna tsakana kà mazləlay à ahàf à adi kà mamətsay. **24** Ama Zəzagəla awūlla à uda la mamətsay, adżà à ahəŋ la sifa aya. Ndzer kà, masla kà agèd à ndzəda aŋa mamətsay à ahàl aw. **25** David apəħ lakəl aŋha kà:

'Koksikoksi gənənġèn Sufəl gulo la yewdi gulo,
agà la ahàl kaf gulo, kà gi aŋa magogotsay aw.

26 Gay għà la uwaga, ləv gulo adahən ala la marabay, ɻgħaha gay gulo uwana gəpəhay kà matsidayga,

Baməraka gi la sləb vok pəra, gədàf manəwən gulo à masla à afik.

27 Kadàsak gi la ahàl aŋa mamətsay aw.

Kadàkəsay kà sləb vok aŋa kohana anjak amazinla aw.

²¹ **2:21** 2.21 Yoyel 2.28-32

28 Kak, kapèhgəla tetəvi uwana adala gi à sifa à abà,
Gi la marabay kà uwana kak la gi.''"[☆]

29 "Azladeda gulo, azlayla gi gəpəh à akul la paraka lakəl aŋa Baba gami madzidziga David; masla kà amèts tallà, zəvay aŋha la ahəŋ la tataka gami la abà tsərəh à lakana. **30** Masla mapəhal gay ahàl aŋa Zəzagəla asèl kà Zəzagəla azùwal mawaday la magodsal: 'Gədàkəsanı à uda tekula la mayyi tsəh ala aŋak la abà, gədàfa à sufəl à abà.'[☆] **31** David asèl dagay uwarà lakəl aŋa mawul à uda aŋa dza, uwana mafal dzakwa à gəl gà, kà uwaga agòd:

'Gəsakal la mezewi aw ŋgaha vok aŋha azin ala aw.'
Zəzagəla agòd."

32 Piyer agòd aya: "Zəzagəla awùlla Yesu uwanay à uda la mamətsay, anu azlaməna sayda aŋa uwaga gesina. **33** Zəzagəla Baba atsìzllàŋ à ahàl kaf aŋha, ŋgaha avàl Masasədok uwana apəh à ahəŋ, masla aslèh anu à ahəŋ à gəl à uwana kanəŋjàwwàŋ la uwana katsənàwwàŋ lagwa. **34** David kà, masla kà ahàd à zagəla aw, ama apəh gay lakəl aŋa dza uwana tafal dzakwa à gəl, agòd:

'Sufəl Zəzagəla gulo agòd à sufəl gulo: 'Dzà aŋak à abanay la ahàl kaf gulo lakəl.

35 Tsərəh à uwana gədàbək azlaməna məzam aŋak à tsəh à asik aŋak, kà maf asik à afik aŋak.''"[☆]

[☆] **2:28** 2.28 Mahabay 16.8-11   [☆] **2:30** 2.30 Mahabay 132.11; 2 Samuyel 7.12-13   [☆] **2:35** 2.35 Mahabay 110.1

36 “Kità gəgod à akul à azla Isərayel, ndzer kasəlaw kà, akul kazlèllàw Yesu uwanay à ahàf à adi, masla la uwana Zəzagəla apakàñ ala kà Sufəl, əgaha afàl dzakwa à gəl.”

37 Uwana tatsòn gay uwaga kà, ləv avàləh à atà à gay gesina. Tanavà Piyer la azlaməna matapla anik: “Azladeda, mana à uwana mədəhəñ ma?”

38 Piyer agòd à atà: “Pèhàw gay la ləv ala, əgaha kəla uwabeyuwi anķul tadahalla batem la sləm aña Yesu Kristu kà tsakana anķul aña mamatsilla. Ngaha Zəzagəla adàvà à akul Masasədok anha. **39** Kà uwana mapəh à ahəñ aña Zəzagəla kà anķul, la mayyi à tsəh ala əgaha kà aña azlauwana kərkər gà, kà aña azlauwana Sufəl Zəzagəla gami adàzala à atà gesina.”

40 Kiya uwaga Piyer apəh à atà azlagay anik anik aya, kà mařaz atà à tsəh, əgaha kà madzərədfàh atà ala la magod à atà: “Sàw à uda la tataka aña azladza uwana takəs Yesu aw, yàhàw kà Zəzagəla aña mařəl akul pəra.”

41 Aňuvaw la tataka anjatà la abà tadìñ gəl à gay aña Piyer à vok əgaha tadahà à atà batem. La mavakay uwatà dza dəbow makər azà à vok à azlaməna matapla à adi. **42** Tavà vok anjatà kà matsəb sləm à uwana à azlaməna matapla tapəhatàla, tadzà à ahəñ la mazuw tatak may tekula la abà, əgaha tazàw tatak may la slaka tekula babay, əgaha la madəv kuda à Zəzagəla la slaka gà.

Madz à ahəñ aña azlaməna madijal gəl à vok

43 Azlanadzipo la azlamasəlay aňuvaw tadahàhà vok la ahàl aña azlaməna matapla, əgaha

ləv avàlàh à azladza à gay. ⁴⁴ Azlaməna madiŋal gəl à vok tagà tekula, ŋgaha tahamà gay à tatak anjatà à vok la slaka gà gesina. ⁴⁵ Tadawàh azlaàlak anjatà ala la azlaləmana anjatà, tavàhàh sili gà la tataka anjatà la abà uwabeyuwi kəla udəra anha. ⁴⁶ Kəla mavakay tahamà gay à vok la məŋ gày Zəzagəla la aku, tazàwàh tatak may anjatà la slaka gà la mtəga la ləv tekula la marabay. ⁴⁷ Tazlèbhàhà Zəzagəla, ŋgaha azladza gesina tawoyàhà atà. Kəla mavakay Sufəl Zəzagəla azàhà à atà ala azlauwana à adi asal mafəl atà.

3

Mawur dza deriga ala

¹ Vərdi anik, Piyer atà la Yuhana tahàd à məŋ gày Zəzagəla à agu kà madəv kuda la gay mokokhu, la kaslà anja madəv kuda. ² Deri anik la ahəŋ la gay gamagày uwana tazalalla gamagày delga, masla kà deriga dagay mayyay məŋ anha. Kəla mavakay azladza tadähla à gay gamagày uwaga, kà masla anja matsatsàh tatak la slaka azlaməna mad à gày à agu. ³ Piyer atà la Yuhana tadà à gày kà, anavà atà à tatak. ⁴ Ama Piyer atà la Yuhana tatsèkal yewdi à gay, ŋgaha Piyer agòðal: “Nərəz anu!” ⁵ Dza uwaga anərəz atà la tsetsi dadàñ, adzùgw kà afəz tatak la ahàl anjatà. ⁶ Piyer agòðal: “Tetuwa sili aga gi la ahàl aw, ama uwana gəkoray gəvà à ka. La sləm anja Yesu Kristu, zil Nazaret, sà à afik, hàd, gəgodf à ka!” ⁷ Ngaha akès la ahàl kaf, atsìzllàñ ala, katskats asik la azlamatakolə takola

anha tadtərədəhà ala. ⁸ Hadzak, atsızlla ala, dzaradzara, ahàd, tadà à mən gày Zəzagəla à agu la azlaməna matapla la mavalah à zagəla, ɳgaha la mazləb Zəzagəla. ⁹ Maham à ahən dza anənja deri uwaga, aday la mazləb Zəzagəla. ¹⁰ Uwana tasəl kà, uwaga kà deri uwana adzähà madzay kà matsatsah tatak la gày gamagày anja mən gay Zəzagəla uwana tazala ala gamagày delga kà, bədək, ləv aválähà à atà à gay kà tatak uwana apakà vok.

*Mapəhay anja Piyer la mən gày Zəzagəla la
aku*

¹¹ Piyer atà la Yuhana talèg la golav anja mən gày Zəzagəla uwana la abà tazalalla: Golav anja Salomon. Dza uwaga asák atà à ahən aw. Kiya uwaga azladza tasähà à wanj à slaka anjatà la mahoyay, kà uwana ləv aválähà à atà à gay kà uwaga. ¹² Mok uwana Piyer adanən uwaga kà apəh gay à maham à ahən dza, agòd à atà: "Akul azla Isərayel, kà mana ləv aválähà à akul à gay ma? Kà mana kanərəzaw anu bokuba anu la uwana matsizlla dza uwanay ala la ndzədə anja aslasl gəl gami ma, la manəf fəla gami lela ma? ¹³ Awanj, Zəzagəla anja azlababa gami madzidziga, anja Abərahəm, anja Isak, ɳgaha anja Yakuba uwana tadaval kuđa, avà mazləbəy à Kona anha. Uwana akul la gəl aŋkul kavàw à ahàl anja azlaməna makor dza kapùwàwwalla gudzi à gəl la huma Pilatus, à mok uwana masla adzùgw maduwal à gəl. ¹⁴ Kakwèsaw kà dza dziriga, sətakaga, ɳgaha kanavàw la slaka

Pilatus kà maduw à akul gél à masla makad dza.
¹⁵ Kiya uwaga kakèdàw Madzahaga aña sifa, ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, anu kà anu azlaməna sayda aña uwaga. ¹⁶ Ama kà aña dza uwanay kà, kanəñawwaŋ; kasəlaw uwaga kà: Ndzəđa aña Yesu la uwana avàl ndzəđa uwanay, madiŋ gél à Yesu à vok la uwana awurà dza uwanay ala la huma yewdi aŋkul.”

¹⁷ “Azladeda, mok uwana azlamasiga aŋkul kapùwàw gudzi à Yesu à gél, la azlamasiga aŋkul kà, gəsəl kà la masəl gél gà, kadahàw uwaga aw. ¹⁸ Iyay, kiya uwanay à uwana Zəzagəla agəđàŋ gay aňha uwana à afik, apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aňha uwarà, kà uwana apəh à ahəŋ kà Kristu adàs ñgərpa, agòd. ¹⁹ La kità kà, pəhàw gay la ləv ala, gòla vok à slaka Zəzagəla, kà masla aña mamatsakulla tsakana aŋkul ala. ²⁰ Kiya uwaga Zəzagəla adàsak akul ala zamana lapiya à waŋ, ñgaha adàsləl akul Kristu uwana à waŋ apəh à ahəŋ uwarà kà aŋkul, uwaga kà Yesu. ²¹ Ama kà aña diňa kà, Yesu adzà à ahəŋ la zagəla tsərəh à uwana Zəzagəla apakàh azlatatak ala kà mawga dadàŋ, bokuba uwana apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahàl dagay uwarà. ²² Təga kà Musa agòd kà:

'Sufəl Zəzagəla aŋkul adàsləl akul masla mapəhal gay à ahàl à waŋ bokuba gi, uwana adàgay tekula la mayyi à tsəh ala aŋkul la abà. Kadàtsəbaw sləm à uwana adàtapakulla gesina.

²³ Ama kəla uwabeyuwi uwana adàtsəb sləm à masla mapəhal gay à ahàl uwatà aw kà,

adàdza à ahəŋ la tataka aŋa azladza aŋa
Zəzagəla la abà aw, tadàkadʃ atà.'[☆]

²⁴ Amiyaka azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik babay kà, tapàh bokuba aŋa Musa lakəl aŋa tatak uwana adàpaka vok la zamana gami, dagay Samuyel, ŋgaha la azlauwana la lig aŋha la ahəŋ. ²⁵ Azladeda, mapəh à ahəŋ uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ la azlaməna mapəh à atà gay ahàl kà, kà aŋkul, kiya uwaga babay à uwana Zəzagəla akès vok slawda la Abərahəm: 'Gədàpis azlatsəhay gudəŋ à vok gesina la tsəhay aŋak,' agòd, 'Makəs vok slawda uwaga kà, kà aŋkul.'[☆]

²⁶ Kà uwaga à uwana Zəzagəla aslèl à akul Kona aŋha à waŋ, à akul tsəhay aŋha teraŋa. Aslèl à akul à waŋ aŋa mapəh à akul ala dabaray, kà akul aŋa mas à uda la mawisiga aŋkul la abà, ŋgaha kà masla aŋa mapis à akul gay à vok."

4

Piyer atà la Yuhana la huma seriya

¹ Mok uwana Piyer atà la Yuhana tapəh gay à maham à ahəŋ dza aya kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tasà à waŋ, la məŋga aŋa azlaməna manəŋla məŋ gày Zəzagəla, ŋgaha la azla Sadukiya uwana tagòd kà: Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw. ² Tapakà ləv lakəl aŋatà, kà uwana azlaməna matapla tatapla à azladza kà, azladza tadàwul à uda la mamətsay. ³ Kà uwana vəd adasa à waŋ, takàs atà kà, tawùts

[☆] 3:23 3.23 5Musa 18.15,18-19   [☆] 3:25 3.25 1Musa 22.18

atà à dañay tsərəh à bebəŋ. ⁴ Tekedfik aňuvaw uwana tatsèn mapəhay aňatà uwaga kà, tadiňal gəl à vok, kiya uwaga matugway aňa azlaməna madiňal gəl à vok azigən tsərəh azladza dəbow zlo.

⁵ La bebəŋ gà, azlaməňga aňa azla Yahudiya, la azlamasiga, la azlaməna mapəhla wakità seriya ala tahamà gay à vok gesina aňatà la Uru-salima. ⁶ Hanas, məň madzahaga aňa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, la Kayyif, la Yuhana, la Alekəsander ḥgaha la azlauwana la huđ gày aňa məň madzahaga gesina. ⁷ Tadàla azla Piyer la Yuhana à huma aňatà, ḥgaha tanavà atà gay ala: “La ndzədfa ma aňa uwa, awma la sləm aňa uwa kawuràwla masla d̄uvats ala uwa?” ⁸ Masasəđok ahənà Piyer ala, ḥgaha agòđ à atà: “Akul, azlaməňga aňa azla Yahudiya, la azlamasiga, ⁹ kanavàw anu gay ala lakana, kà uwana məđahà delga la mawur deri ala. ‘Kakay awùr ala mi?’, kagòđaw. ¹⁰ Haday zlà, delga kasəlaw gesina, akul azladza Isərayel, masla uwana kazlèlìaw à ahàf à adi, à Yesu zil Nazaret, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ¹¹ Lakəl aňa Yesu uwanay, à uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aňha agòđ:

‘Akur uwana akul azlaməna maňal gày kadù-wàwla, masla la uwana adapak akur mawad gày.’[☆]

¹² Kiya uwaga gəgòđ à akul: Zəzagəla abəl dza baməraka tekula kokufa masla aw. Dza anik la ahəŋ tetuwa à uwana Zəzagəla asləl à wan à gudəŋ à vok kà mabəl azladza aw.”

[☆] 4:11 4.11 Mahabay 118.22

¹³ Azladza uwaga ləv avàlähà à atà à gay kà uwana tanəñjà mawad̄ vok à uda aña Piyer atà la Yuhana, ñgaha bay kà, tasèl kà tadà à nekol aw, tasèl la gəl aŋatà kà atà kà azlaməna matapla la slaka aña Yesu. ¹⁴ Ama uwana tanəñjà dza uwana awurà ala atsizl à ahən̄ la makəla aŋatà kà, taslala vok kà mapəh à atà gay aw. ¹⁵ Tavà à atà tetəvi kà mas à uda, kà atà aña makəs sawaray aŋatà kà atà kà atà. ¹⁶ Tagòd à vok: "Mana mədəhən̄ à azladza uwanay à vok ma? Kà uwana azlaməna madz à ahən̄ la Urusalima gesina tasəl la paraka kà nadzipo uwanay apakà vok ndzer, uwala anu babay à waŋ məslala vok aña magoday aw. ¹⁷ Ama asa à anu gay uwanay atsən ala kà masəlay aña azladza aw, lagwa kà mədəd̄ à atà gay à ahən̄ lakəl aña Yesu." ¹⁸ Ngaha tazàla à atà à gày aya, tavər à atà gay kà matapla sləm aña Yesu à azladza.

¹⁹ Ama Piyer atà la Yuhana tawùlla à atà ala: "Akul la gəl aŋkul à kà nàtsàw gay uwaga ala. Delga la huma Zəzagəla kà makəs gay aŋkul ay, awma aña Zəzagəla takay? ²⁰ Ama anu kà, məslala vok aña masak mapəh uwana mənəñjàŋ la uwana mətsənàŋ aw." ²¹ Uwana azladza uwaga tasläh à atà məl à gəl kà tasák atà. Taňəzà tetəvi kà madukw à atà seriya à gəl aw, kà uwana azladza gesina tazlèbà Zəzagəla lakəl aña tatak uwana apakà vok gesina. ²² Dza uwana awurà ala la nadzipo uwaga kà, mavay aŋha kà aduwa dzik ufad.

Madəv kuda aña azlaməna madiŋal gəl à vok

²³ Uwana tadùw à atà gél kà, Piyer atà la Yuhana tahàd à slaka azlaməna ajatà, ḥgaha tatùgw atà uwana azlamən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tapèh à atà. ²⁴ Uwana tatsèn uwaga kà, tadèv kufa à Zəzagəla la lèv tekula: "Zəzagəla gami, kak la uwana kadshà zagəla, la kutso, la dèrèv ḥgaha la azlatatak uwana la abà gesina.^{☆ 25} Kak la uwana kapèh à anu la Masasədfok anjak la pañaw anja baba gami madzidziga David, magamza anjak uwana agòd:

'Kà mana azladza gudən à vok tapakàh, azlava-làhà ma?

Kà mana azladza tadzhàhkà madhà dabaray deyday gà ma?

²⁶ Azlasufèl anja gudən à vok tadshà vok à ahən kà anja guvèl,

Ngaha azlamən̄ga bay tatsèn vok gay
Lakèl anja Sufèl Zəzagəla ḥgaha lakèl anja
Kristu anha, (Masla mafal dzakwa à gél
gà).'[☆]

²⁷ Ndzer, apakà vok la abanay la Urusalima, Herod la Pontseyus Pilatus, la azladza à uda gà ḥgaha la azlatsəhay Isərayel tahamà gay à vok gesina lakèl anja Yesu, magamza tsikasлага anha, uwana mafal dzakwa à gél gà. ²⁸ Tahamà gay à vok kà madhà uwana kadzùgw à ahən gesina dagay uwarà la mawoyen anjak la abà. ²⁹ Sufèl, lagonay kà, tsèn à maslah mèlo ajatà tsi, lagwa kà, và maslay à azlamagamza anjak kà mapèh gay anjak la mawad vok à uda gesina zlà.

[☆] **4:24** 4.24 2Musa 20.11; Nehemiya 9.6; Mahabay 146.6   [☆] **4:26**
4.26 Mahabay 2.1-2

³⁰ Lagwa kà, và à anu maslay aŋak kà madfàh azlanadzipo anik anik la slèm aŋa Yesu, Kona aŋak zlà.” ³¹ Mok uwana tadaðev madðev kuda à gay kà, slaka uwana atà la abà abəlákà à vok. Tahèn ala gesina aŋatà la Masasəðok Zəzagəla, ŋgaha tapèh gay Zəzagəla la mawad vok à uda.

Azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à tatak aŋatà à vok

³² Azlaməna madiŋal gəl à vok tagà la lèv tekula la matsən vok gay lela. Dza la ahəŋ “Ləmana kà, kà aŋulo pəra”, agòd la tataka aŋatà la abà aw. Uwana takòr gesina kà, tadahà vok huŋwa à vok la tataka aŋatà la abà aw. ³³ Azlaməna matapla tazà sayda lakəl aŋa Yesu kaykay, tagòd kà Yesu awùl à uda la mamətsay: “Mənəŋjàŋ”, tagòd. Ngaha Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiŋal gəl à vok à vok. ³⁴ Dza la ahəŋ la tataka aŋatà la abà, kudə akès aw, kà uwana azlaməna àlák, la azlagày la ahəŋ, tadaðahala la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tasähla sili gà à waŋ. ³⁵ Tabákàh à slaka azlaməna matapla, la lig la ahəŋ tavàhàhà sili uwaga, kəla udəra aŋa dza.

³⁶ Bokuba Yusufu, zil Levi la kutso Sipəre uwana azlaməna matapla tazàlal Barnabas. (Barnabas asal magoday: Masla maþəllafàh azladza ala) ³⁷ Masla adùw àlák aŋha ala, asəlla sili gà à slaka azlaməna matapla gesina.

5

Gay lakəl aŋa Ananiyas atà la mis aŋha Safira

¹ Ama dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Ananiyas, atà la mis aŋha Safira, tadùw àlak aŋatà ala la matsən vok gay lela. ² Atèmla sili à mtəga, ŋgaha adàla uwanay à huma aŋa azlaməna matapla la kokuda masəlay aŋatà, ama mis aŋha kà asèl uwaga. ³ Kiya uwaga Piyer agòdfal: “Ananiyas, kà mana kavà tetəvi à seteni, ahàd à ləv aŋak à tsəh kà mavavar Masasədok Zəzagəla la matəmla sili aŋa àlak aŋak, uwanaw kadù ala à mtəga ma? ⁴ Mok uwana kaləg madula kà bà àlak aŋak. Uwana kaduwla, bay sili gà bay, bà kà kak kakoray. Kà mana kadzugw la ləv aŋak kà madəh tsəhay mawisiga uwanay ma? Fida kà kafahàŋ kà à dza aw, ama à Zəzagəla.” ⁵ Uwana Ananiyas adatsən gay uwaga kà, atèd à vədah, amèts. Azladza uwana tatsənà uwaga gesina kà, guba məŋga akès à atà. ⁶ Azlakohana tasà à waŋ, tafafàdal lukut à adi, tazèb à uda, tallà.

⁷ Zwek, tatak aŋa sa makər adada à lig, mis aŋa Ananiyas adà à gày kokuda masəl uwana apakà vok. ⁸ Piyer anavàl à gay ala magodfal: “Pèh à gi, uwanay sili aŋa àlak aŋkul uwana kadùwàwla pəra takay?” Mis agòdfal: “Iyay, bà masla gà la uwaga.” ⁹ Kiya uwaga Piyer agòdfal: “Kà mana katsənàw vok gay kà matap Masasədok Sufəl ma? Tsənàŋ, azlauwana tallà zil aŋak kà, atà la uwaga tatsà à gày la gày gamagày, ŋgaha tadàzəb ka, talla ka!” ¹⁰ La kirim yewdi, atèd à makəla à asik aŋa masla matapla, ŋgaha amèts. Azlakohana tasà à gay, tabəzal à gəl kà mamətsay gà; tazèb, ŋgaha

tadàla, tallà à makəla aŋja zil aŋha. ¹¹ Guba məŋga akès azlaməna gay Zəzagəla la azladza anik gesina uwana tatsənā gay uwaga.

Azlaməna matapla tadaha azlanadzipo

¹² Azlaməna matapla tadahàhà azlanadzipo la masəlay anik anik la tataka azladza la abà. Azlaməna madinjal gəl à vok gesina tahàmàhà gay à vok la ləv tekula la golav aŋja Salomon la abà. ¹³ Dza uwana adinjal gəl à vok aw kà, aslala vok kà maham gay à vok atà nna aw. Kay nəma kà, azladza tawoyà à atà! ¹⁴ Azladza aŋuvaw tasàhà à waŋ, azlazil la azlamis tadinj gəl à Zəzagəla à vok, ¹⁵ kà azlanadzipo uwana azlaməna matapla tadahàhànj. Azladza tasàhla azlaməna d̄uvats à azlatetəvi à ama à waŋ aŋuvaw. Tahànàhà atà à azlakəslah à afik, la azlabutsi, kà makud mad à awtày aŋja Piyer, kà maguwa aŋha à kəl ala aŋja dzəgay aŋha. ¹⁶ Azladza aŋuvaw tasàhà à waŋ la azlagudəŋ uwana la abà la makəla aŋja Urusalima. Tasàhla azlaməna d̄uvats à waŋ, la azladza uwana zagəla zagəla agà à atà lakəl, gesina aŋatà tawarà ala.

Matərəb azlaməna matapla

¹⁷ Məŋj madzahaga aŋja azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlauwana tagà la masla, bokuba magodfay azla Sadukiya, tagà la major lakəl aŋja azlaməna matapla, ŋgaha tadzəkà matərəb atà. ¹⁸ Kiya uwaga takàs azlaməna matapla, tawùts atà à daŋay. ¹⁹ Ama la huđ aŋja vəđ kà, malika aŋja Zəzagəla asà à ahəŋ, apəz̄l gamagày aŋja gày daŋay, asəlla azlaməna matapla à uda, ŋgaha

agòd à atà: ²⁰ “Dàw à məŋ gày Zəzagəla à agu, ɳgaha zàw gay aŋa sifa adəv à gay aw à azladza!” ²¹ Azlaməna matapla takès. Bəŋ la zay la tsəh, tahàd à məŋ gày Zəzagəla à agu kà matapla azladza.

La vud uwatà kà, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ɳgaha la uwana la abatà gesina tahamà gay à vok la azlamasiga aŋa azla Yahudiya, takès sawaray ɳgaha taslèl azladza kà madka azlaməna matapla à danjay. ²² Uwana azlaməna masləlay tabəzà danjay kà, tabèz atà aw. Tawùl, tapèh à azlaməna sawaray: ²³ “Məhàd à danjay kà, azlagamagày kà matsakahayga lela, azlaməna manəŋla gamagày tagà la slaka anjatà la abà la gay gamagày. Ama mapəzl gamagày kà, dza la aku aw.” ²⁴ Uwana məŋga aŋa azlaməna manəŋla məŋ gày Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsèn uwaga kà, gəl akàd à atà à vok, tasèl uwana tadzugway aya lakəl aŋa azlaməna matapla aw, ɳgaha tanavàhà vok uwana adapakà vok. ²⁵ Kiya uwaga hazlaŋ, dza anik asà à wan, agòd à atà: “Tsənàwwàŋ tsi! Azladza uwana kakàsàw atà, kawàtsàw atà à danjay kà, atà la məŋ gày Zəzagəla la aku, tatapla azladza!” ²⁶ La abatà məŋga aŋa azlaməna manəŋla ahàd la azladza, ɳgaha tawùlla azlaməna matapla à wan. Ama la gasa aw kà uwana guba akès à atà, kà matsàh atà la akur aŋa azladza.

²⁷ Mok uwana tasèlla atà à wan à huma aŋa sawaray kà, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla anavà atà gay ala. ²⁸ Agòd à

atà: “Mədadəd à akul gay à ahəŋ kà matapla la sləm aŋa dza uwaga aw ay? Ngaha ma, kà mana kadahàwwàn lagwa ma? Kaslèhàw matapla aŋkul à Urusalima à abà gesina, ngaha ma asa à akul aŋiz aŋha ma aŋa mawul à anu à gəl takay?!” ²⁹ Ama Piyer la azlaməna matapla anik tawùlla à atà ala: “Leri makəs gay aŋa Zəzagəla ɗaduwa à gay aŋa azladza. ³⁰ Haday, Zəzagəla aŋa azlababa gami madzidziga awùlla à uda la mamətsay, dza uwaga kazlèllàw à ahàf à adi. ³¹ Zəzagəla azèb à ahàl kaf aŋha à gəl, apakàŋ ala kà Sufəl, ngaha masla maɓələŋ kà mav tetəvi à azla Isərayel kà mapəh gay la ləv ala kà atà aŋa maɓəz mamatsila aŋa tsakana aŋatà. ³² Haday, anu la gəl gami kà, anu azlaməna sayda ká aŋa uwaga, anu la Masasədok uwana Zəzagəla avà à azlauwana takəs gay aŋha.”

³³ Mok uwana tatsòn gay uwaga kà tapakàh ləv, asà à atà makad azlaməna matapla. ³⁴ La tataka aŋatà zil Farisəya anik, sləm aŋha Gama-liyel la abà, masla mapàhla mapəhay aŋa Musa ala. Azladza gesina tasləkaway. Uwana azladza anik tapakàh ləv, asà à afik la tataka aŋatà la abà, agòd: “Dàw à uda’, gòdàw à azladza uwanay dadàŋ.” ³⁵ Mok uwana tasà à uda, agòd: “Azladeda gulo, azla Isərayel, mədfahà haŋkəli la uwana mədəhəŋ à azladza uwanay à vok. ³⁶ Dzùgwàw lakəl aŋa Tewudas uwana avalla à waŋ uwarà tsi: ‘Gi məŋ dza’, agòd, tsərəh à uwana azladza dadərmokw ufaɗ tanəfà. Ama takəd, ngaha azlauwana tanəf à masla gesina tasləhà gəl à ahəŋ, ama tadəv à gay tərzləm.

³⁷ La lig aňha la ahəŋ Yudas, zil Galili adzəkà la mok uwana tatùgw dza aya, azàläh azladza aňuvaw kà manəf masla, ama takèd masla la azlaməna manəfay aňha gesina, tərzləm. ³⁸ Lagonay kà, gəgod à akul kà, məsəlla à ahàl à azladza uwanay la tsəh ala, tada aňatà. Banja slərəy aňatà uwanay tadəhəŋ atsà à waŋ kà la slaka azladza asik kà, adàzila bay, ³⁹ ama banja asà à waŋ kà la slaka Zəzagəla ndzer kà, məslala à vok kà madədal gay à ahəŋ aw. Mədahà haňkəli, məpà guvəl la Zəzagəla aw!” Azlaməna sawaray takès mapəhay aňa Gamaliyel. ⁴⁰ Tazàla azlaməna matapla à gày, tazləbəh atà, tagòd à atà: “Kapəhaw la sləm aňa dza uwaga aya aw, ama lagwa kà dàw aňkul!” ⁴¹ Azlaməna matapla tazà à vok la slaka sawaray la marabay kà uwana azlayla atà la huma Zəzagəla kà mas ńgərpa kà sləm aňa Yesu, kà uwana Zəzagəla asəl kà tabasiň. ⁴² Ngaha kəla mahənay tada à huma à gay la matapla gay marabəŋ à azladza lakəl aňa Yesu, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, la məŋ gày Zəzagəla la aku, ńgaha la gày anik anik.

6

Takasani azladza mədəf kà mazlak azlaməna matapla

¹ La kaslə uwana azlaməna matapla tasigla kà azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la azla-uwana tapəh gay gudəŋ aňatà tagòd: “Azlamis kuda gami kà, tafà à atà sləm, à mok uwana tavəh tatak may aw”, tagòd. ² Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aňha səla uwaga

tahamà gay à azlaməna asik à vok gesina, ḥgaha tagòd à atà: "Anu kà, akəs à anu à vok, kà anu anja masak à mapəh gay Zəzagəla, kà mad à gay anja tatak may à abà aw.³ Azladeda, tsatsàmàwnì azladza mədəf, uwana kasəlaw madz à ahəŋ ajatà la tataka ankul la abà, mahənlaga la Masasədok Zəzagəla ḥgaha azlaməna makor hanjkeli gà lela. Ḥgaha mədàbək à atà sləray anja tatak may uwaga à ahàl ajatà.⁴ Ḥgaha anu kà, məslala vok anja mav vok gami gesina à madəv kudə à abà la maz gay Zəzagəla à azladza."⁵ Gay uwaga akəsà vok à azladza uwana tahamà gay à vok gesina. Takàsànì azladza; Etiyen, uwana adahənla la madinjal gəl à vok, la Masasədok Zəzagəla: la Filip; Pərokor; Nikanor; Timon; Parmenas; ḥgaha Nikolas, zil Antiyews uwana aþədla vok à tsəhay Yahudiya à abà dagay uwarà.⁶ La lig la ahəŋ tapəhla atà à azlaməna matapla, kà atà anja madəv kudə lakəl ajatà la maþək à atà ahàl à gəl.

⁷ Gay Zəzagəla asləhà gəl à ahəŋ kaykay. Matugway anja azlaməna madinjal gəl à vok azigəŋ, asigla la Urusalima, ḥgaha azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋuvaw takàs madinj gəl à Yesu à vok.

Makəs Etiyen

⁸ Etiyen uwana Zəzagəla apìs ala gay à vok kaykay, agà la ndzəda məŋga la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh, aðahàhà azlanadzipo anik anik la tataka azladza la abà.⁹ Azla Yahudiya anik tasàhà à waŋ la Səren la Alekəsandəra, la azla-uwana tadəv kudə la gày uwana la aku, tazalalla

gày aña azlamayà mapalla gà, la azla Yahudiya anik, uwana tasàhà à waŋ la kutso Səlisəya ŋgaha la kutso Asəya, gesina aŋatà tabayaà vok gay la Etiyen. ¹⁰ Ama taslala vok kà matsizllal à huma aw kà uwana Masasədfok la uwana avàl haŋkeli. ¹¹ Kiya uwaga tasùkw azladza kà atà aña magoday kà: “Mətsənàŋ apèh mawisiga lakəl aña Musa ŋgaha lakəl aña Zəzagəla.” ¹² La abatà tavədzàhà à tsəh azladza à afik, la azlamasiga ŋgaha la azlaməna mapàhla wakità mapəhay ala. Ngaha tahamà Etiyen à gəl, tadàlla à huma aña azlamasiga aŋatà. ¹³ Tadàla azlaməna sayda fidaga uwatà à awtày babay kà mapəh fida lakəl aŋha: “Dza uwanay kà; asak à mapəh mawisiga lakəl aña məŋ gày Zəzagəla gami, ŋgaha lakəl aña mapəhay aña Musa aw. ¹⁴ Mətsənàŋ agòd aya kà: ‘Yesu zil Nazaret uwaga adàkalah məŋ gày Zəzagəla gami à ahəŋ, ŋgaha adàbədla madz à ahəŋ uwana Musa avà à anu’, agòd aya.” ¹⁵ Azladza uwana la gày sawaray la aku gesina tatsèk yewdi à Etiyen à gay, tanəŋjəŋ kà hud adi aŋha kà kalkal la aña malika aña Zəzagəla.

7

Mapəhay aña Etiyen

¹ “Uwanay tapèh à ka vok ma haday ay?”, məŋ madzahaga aña azlaməna may tatak à Zəzagəla agòd à Etiyen. ² Etiyen awülla à uda: “Azladeda la azlababa gulo, tsəbəw à gi sləm. Zəzagəla uwana mazləbəyga apèhla vok à baba gami madzidziga Abərahəm, à mok uwana agà

la kutso Mesopotami, à mok uwana alèg maday
kà madz à ahəŋ la Karan. ³ Ngaha agòðal:

'Sà à uda la gudəŋ aŋak, la huſ gày aŋak,
hàd, kadàdza à ahəŋ la gudəŋ uwana
gədàpəhakla!'[☆]

⁴ Kiya uwaga Abərahəm asà à uda la kutso
Kaldiya, ahàd kà madz à ahəŋ la Karan. La lig
aŋa mamətsay aŋa Baba aŋha la ahəŋ, Zəzagəla
adàlla à kutso uwanay à abà, kadzaw à ahəŋ la
abà lakana lagwa. ⁵ La abatà kà, bà slaka madin
asik à ahəŋ bay, kà abèzal aw. Ama Zəzagəla
apèh à Abərahəm à vok à abà kà mavàl kutso
uwaga, agòðal:

'Gədàv à ka, ngaha mayyi à tsəh ala aŋak la
uwana adàkoray'[☆]

agòðal, tekedika, Abərahəm kà bəzi aŋha la
ahəŋ à mok uwatà aw. ⁶ Aganay uwana Zəzagəla
apèh:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adàdza à ahəŋ la
gudəŋ dza la abatà, tadàgay azlamayà,
ngaha tadàtərərəbah atà tsərəh à mavay
dadərmokw ufad.

⁷ Ama gədàdah seriya à azladza uwana à gəl
tadàtərəb atà. La lig la ahəŋ tadàdiy aŋatà
la abatà, tadàkedəf à gi à ahəŋ la slaka
uwanay lagwa,'[☆]

Zəzagəla agòð. ⁸ Kiya uwaga Zəzagəla akès vok
slawda la Abərahəm, agòðal kà:

'Makədəv vok à uda la uwana masəlay aŋa
makès vok slawda uwaga.'

[☆] 7:3 7.3 1Musa 12.1   [☆] 7:5 7.5 1Musa 12.7   [☆] 7:7 7.7 1Musa
15.13-14

Gay gà la uwaga, Abərahəm akədəv bəzi aŋha Isak à uda la lig mahənay mtəgis la ahəŋ, kiya uwaga babay, Isak akədəv Yakuba à uda uwana akədəv azlabəza aŋha kulo gəl aŋha səla à uda bay. Atà la uwana takəslla azlatsəhay gami ala.”

⁹ “Azlaməna makəsl anu uwaga tadahəŋ major à deda aŋatà Yusufu à vok, tadùw à azla Misəra ala kà aŋa mayà. Ama Zəzagəla agà la masla. ¹⁰ Zəzagəla anəŋla la ŋərpa uwaga la abà gesina. Avà haŋkəli à Yusufu kà masla aŋa mabəz mawoyəŋ, la vok matsidəy la huma aŋa Faruna, sufəl aŋa Misəra. Masla la uwana afà à Yusufu à ahəŋ kà gumna aŋa makoray Misəra, ŋgaha lakəl aŋa hud gày aŋha gesina. ¹¹ Mok uwatà kà, may məŋga adzəkà à vok la kutso Misəra la Kanana gesina. Əgərpa agà məŋga, ŋgaha azlababa gami madzidziga tabəzà tatak may kà mazuway aw. ¹² Mok uwana Yakuba atsənəŋ kà tatak may la ahəŋ la makoray Misəra kà, asləl azlababa gami asik tekula dadəŋ. ¹³ Maday kà masəla uwana tahàd kà, Yusufu apəhla vok à azladeda aŋha, ŋgaha Faruna asəl kà azlauwaga kà hud gày aŋa Yusufu. ¹⁴ La abatà Yusufu asləl atà kà mazala baba aŋha Yakuba, la azladza gesina uwana la hud gày aŋha, gesina aŋatà taslə dza dzik mədəf gəl aŋha zlo. ¹⁵ Kiya uwaga Yakuba ahàd à kutso Misəra à slaka uwana aməts à abatà, la azlababa gami madzidziga bay. ¹⁶ Talàh atà kà à Səsem à zəvay uwana à agu Abərahəm asùkw la gursu, la slaka aŋa tsəhay Hemor.”

¹⁷ “Mok uwana kaslə adaslay, kà Zəzagəla aŋa

mahən mapəhay aŋha uwana ala, adfahàŋ la Abərahəm, tsəhay gami ayyà à tsəh aŋuvaw la kutso Misəra. ¹⁸ Ngaha sufəl mawga uwana asəl Yusufu aw adzəkà makor gudəŋ uwaga. ¹⁹ Sufəl uwatà avavàrəhà tsəhay gami, afahà à atà leri à gəl kà mamal azlabəza ala, kà azlabəza aŋha mamats à gay. ²⁰ La zamana uwatà la uwana tayyà Musa, uwana bəzi mahədəyga. Zəzagəla awoyàŋ. Tanəŋla tsərəh à təla makər la huđ gày aŋha baba aŋha. ²¹ Mok uwana taməl à uda, dugu aŋha Faruna azəb, adzadzər bokuba mayyay aŋha. ²² Kiya uwaga Musa adzəŋ atsatsehà ala la azlatatak gesina uwana azla Misəra tasəl, ŋgaha agà maslay gà la gay la abà, ŋgaha la sləray aŋha la abà gesina.”

²³ “Mok uwana mavay aŋha adaslay dzik ufad kà: ‘Gəday, gədənəŋ azlaməna gulo azla Isərayel à gay’, Musa agòd. ²⁴ Anəŋà zil Misəra atərəb tsəhay aŋha, abəd à huma kà mazlakəŋ dza uwana tatərəbəŋ, apəl goder, akəd zil uwaga. ²⁵ Musa adzùgw kà azladeda aŋha tadəsəlay kà: ‘Zəzagəla akəs mapəl atà ala tadəgodəy’, agòd, la mazlak atà aŋha, ama tatsənà godega aŋha aw. ²⁶ La bəŋ gà Musa abəzà azla Isərayel səla à gəl tazləb vok, asəl kà masəl à atà à vok. Agòd à atà: ‘Azladeda, tsa akul la deda ma, kà mana katərəbaw vok kà akul à akul ma?’ ²⁷ Ama dza uwana atərəb anik uwanay, adəkà Musa la vok ala, agòdəl: ‘Uwa afà à ka à ahəŋ məŋga banjaw kà masla seriya lakəl gami uwa? ²⁸ Awma asa à ka makəd gi, bokuba uwana kakəd zil Misəra lakuhu kəlay?’ ²⁹ Uwana Musa adatsən

gay uwaga kà, ahòy aŋha, ahàd, adzà à ahəŋ la kutso Madiyan. La abatà aþəzà azlabəza zilga səla."

³⁰ "La lig aŋa mavay dzik ufad̥ la ahəŋ, la mok uwana Musa la fəta aŋa gudəŋ Sənayyi kà, malika aŋa Zəzagəla asà à waŋ, apəhla vok à Musa la alàh aŋa akàl uwana ababəhay la tsewwagay la abà. ³¹ Uwana adanəŋ tatak uwaga kà, ləv avàlal à gay. Ama bokuba uwana azà à vok à awtày nekwa kà manərəzinj ala kà, kuda aŋa Sufəl Zəzagəla atsən la abà, agòd:

³² 'Gi Zəzagəla aŋa Abərahəm, aŋa Isak ŋgaha aŋa Yakuba, aŋa azlababa aŋak madzi-dziga uwaga.'[◊]

Musa adzəkà masukulay dawdadaw kà guba, ŋgaha aslala vok kà manərəzinj ala aya aw.

³³ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd:

'Sərətəh kwimik aŋak la asik ala, kà uwana slaka uwanay kak la abà kà, kutso tsikasлага, kokudə àläh.

³⁴ Gədanəŋ ŋgərpa aŋa azlatsəhay gulo la Misəra. Gədatsən mabas vok aŋatà ŋgaha gəsə à ahəŋ kà mapəlla atà ala. Lagwa kà, sà à waŋ, gəsləl ka à Misəra.'[◊]

³⁵ "Sələw azladeda, azla Issərayel takweskà Musa la magodsal: 'Uwa à uwana afà ka à ahəŋ, kà məŋga, ŋgaha kà masla seriya uwa', tagòdsal. Ama bà la uwaga kà, la lig la ahəŋ Zəzagəla asləl à slaka aŋatà kà magay məŋga aŋatà, ŋgaha kà mapəlla atà ala, la ndzədə aŋa malika uwana apəhalla vok la tsewwagay la

[◊] 7:32 7.32 2Musa 3.6   [◊] 7:34 7.34 2Musa 3.1-10

abà. ³⁶ Masla la uwana asèlla azladza à uda la Misèra la madfahàh azlamasèlay la azlanadzipo anik anik la abatà, ŋgaha la gay dèrèv mativga, ŋgaha la fèta la abà, tséràh à mavay dzik ufad.

³⁷ Bà Musa uwaga aya gotənaŋ, la uwana agòd à azla Isərayel: ‘Zəzagəla adàslèl à akul masla mapəhal gay à ahàl anik à waŋ bokuba gi, uwana adàsa à uda la tsəhay anjkul la abà.’

³⁸ Musa gà la uwaga à uwana adzà à ahəŋ la mahəm à ahəŋ aŋa Isərayel la fèta la abà; agà la azlababa gami madzidziga, ŋgaha la malika uwana abadfalmà la gudəŋ Sənayyi la afik. La abatà la uwana abəzà à azlagay uwana tavà sifa, la slaka Zəzagəla kà mav à anu.”

³⁹ “Ama azlababa gami madzidziga takès uwaga aw, takweskà, tayàh mawul aŋatà à Misèra. ⁴⁰ Tagòd à Haruna: ‘Dahà à anu azlazəzagəla uwana taguwa à anu à huma, kà uwana məsəl tatak uwana abəzà à Musa, uwana asèlla anu à uda la Misèra aw.’ ⁴¹ La mavakay uwatà tadahà vəlik luwàluwà, ŋgaha tavàl tatak. Taràb məŋga lakəl aŋa sləray aŋa ahàl aŋatà.

⁴² Ama la lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla aguwà à atà ala lig à gay, asàk à atà kà masləkaw azlatsetsilin uwana la zagəla, bokuba uwana tatsetsèr à wakità aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à abà:

‘Akul, tsəhay Isərayel kà aŋulo, à uwana kakàdàw azlatatak anik anik la mav tatak anik takay? A mavay dzik ufad uwaga la fèta la abà ay?’

⁴³ Awaŋ, kazèbàw gày lukut aŋa Molokw ma-zlazlay anjkul, ŋgaha kazèbàw maftsa à

vok aŋa tsetsiliŋ kà aŋa Refan, mazlazlay aŋkul. Azlamazlazlay uwana kà kaðahàw atà kà maslèkaw atà. Gay gà la uwaga gèdàza akul kerkér la Babila.”⁴⁸

44 Gotənaj Etiyen adà à huma à gay, agòd: “Mok uwana azlababa gami madzidziga tadzà à ahəŋ la fəta la abà, tagà la gày lukut, uwana tadùw à sahar aŋa makəs vok slawda à gəl, kà atà aŋa masəlay kà Zəzagəla agà la tataka aŋatà la abà. Gày uwatà kà tadahàŋ kà, bokuba uwana Zəzagəla apəhla à Musa, kà maðehəŋ kalkal la uwana anəŋjàŋ. **45** La lig la ahəŋ, azlababa gami tavà gày lukut uwaga à mayyi à tsəh ala aŋatà. Mayyi à tsəh ala uwaga kà Josu'e la uwana aguwà à atà à huma kà, mazab kutso aŋa azlatsəhay anik, uwana Zəzagəla akudèk à atà la huma aŋatà. Gay gà la uwaga, gày lukut adzà à ahəŋ la gudəŋ la abà tsərəh à zamana aŋa sufəl David. **46** David abəzà vok mahamay aŋa Zəzagəla, adəval kuda, kà masla aŋa maðəzal tetəvi kà manjalal məŋ gày Zəzagəla à Zəzagəla aŋa Yakuba.⁴⁹ **47** Ama Salomon la uwana aŋjalal uwaga pəra.”

48 “Tekedika Zəzagəla uwana la zagəla la afik, adza à ahəŋ la gày uwana la aku azladza tanjälal aw. Bokuba uwana masla mapəhal gay à ahàl apəh. Sufəl Zəzagəla agòd kà:

49 ‘Zagəla kà kursi gulo, kutso kà slaka maf à asik gulo à ahəŋ. Tsəhay gày ma uwala à uwana kanjalaw à gi la? Slaka ma uwala asla kà gi aŋa maduw ləv la abà la?’

---

⁴⁸ **7:43** 7.43 Amos 5.25-27   ⁴⁹ **7:46** 7.46 2 Samuyel 7.1-16

50 Gi la uwana gədəhəj azlatatak uwaga gesina aw takay?"⁵⁰

51 "Haday, akul azlaməna madzadzañàh gəl ala, ləv aŋkul la sləm aŋkul kà, asa à atà matsən gay aŋa Zəzagəla difikfiki aw! Kakwesaw kà Masasədok aŋa Zəzagəla koksikoksi, bokuba aŋa azlababa aŋkul.⁵¹ 52 Azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, azla ma uwala, azlababa aŋkul madzidziga tatərəbəh atà aw la? Atà tatakàdəh azlauwana, tasà à wanj kà maz mas à wanj aŋa dza dziriga lagonay bay, kà masla la uwanay katàwwal kaf à gəl, ŋgaha kakədəw. 53 Tekedik kà akul kà, Zəzagəla avà à akul mapəhay la ahàl aŋa azlamalika, ama kakəsàw aw."

Makəd Etiyen la akur

54 Uwana maham à ahəŋ aŋa azlaməna sawaray tatsən gay uwaga kà, tapàcf slid la tsəh ala, tapakàh ləv məŋga lakəl aŋa Etiyen. 55 Ama Etiyen uwana mahənla ala gà la Masasədok Zəzagəla, adzilà yewdi à zagəla, anəŋjà mazləbəy aŋa Zəzagəla, la Yesu matsizl à ahəŋ gà la ahàl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. 56 Etiyen agòd: "Tsəbəwwal sləm: Gənəŋjà zagəla kà zagəla mapəzlla ama ala gà, ŋgaha Kona aŋa dza dza-wwa la ahàl kaf aŋa Zəzagəla lakəl." 57 Tawiyà la ndzədfa kà makadəl gəl à ahəŋ la man-akàh à sləm à ama. Gesina anjatà tahamàl à gəl. 58 Tabayàŋ à uda la gudəŋ la abà, ŋgaha tadzəkà matsahay la akur kà makədəy. Azlaməna makədəy tahamà lukut anjatà à slaka

---

⁵⁰ 7:50 7.50 Yesayya 66.1-2   ⁵¹ 7:51 7.51 Yesayya 63.10

bəzi kohana, uwana sləm aňha Sawul.⁵⁹ Uwana tatsahay la akur kà Etiyen, adèv kuďa kiya uwanay: "Sufəl Yesu, gəmətsay kà à ahàl anjak à afik!"⁶⁰ Ngaha akədəd à ahəŋ, azà kuda à zagəla awiyà: "Sufəl, katugw uwaga bokuba tsakana lakəl anjatà aw!", agòd. La mapəh gay uwaga la gay ala, aməts.

8

¹ Makəd Etiyen kà, akəs à Sawul à gəl.

Sawul atərəb azlaməna gay Zəzagəla

La mavakay uwatà, matərəbay məŋga adzəkà à vok lakəl aňja maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Urusalima. Gesina anjatà tasləhà gəl à ahəŋ la kutso Yahudiya ngaha la Samariya. Say azlaməna matapla pəra tatəm à Urusalima.² Ama azladza dziriga talà Etiyen, ngaha tatùw məŋga.³ Sawul awàd vok à uda kà mabəzl gəl à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla à abà; adàhàh gày la gày, kà makas azlaməna madiŋal gəl à vok, azlazil la azlamisga gesina, kà mawats atà à daňay.

Azlaməna Samariya tatsənəŋ gay marabəŋ

⁴ Azlauwana tasləhà gəl à ahəŋ kà, tauguzàhàh la kutso gesina kà maz gay marabəŋ.⁵ Filip ahàd à Samariya, ngaha azà gay aňja Kristu à azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatà.⁶ Maham à ahəŋ dza takəs gay aňja Filip à mok uwana tatsənəŋ ngaha tanəŋjàŋ azlanadzipo uwana adahahàŋ.⁷ La kità azlamasədək mawisiga tasàhà à uda la azlaməna d'uvats la abà anjuvaw la mawiyay, ngaha azlamagul à afik

gà, la azladeri tawarà ala bay. ⁸ Marabay mənja apakà vok la gudəñ uwatà.

⁹ Dza anik la ahəñ, dagay uwara la gudəñ uwatà, sləm aňha Səmon. Masla kà aválàh ləv à azladza à gay la Samariya la məzla aňha. Masla kà: “Gi mən dza”, agòd. ¹⁰ Gay gà la uwaga azladza la gudəñ uwatà gesina, azla-uwana azlamənja tagòd à atà, la azlabəzaga gesina, taslèkàw masla, tagòd kà: “Masla la uwana ndzədəa aňha Zəzagəla uwana tazàlalla ndzədəa mənja gà.” ¹¹ Taslèkàwàh masla mənja kà uwana aválàh ləv à azladza à gay la məzla aňha dagay uwatà. ¹² Ama mok uwana tadın gəl à gay marabəñ uwana à vok, Filip azàñ lakəl aňha makoray Zəzagəla, ńgaha lakəl aňha sləm aňha Yesu Kristu kà, tabəzà batem, azlazil la azlamis. ¹³ Səmon la gəl aňha bay, adıñjal gəl à vok, abəzà batem, adzà à ahəñ la slaka Filip, ńgaha ləv avalàhal à gay mənja la manəñ azlamasəlay la azlanadziro uwana Filip adfahàhàñ.

¹⁴ Azlaməna matapla la Urusalima tatsənàñ kà azladza la Samariya takès gay aňha Zəzagəla kà, taslèl à atà Piyer à awtày atà la Yuhana. ¹⁵ Mok uwana tabəzà à Samariya kà, tadèv kuða kà aňha azlaməna madinjal gəl à vok kà atà aňha maþəz Masasədök Zəzagəla. ¹⁶ Kà uwana Masasədök Zəzagəla adasa à ahəñ, baməraka à gəl aňha tekula aňatà dadàñ aw, tabəzà batem la sləm aňha Sufəl Yesu dadàñ pəra. ¹⁷ Gay gà la uwaga à uwana, Piyer atà la Yuhana tabək à atà ahàl à gəl, ńgaha maþəz Masasədök Zəzagəla.

¹⁸ Mok uwana Səmon anəñà Masasədök asà

à gəl aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, à mok uwana azlaməna matapla taſbèk à atà ahàl à gəl kà, Səmon ayàh maſbèk sili à azla Piyer atà la Yuhana. ¹⁹ Agòd: “Vàw à gi ndzəda uwaga babay suwaŋ, kà kəla uwabeyuwi uwana gədàſbəkal ahàl à gəl aŋa maſbəz Masasədok Zəzagəla.” ²⁰ Ama Piyer awulàlla: “Zàlla la sili aŋak, kà uwana kadzugw kà: Mavày aŋa Zəzagəla kà tasukway la sili, kagòd. ²¹ Humà gà aŋak la ahəŋ, la gay uwanay la abà aw. Kak kà, kak la slərav gami la abà aw, kà uwana ləv aŋak la dziriga la huma Zəzagəla aw! ²² Pèh gay la ləv ala kà mawisiga aŋak uwaga, dèv kuſa à Sufəl, zlahaw kà masla amatsakanj ala tsəhay madzugway aŋak uwaga tak. ²³ Kà uwana gənəŋjəŋ kà kadahən ala la mawisiga dehakakga, ŋgaha kak mayà aŋa tsakana.” ²⁴ Kiya uwaga Səmon agòd à Piyer atà la Yuhana: “Kamkam, dèvàw kuſa à Sufəl kà gi, kà gay uwana kapəhàw à gi aŋa maſbəz à gi aw!”

²⁵ Piyer atà la Yuhana tapàh sayda aŋa Sufəl Yesu la maz gay marabəŋ la Samariya, ŋgaha tawulà à Urusalima. La tetəvi aŋatà la ama kà, tapàhàh gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu la azlabəza gudəŋ uwana la kutso Samariya la abà gesina.

Filip atà la slawpara aŋa məŋ sufəl misga la Etiyopiya

²⁶ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Filip, agòdfal: “Filip, sà à afik, wùl à gəl à agu, à tetəvi uwana à ama asà à uda la Urusalima ada à Gaza.” Tetəvi uwana tetəvi kəſaf. ²⁷ Filip atsızlla ala, ahàd. Tagagàm à tetəvi à ama la dza anik. Dza uwatà kà zil

Etiyopiya, subaga, slawpara aña Kandantse, məŋj sufəl misga la Etiyopiya. Asà à Urusalima kà masləkaw Zəzagəla. ²⁸ Agà la tetəvi mawul à mtəga aňha la tsəh, la dərkwa aňha la afik, adzeňay la wakità aña masla mapəhal gay à ahàl Yesayya la abà. ²⁹ Masasədok Zəzagəla agòd à Filip: “Hàd à slaka aňha, zà à vok à slaka aña dərkwa aňha!” ³⁰ Filip azà à vok à slaka aňha la mahoyay, n̄gaha atsənà zil Etiyopiya uwaga adzeňay la wakità aña masla mapəhal gay à ahàl Yesayya la abà. Anavàl à gay la: “Katsənà uwaga kadzeňay ay?” ³¹ Kona uwaga agòdal: “Kakay gətsenəŋ à baňa dza adàpatgəla godega aňha aw ma? Sà à wanj à slaka gulo à dərkwa la afik”, agòd à Filip. ³² Aganay à slaka uwana adzèn la wakità la abà:

'Agà bokuba tuwanj uwana tadàla à makədṣay,
bokuba bəzi tuwanj uwana atuway à baňa
tatsəd anjidz aňha aw.

Kiya uwaga məslək, apokwà gay aňha aw.

³³ Tapəsəw, takèl ala ziruwi à gəl, tadùkw ala
seriya à gəl kà deyday pəra.

Uwa à uwana adàslala vok aña matugway
lakəl aña tsəhay aňha uwa?

Kà uwana takèd à gəl à sifa aňha la gudəŋ
la vok.[†]

³⁴ Slawpara uwaga anavà Filip: “Kamkam,
pəhgəla lakəl ma aña uwa masla mapəhal gay
à ahàl apəhay uwa? Apəhay ma lakəl aňha,
awma lakəl aña dza anik ay?” ³⁵ Filip adzəkà
lakəl aña uwana dza uwaga adzeňay la wakità

[†] **8:33** 8.33 Yesayya 53.7-8

la abà, azàla gay lakèl aña Yesu. ³⁶ Uwana taday, taday kà, tabəzà à iyaw à vok, la abatà slawpara agòd: "Tsa iyaw la uwana, ma mana à uwana adfəd à gi gay à ahəŋ kà mafəz batem ma?" ((³⁷ Filip agòd sal: "Baŋa kadinjal gəl à vok la ləv anjak gesina kà, kaslala vok kà, mafəz batem.") Kona uwaga awulàlla: "Gədinjal gəl à vok, kà Yesu Kristu kà Kona aña Zəzagəla.")) ³⁸ Ngaha la abatà: "Tsìzlla dərkwa à ahəŋ", agòd à magamza anjha. Filip atà la slawpara tasà à ahəŋ, tahàd à iyaw à abà, ngaha Filip adfahàlla batem. ³⁹ La mok uwana tasà à uda la iyaw la abà kà, Masasədfok Sufəl Zəzagəla azəbà Filip ala dzəgasl. Slawpara anəŋjày aya aw, ama adà anjha la marabay. ⁴⁰ Batsàrà kà, Filip anəŋla kà agà la Azot. Kiya uwaga aguwàh la azlagudəŋ la abà gesina, kà maz gay matsidayga la slaka gesina tsərəh uwana abəzà Zəsare.

9

Mapəh gay la ləv ala aña Sawul

¹ La mok uwatà, Sawul asakà matərəbəŋ la makad azlaməna matapla la slaka Sufəl Yesu aw. Ahàd à slaka məŋ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ² Anavà patanti, kà aña gày madəv kuða la Damas, kà makas azladza uwana tanəfa Yesu, azlazil la azlamis gesina, kà madla atà à Urusalima.

³ Mok uwana adafəz à patanti uwaga kà, atsìzlla ala, kà mad à Damas. La tetəvi la ama, uwana azlabəzay, katskats məŋ uðaka asà à ahəŋ la zagəla, aùd la slaka anjha. ⁴ Atəd

à vədəh, ŋgaha atsənà kuda uwana agòdfal: "Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?" ⁵ Anàv, agòdfal: "Kak uwa, Sufəl?" Kuda uwaga agòdfal: "Gi Yesu uwana katərəbən." ⁶ Ama agòdfal: "Sà à afik, hàd à gudəŋ à abà, la abatà la uwana tadàpəh à ka uwana kadàcəhən." ⁷ Azlaməna mauguzahay atà nna tagudəkàhla, taslala vok kà mapokw gay aw, tatsənà mabafma, ama tanəŋà dza aw. ⁸ Sawul asà à afik la vədəh, apèzl yewdi, amaaslala vok kà manəŋ tatak aw. Takès à ahàl kà madla à Damas. ⁹ Tsərəh mavakay makər, aslala vok kà manəŋla aw, azùw ŋgaha asà tatak babay aw.

¹⁰ Masla asik anik la ahəŋ la Damas uwana sləm aŋha Ananiyas. Sufəl Zəzagəla apəhal la masasiŋay, agòdfal: "Ananiyas, Ananiyas!" "Awway, gi la uwanay, Sufəl gulo", Ananiyas agòdfal. ¹¹ Sufəl Zəzagəla agòdfal: "Katskats, hàd lagonay à bəzi barama tərraga à ama. Lakay aŋa Yudas, dza uwana sləm aŋha Sawul zil Tarsus, adəv kuſa lagwa, dənəv. ¹² Kiya uwaga la masasiŋay kà, Sawul anəŋà dza anik, uwana sləm aŋha Ananiyas adà à gày kà mabəkal ahàl à gəl, kà masla aŋa manəŋla aya." ¹³ Ananiyas agòdfal: "Sufəl, azladza aŋuvaw tapəh à gi lakəl aŋa dza uwaga, lakəl aŋa uwana adahəŋ à azlaməna manəfay aŋak à vok la Urusalima. ¹⁴ Ngaha asà à wanj à abanay la patanti, uwana la ahàl azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la Urusalima tavàl, kà makas azladza uwana tatsàl sləm aŋak à gay." ¹⁵ Ama Sufəl Zəzagəla agòdfal: "Hàd, kà uwana gədazəb

masla, ḥgaha gədàpəkən ala, kà masla mapəhla gi ala, la slaka azlatsəhay anik anik, la azlasufəl anjatà, ḥgaha la tsəhay Isərayel. ¹⁶ Gi la gəl gulo gədàpəh ala ḥgərpa uwana adàsay kà gi.”

¹⁷ Kiya uwaga Ananiyas ahàd, adà à gày uwatà à agu, abèk ahàl à Sawul à gəl, agòdal: “Deda Sawul, Sufəl Yesu uwana apəhakala vok la tetəvi la ama à uwana katsà à waŋ, masla la uwana asləl gi à waŋ, kà kak aŋa manəŋla aya, ḥgaha kà kak aŋa magay mahənlaga la Masasədok Zəzagəla.” ¹⁸ Katskats tatak anik bokuba mafafətay aŋa kilfi anis à Sawul la adi ala, ḥgaha anəŋla aya. Hadzak, asà à afik ḥgaha tadəħalla batem. ¹⁹ La lig la ahəŋ azùw tatak may, ḥgaha abəzà à ndzəda aya.

Sawul apəh gay Zəzagəla la Damas

Sawul asàf la azlaməna madiŋal gəl à vok ḥuv la Damas. ²⁰ Katskats adzəkà mapəhàh gay Zəzagəla la azlagày madəv kuſa la aku, la mapəhla ala, kà Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla. ²¹ Azladza uwana tatsəħbal sləm gesina, ləv avàlāh à atà à gay, tagòd: “Uwaga kà dza uwana atərəbħàhà azladza la ndzəda la Urusalima, azla-uwana takès gay aŋa Yesu aw takay? Ngaha asà à waŋ à abanay kà aŋa makas atà la madla atà à məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aw takay?”

²² Ama Sawul azàŋ la ndzəda koksikoksi la mad à huma à gay, azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la Damas, tasəl uwana tawulàlla aya à mok uwana apəhatàla kà Yesu kà Kristu aw.

²³ Uwana adasafni kà, azla Yahudiya takès sawaray kà makəd̄ay. ²⁴ Ama atsənà uwana tatsənàñ à vok kà madəhallan à vok. Kəla mavakay la mahənay tanènla gay gamagày anja huđ gudən kà makəd̄ay. ²⁵ Kiya uwaga la vəđ vərdi anik, azlaməna asik anha tazəb, tafà à takosà à abà, tadzilà à ahən la gəl zlagam, uwana takèslla gay à huđ gudən à adi.

Sawul la Urusalima

²⁶ Mok uwana Sawul adawul à Urusalima kà, ayàh maham gay à vok la azlaməna matapla; ama guba akès à atà gesina, kà uwana tadinjal gəl à vok, kà masla ndzer kà adapaka masla manəf Yesu aw. ²⁷ Ama Barnabas akès à tsəh, adalla à slaka azlaməna matapla la slaka Yesu, ŋgaha atùgw à atà godega manən Sufəl Yesu anja Sawul la tetəvi la ama, ŋgaha la uwana Sufəl Yesu abadalmà. Apəh à atà gay lakəl anja mawad vok à uda anja Sawul uwana azà gay anja Yesu la Damas aya. ²⁸ Dagay kaslə uwatà kà, Sawul adà à atà à adi, tauguzähəh la gudən Urusalima kà maz gay anja Sufəl Yesu. ²⁹ Ngaha apähəh à azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la mabay vok gay la atà babay, ama atà kà, tayàh kà makəd̄ay. ³⁰ Mok uwana azladeda tatsən uwaga kà, talakà Sawul à Zəsare, ŋgaha tasləl à Tarsus.

³¹ Kiya uwaga azlaməna madinjal gəl à vok la kutso Yahudiya, la Galili, la Samariya gesina tadzà à ahən la lapiya, kokuda matərəbəy. Tadzərədəh ala, tadzà à ahən la mahoy à adi anja masləkaw Sufəl Zəzagəla la abà, tasəg ala la mazlakay anja Masasədək Zəzagəla.

Mawurla aña Ene

³² La kaslà uwatà Piyer auguzàhàh la azlagudəñ la abà gesina. Vərdi anik, ahàd à slaka azlaməna madiñal gəl à vok uwana tadzà à ahəñ la Lidda. ³³ La abatà dza anik uwana sləm aňha Ene la ahəñ. Magul à afik gà dagay mavay mtəgis agà la slaka mahən à ahəñ. ³⁴ Piyer agòdfal: “Ene, Yesu Kristu awur ka ala! Sà à afik, kakəl slaka mahən à ahəñ aňak à abà!” Hadzak Ene asà à afik. ³⁵ La abatà azlaməna madz à ahəñ la Lidda ñgaha la azlauwana la vaday Saron tanəñjàŋ gesina anjatà tapèh gay la ləv ala la huma aňha Sufəl Yesu.

Mawulla Dorkas à uda

³⁶ Mis anik la ahəñ la Yope sləm aňha Tabita, (Sləm uwaga la gay Gərək Dorkas, uwana asal magoday Pəkur) Masla kà adfahàhà azlasləray dzəba aňha səla aw gà la mazlakay kuda. ³⁷ La kaslà uwatà d'uvats akès, ñgaha aməts. La mok uwana tapàlal vok kà, tahənàj à gày, uwana à agu lakəl aňja gày anik. ³⁸ Uwana azlaməna madiñal gəl à vok la Yope tatsənàj kà Piyer la Lidda, nekwa la gudəñ uwaga kà, tasləlal azladza səla à tsəh la gay: “Mədəv à ka kuđa, sà à waŋ à mtəga gami la katskats.” ³⁹ Piyer anəfə à atà la katskats. Mok uwana tabəzà awtày kà, tadàla à gày uwana à afik tahənàj à agu. Azlamis kuđa gesina tadà à awtày à slaka aňha la mataway; tapàhalla azlanenewi, ñgaha la azladebdebi uwana Dorkas atsàh à mok uwana aləg la sifa. ⁴⁰ La abatà Piyer akudəkàh azladza à uda, ñgaha akədəd à ahəñ, adəv kuđa,

agolà à huma à slaka mazimnekid: “Tabita, sà à afik!”, agòdfal. Tabita apèzl yewdi, uwana anəñjà à Piyer à adi, asà à afik, adzà madzay. ⁴¹ Piyer akès à ahàl, ŋgaha azlakàŋ kà matsizlləŋ ala. La lig la ahəŋ Piyer azàla azlamis kufa la azlaməna madiŋjal gəl à vok, apèhatàla kà agay la sifa. ⁴² Uwaga asèlla à vok la Yope gesina, ŋgaha azladza anjuvaw tadiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok. ⁴³ Piyer kà asàf məŋga la gudəŋ Yope la mtəga anja Səmon, masla masad zlap.

10

Piyer la mtəga Korneliyus

¹ Dza la ahəŋ la Zəsare, sləm anha Korneliyus, masla kà zil Rom, məŋga anja azlaslodzi dzim anja maham à ahəŋ slodzi, uwana tazalal ala maham à ahəŋ Italiya. ² Masla awoyà Zəzagəla, asləkàw Zəzagəla la azlaməna huđ gày anha gesina. Azlakàh azlaməna kufa uwana azlatsəhay Yahudiya, ŋgaha adàv kuda à Zəzagəla koksikoksi. ³ La gay mokokhu vərdi anik la sa makər, masasinqay asasinqla, anəñjà malika anja Zəzagəla adagay à slaka anha ŋgaha agòdfal: “Korneliyus!” ⁴ Anərəz malika la masukulay, ŋgaha agòdfal: “Kak uwa, Sufəl gulo?” Malika awulàlla: “Zəzagəla adatsən madəv kufa anjak la mazlakàh azlaməna kufa anjak, ŋgaha lagwa kà kawùllal à gəl. ⁵ Lagwa kà, slèl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana ‘Piyer’, tagodal. ⁶ Ahənay kà la mtəga Səmon masla masad zlap, uwana gày anha kà la gay dərəv.” ⁷ Mok uwana malika uwaga abadalmà,

adada aŋha kà. Korneliyus azàl azlamagamza aŋha səla, la slodzi tekula uwana anèŋlal, masla bay, awoyà Zəzagəla. ⁸ Atùgw à atà uwana apakà vok gesina, ŋgaha aslèlla atà à gudəŋ Yope.

⁹ Kiya uwaga tatsızlla ala, tahàd à Yope. La bebəŋ gà, mok uwana tazlabèz Yope kà, Piyer bay kà, ahàd à gəl gày à afik kà madəv kuda la tataka afats. ¹⁰ May akès Piyer, asàl mazuw tatak may. A mok uwana tadzəkà matal tatak, à uwana masasinqay asasinqla. ¹¹ Anəŋjà zagəla apəzlla vok, ŋgaha tatak anik asà à ahəŋ: Magol məŋj tatagà bokuba peteli gay dzika ufad mawad à ahəŋ ala gà, afà à vok à vədah. ¹² La huđ arha kà kəla tsəhay tatak asik ufad la abà gesina, la azlatatak uwana taday la huđ, ŋgaha la azlatsəhay tatak uwana tahoyay gesina. ¹³ Ama Zəzagəla agòdal: “Sà à afik, kakəd, ŋgaha pàd zlà, Piyer!” ¹⁴ Ama Piyer agòd: “Awanj, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, kà uwana dīkisiki gədapad tatak àlähga aw, aslèh!” ¹⁵ Agòdal aya: “Kapakàŋ ala bokuba àlähga à uwana Zəzagəla adapakəŋ ala tsidaŋa aw.” ¹⁶ Uwaga adfahà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəŋ la kirim yewdi tatak uwaga awùl à zagəla.

¹⁷ Piyer adzùgw godega aŋja uwana masasinqay uwaga assàl mapəhalla. Ama la kasla uwatà kà, azlaməna masləlay aŋja Korneliyus tanavahay la slaka azladza: “Lala à gày aŋja Səmon masla masad zlap la?”, tagoday. Tsa mok uwaga kà, atà la gay gamagày aŋha. ¹⁸ Tazàlìh, ŋgaha tanàv: “La abanay à Səmon uwana tazalalla

Piyer ahənay ay?” ¹⁹ Piyer alèg la madzugway aña masasinjay uwaga la abà, uwana Masasədfok Zəzagəla agòdfal: “Nènjàn, azladza makər la uwaga tayàh ka la gay gamagày la uda. ²⁰ Sà à afik, dà à ahən, kadañ akul nna, kokudə matsurəkway, kà uwana gi la uwana gəsləlla ka atà à wanj!” ²¹ Piyer asà à ahən à slaka azladza uwaga, ngaha agòf à atà: “Gəga la uwanay à uwana kayahaw gi. Mana kasawka à wanj ma?” ²² Tagòdfal: “Məsà à wanj kà, Korneliyus mənja aña azlaslodzi dzim, la uwana asləlla anu à wanj. Masla kà dza dziriga, uwana azləb Zəzagəla, uwana azla Yahudiya gesina kà: ‘Dza’, tagòdfal. Malika aña Zəzagəla apəhal gay, kà masla aña mazala à ka, kà kak aña mapəhal uwana asa à ka mapəhal.” ²³ Ngaha Piyer adàla atà à gày, avà à atà slaka mahən à ahən. La bebən gà, takès tetəvi, tahàd atà nna. Azladeda anik, la tataka azladza la abà la Yope, talakà à atà. ²⁴ La bebən gà aya tabəzà Zəsare. Korneliyus babay kà adahama gay azladza à vok la azlahud gày anha gesina kà makud atà. ²⁵ Uwana Piyer adà à gày kà, tagagàm la Korneliyus, atèf à huma anha, akədèdfal à ahən. ²⁶ Ama Piyer akès à afik la magodfal: “Sà à afik, gi kà bà gi dza kiya kak bay.” ²⁷ Kiya uwaga tadà à huma à gay la maħadma la abà la Korneliyus, ngaha tsərəħ à uwana tahamà gay à vok takuday. ²⁸ Agòf à atà: “Kasəlaw kà zil Yahudiya aña madz à ahən la azlatsəhay anik, kà zlazlaħfa, ama Zəzagəla apəħ à gi kà gəpak tsəħħay dza anik ala kà àlāħga, gəda à gày anha aw, gəgodħay aw. ²⁹ Gay gà la uwaga

mok uwana kazàlàw gi kà, gəsa à wañ kokuda madzurəkway. Lagwa ma, kà mana kazàlàw gi mi?”

³⁰ Korneliyus awulàlla: “Adagay mahənay ufad lakana, bà la kaslà uwanay gədèv kuda la mtəga gulo la sa makər aña mokokhu. La kirim yewdi kà, dza anik adatsakwàh la lukut mawutsədfay gà la vok la huma gulo. ³¹ Ngaha agòd à gi: Korneliyus, Zəzagəla atsənà madəv kuda aňak, ñgaha mazlakay aňak uwana kazlakàh à azlaməna kuda adawullal à gəl. ³² Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana tazalalla Piyer. Adza à ahəŋ la mtəga Səmon, masla masad zlap, uwana gày aňha la gay dərəv. ³³ Katskats gəsləl azladza à awtày, kà mazal à ka. Kadahàŋ delga la mas à wañ aňak. Lagonay kà, anu la uwanay gesina gami la huma aña Zəzagəla, kà matsəb sləm à uwana Sufəl apəh à ka, kà mapəh à anu gesina zlà.”

Mapəhay aña Piyer la mtəga Korneliyus

³⁴ Piyer adzəkà maňadma, agòd: “Lagwa kà, gədasəlay kà Zəzagəla kà avàh à dza mavahay aw. ³⁵ Kəla dza tsəhay uwala beyli uwana adinjal gəl à vok, ñgaha adàh dziriga kà, ahədsal à adi. ³⁶ Haďay, kasəlaw kà Zəzagəla asləl gay aňha à slaka azla Isərayel, uwaga kà gay matsidayga à uwana məslalà vok aña magla lapiya la Zəzagəla, kà madegolay Yesu, uwana asəlla anu vok la Zəzagəla, uwana Sufəl aña dza gesina. ³⁷ Gay matsidayga uwanay adzəkà vok la Galili, la lig aña batem uwana la ahəŋ Yuhana azàŋ, ñgaha asləhà gəl à ahəŋ la kutso Yahudiya.

38 Kasəlaw à uwana Zəzagəla asləl Masasədfok anha à ahəŋ, à Yesu zil Nazaret à gəl, ŋgaha kasəlaw babay, à uwana Yesu auguzàhà la azlagudəŋ la abà gesina la madəhəŋ delga la mawar azladza uwana ala, atà la ahàl aŋa seteni. Ndzer kà, Zəzagəla agà la masla. **39** Gesina gami kà, anu azlaməna sayda aŋa tatak uwana adahàhàŋ la Urusalima, la kutso aŋa azla Yahudiya la abà gesina. Takèd masla la mazləl à ahàf à adi. **40** Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay la mahənay makər, ŋgaha avàl ndzədə kà mapəhla vok ala. **41** Ama azladza gesina tanəŋjàŋ aw, anu uwana atsatsàmànì anu la madzəka, kà anu aŋa magay azlaməna sayda pəra, mənəŋjàŋ. La lig aŋa uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay kà, məzùw, məsà la slaka gà anina. **42** Ngaha apəh à anu à vok à abà kà maz gay marabəŋ à azladza, ŋgaha kà mapəhla ala kà Zəzagəla afà Yesu à ahəŋ, kà masla seriya lakəl aŋa azladza uwana la sifa, ŋgaha lakəl aŋa azlauwana tamatsay. **43** Azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza gesina tapàh lakəl aŋha: Kəla dza uwana adiŋ gəl à Yesu à vok kà, Zəzagəla adàmatsalla tsakana aŋha ala, kà sləm aŋa Yesu.”

*Azladza uwana azla Yahudiya aw, tabəzà
Masasədfok Zəzagəla*

44 Mok uwana Piyer aləg la mabadma la abà kà, Masasədfok Zəzagəla asà à gəl aŋa azladza uwana tatsəb sləm à gay aŋha gesina. **45** Azla Yahudiya uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, azlauwana tanəfə Piyer à waŋ kà, ləv avàləh à atà

à gay, kà Masasədok, uwana Zəzagəla avà à azladza uwana azla Yahudiya aw bay. ⁴⁶ Kà uwana tatsənà atà tazləb maslay aña Zəzagəla la azlagay məlok gà, uwana tatəpla aw. Piyer agòd: ⁴⁷ “Lagwa ma məslala vok aña madəd gay à azladza uwanay à ahəŋ kà madahatəŋ batem aña iyaw, tsa tabəzà Masasədok Zəzagəla bokuba anu ay?” ⁴⁸ Ngaha avà tetəvi kà madfah à atà batem la sləm aña Yesu Kristu. Ngaha tanavàl à masla aña madzin à ahəŋ atà nna.

11

Piyer apəhla uwana ala apaka vok la mtəga Korneliyus la huma

aña azlaməna madinjal gəl à vok la Urusalima

¹ Azlaməna masləlay la azlaməna madinjal gəl à vok uwana tadzà à ahəŋ la Yahudiya tatsənəŋ kà azladza uwana azla Yahudiya aw babay takəs gay Zəzagəla. ² Uwana Piyer adawul à Urusalima kà, azla Yahudiya uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok taslahàla vok. ³ Tagòdfal: “Kahàd à tataka aña azladza uwana à abà, makadav atà à uda gà aw, njaha kazùw aw tatak may akul nna?!” ⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà matugw à atà godega anha takwatokw lakəl aña uwana apakà vok gesina. Agòd à atà:

⁵ “Gi, kà gi la Yope, mok uwaga gi la madəv kufa la abà kà, masesinjay asesinjla gi. Gənərəŋtətatak anik asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo. Tatak uwatà kà bokuba magol peteli, mawad à ahəŋ ala gà, kəla gay dzika ufad nna, asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo. ⁶ Gənərəz huđ anha

la haŋkəli kà, gənəŋà azlatatak uwana la asik ufad, azlatatak fəta la azlauwana taday la huđ, ŋgaha la azlauwana tahoyay la zagəla. ⁷ Ngaha gətsənà kuda anja Zəzagəla agòđ à gi: ‘Piyer, sà à afik, kèđ ŋgaha pàđ!’ ⁸ Ama gəwulàlla: ‘Awanj, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, d'fikidiki tatak àlähga adada à gay gulo à awtày aw, aslèh!’ ⁹ La abatà kuda uwaga atsən à ahəŋ aya: ‘Kapakà tatak uwana ala Zəzagəla adapakən ala tsidaŋa kà àlähga aw!’ ¹⁰ Adahà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəŋ, tatak uwaga awùl à zagəla gesina. ¹¹ La kaslà uwatà azladza makər tasà à waŋ à gày, uwana à abà gi lakay. Taslèlla atà à waŋ kà dagay la Zəsare kà mayàh gi. ¹² La abatà Masasəđok Zəzagəla agòđ, gənəfà atà, kakwes aw. Kiya uwaga azladeda mukwà talaka gi babay à Zəsare, gesina gami mədà à gày la mtəga Korneliyus. ¹³ Uwana Korneliyus adanəŋ anu kà, adzəkà matugw anu gay lakəl anja malika uwana adà à mtəga anha, atsizlla à ahəŋ, agòđal: ‘Slèl azladza à Yope, kà mazalay à Səmon uwana tazalalla Piyer.’ ¹⁴ Adàpəh à ka ala gay uwana kadàbəla la azlaməna huđ gày anjak gesina.’ ¹⁵ La abatà gədzəkà mapəh à atà. Masasəđok Zəzagəla asà à atà à gəl bokuba uwana asà à anu à gəl babay suwanj, dagay uwarà. ¹⁶ La abatà kà, awùl à gi à gəl lakəl anja uwana Sufəl Zəzagəla apəh:

‘Yuhana adahàŋ batem la iyaw, ama akul kadàbəzaw batem kà la Masasəđok Zəzagəla.’

¹⁷ Ndzer, Zəzagəla avà à atà Masasəđok anha

bokuba uwana avà à anu à mok uwana mədinqəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok. Ngaha ma, gi ma gi uwa, kà madəd gay à Zəzagəla à ahəŋ uwa?” ¹⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tadzà à ahəŋ titi, ngaha tazləbə Zəzagəla la magoday: “Haday kà, Zəzagəla adavà tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw babay, kà atà anja mapəh gay la ləv ala, kà atà məbəzal sifa adəv gay aw, haday.”

Azlaməna madiŋal gəl à vok la Antiyews

¹⁹ Azlaməna madiŋal gəl à vok tasləhə gəl à ahəŋ kà makəd Etiyen, uwana takəd. Azlaanik la tataka anjatà la abà tadà à Fenesəya, ngaha à Sipəre, ngaha à Antiyews. Ama tazà gay Zəzagəla kà à azla Yahudiya pəra. ²⁰ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik uwana la Sipəre la azlauwana la Səren, tahàd à Antiyews, ngaha tazà gay marabən lakəl anja Yesu Kristu à azlauwana azla Yahudiya aw. ²¹ Ndzədəa anja Sufəl Zəzagəla agà la atà, azladza ajuvaw tapəh gay ləv ala, tadiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok.

²² Mok uwana gay uwaga adatsən à azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima kà, tasləl à atà Barnabas à awtəy à Antiyews. ²³ Uwana adada à awtəy kà, aràb məŋga, kà uwana Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiŋal gəl à vok à vok, kiya uwaga Barnabas adzərədəfah atà ala, kà atà anja mahoy yewdi anja Zəzagəla la manəfay la ləv tekula. ²⁴ Barnabas kà dza delga gà, mahənlaga la ndzədəa anja Masasədək Zəzagəla, ngaha la madiŋal gəl à vok. Azladza ajuvaw tanəfə Sufəl Zəzagəla.

²⁵ Barnabas ahàd kà mayàh Sawul la Tarsus. ²⁶ Uwana adabəzal, asèlla à Antiyews. Atà səla nna, tadzà à ahən mavay tekula la abatà, kà atà səla aña matapla azlaməna gay Zəzagəla la matsetsehàh atà ala ajuvaw la Antiyews. La uwana, azlaməna matapla tadzəkà mazalalla la sləm: Azlaməna madiñal gəl à vok.

²⁷ La zamana uwatà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aña Zəzagəla kà mapəh à azladza, tasàhà à waŋ la Urusalima, tadàh à Antiyews. ²⁸ Tekula anjatà uwana sləm aňha Agabus, atsìzlla ala, la ndzəda aña Masasədok Zəzagəla agòdf: “Magol may atsa à waŋ à gudəŋ à vok gesina.” (Apakà vok la zamana makoray aña mən sufəl Kəlod) ²⁹ Kiya uwaga azlaməna matapla tatsənà vok gay kà kəla uwabeyuwi anjatà avà uwana asləla vok kà masləl à azladeda uwana la may la abà la kutso Yahudiya. ³⁰ Uwana tadàh uwaga, tasləl Barnabas atà la Sawul kà madla sili uwaga à slaka azlamasiga la kutso Yahudiya.

12

Takəs Yakuba ŋgaha tadiw Piyer à daŋay

¹ La zamana uwatà Sufəl Herod adzəkà matərəb azlaməna madiñal gəl à vok, ² akèd Yakuba, deda aña Yuhana la katsakar. ³ Uwana anəŋjəŋ kà, akès à azla Yahudiya à gəl kà, akès Piyer aya. (Kaslà uwaga agà mavakay aña Pain uwana tatak makəsliŋ la tsəh aw) ⁴ Bokuba uwana akès à azla Yahudiya à gəl, à uwana Herod akès Piyer, aduw à daŋay. “Nəŋjəwla!”, agòdf à azlaslodzi. Atà azlaslodzi tatsàk ala

madzəga ufad, kəla slaka kà, slodzi ufad ufad, kà uwana asàl madalla à huma aña azladza à banja madəvaday Paska adàdəv à gay. ⁵ Azlaslodzi tanəñla Piyer la dañay, ama azlaməna madiñal gəl à vok tada à huma à gay la madəv kuda à Zəzagəla la ləv tekula kokuda masakal.

Piyer asa à uda la dañay

⁶ La mahənay uwana naka Herod adala Piyer à huma à azladza, Piyer la madzehal gà la tataka azlaslodzi səla la abà, mawodəñ à ahəñ gà la mazakazak səla, əgaha azlaməna manəñla bay atà la slaka anjatà la abà la gay gamagày.

⁷ La kirim yewdi, malika aña Sufəl Zəzagəla apəhla vok ala, magol udfaka aùd la gày dañay la aku. Malika afetekà Piyer, atsənəñ ala, agòdfal: “Sà à afik, katskats!” Azlamazakazak tanəsal à ahàl ala. ⁸ Ngaha malika agòdfal: “Wàd parapara anjak à tsəh, əgaha wàdəhà kwimik anjak!” Piyer adahəñ kiya uwaga, əgaha malika agòdfal: “Dùw dəbdebi anjak à vok, əgaha kà nəfə gi!” ⁹ Piyer asà à uda la gày dañay la aku la manəf malika. Asəl kà uwaga malika adehəñ kà dziriga aw. Gəl anha agòdf kà: ‘Masesinjay la uwana asesiñla à gi’, agòd. ¹⁰ Tatsəd à azlaslaka azlaməna manəñla teranja la vok ala, azlamasəla la vok ala, əgaha tabəzà à gay gamagày aña adà à vok, adà à huđ gudəñ. Gamagày uwaga apəzlla vok la ahàl anha la huma anjatà, əgaha tasà à uda. Tadà à barama à ama. La abatà malika asàk à Piyer à ahəñ.

¹¹ Uwana Piyer adavàh gəl ala lakəl anja uwana apakà vok kà, agòdf: “Ndzer, Zəzagəla asləl

malika an̄ha à waŋ kà mapəl gi ala la ahàl an̄ja Herod, ɳgaha la mawisiga uwana la abà gesina azla Yahudiya tayàhla gi kà madàhgən̄ à vok gesina.”

¹² Uwana adavàh gəl ala kà, ahàd à mtəga Mariyama, iyà an̄ja Yuhana uwana tazalalla Mark, la slaka uwana azladza an̄juvaw tahamà gay à vok kà madəv kudə. ¹³ Piyer atsìzlla à gay gamagày adədàŋ, ɳgaha masla slərəy misga, uwana sləm an̄ha Rode, azà vok à gay gamagày à huđ kà mapəzlay. ¹⁴ Katskats asèl kuda an̄ja Piyer, aràb mən̄ga, ama apəzl gamagày aw adùw vok à gày, kà mapəh à azladza kà Piyer la uda la gay gamagày. ¹⁵ “Kak kusoňu!” Ama masla kà, agədən̄ afik ndzer kà, bâ masla. Ngaha tagòdsal: “Uwaga malika an̄ha!” ¹⁶ Tekedik Piyer asàk à madəd à gay gamagày aw. Uwana tapəzl gamagày tanən̄jəŋ kà, tsa masla, ləv avàləh à atà à gay gesina. ¹⁷ Piyer adzilà ahàl à zagəla, akokòt à atà à ahàl à adi, kà atà an̄ja madz à ahəŋ titi, ɳgaha adzəkà matugw à atà uwana Sufəl Zəzagəla adahàŋ kà masəla à uda la daŋjay la abà. Agòd à atà aya: “Kadàpəhaw à Yakuba, ɳgaha à azladeda anik aya babay.” La lig la ahəŋ, asà à uda, adà an̄ha à slaka anik.

¹⁸ Uwana məl adawulla kà, gəl akàd à azla-slodzi à vok: “Kakay Piyer adà an̄ha ma?”, tagòdsh à vok. ¹⁹ Herod ayàh, ama abəzal aw. Anavàh azlaməna manən̄la la gay ala, ɳgaha avà tetəvi kà makad̄f atà. La lig la ahəŋ masla à Herod ahàd, adzà à ahəŋ la Yahudiya ɳgaha la Samariya.

Mamətsay aja Herod

²⁰ La mok uwatà kà, azlaməna gudəñ Tir la azla Sədon tayàh matsən vok gay la Herod, kà uwana la abatà la uwana tabəz tatak may anjatà. Kà uwana Herod la mapak ləv gà lakəl anjatà. Tasà à wanj, takès dza anik uwana à ahàl, masla manəŋla huf gày aŋa Sufəl, uwana sləm aŋha Bəlastus. Ngaha tahàd à slaka Herod kà manav məsəl vok. ²¹ La abatà Herod akədəv à atà kaslə à ahəñ, kà mapəñ à atà gay. La mavakay uwatà, atsòkw à lukut sufəl aŋha à abà, ngaha adzà madzay la kursi sufəl aŋha la afik, ngaha apəh à atà gay la kuda zləkkä. ²² Maham à ahəñ dza agòð: “Uwaga kà maþadma aŋa dza asik aw”, tagòð, “Ama aŋa zəzagəla.” ²³ Uwana Herod atsənà uwaga kà, adəð à gay ləv. Gay gà la uwaga malika aŋa Zəzagəla adùwal dұvats à gəl, maduwari azùw à gay, ngaha amèts, kà uwana azləbà gəl aŋha bokuba Zəzagəla.

²⁴ Kiya uwaga gay aŋa Sufəl Zəzagəla azigòn kaykay aya.

²⁵ Mok uwana Barnabas atà la Sawul tadəvla slərəy anjatà à gay la gudəñ Urusalima, tawùl à lig ngaha tazəb Yuhana uwana à tsəh, tazalalla Mark.

13

Tahəl azla Barnabas atà la Sawul kà mad madəh slərəy

¹ La tataka maham à ahəñ məna gay Zəzagəla la abà la Antiyews kà, azlaməna mapəh à atà gay à ahàl la ahəñ kà mapəh à azladza, ngaha la azlaməna matapla: Barnabas, Səmeyyon uwana

sləm aŋha marsiga, Lutsəyus zil Səren, la Manayen uwana tazigən la slaka gə la Herod sufəl, ŋgaha Sawul. ² La vərdi anik, uwana tadəv kudə à Zəzagəla la makəs nəlay, Masasədok Zəzagəla agòd à atà: “Bèkàw gi, azla Barnabas atà la Sawul à fəta à awtəy kà mahənəŋ sləray uwana ala, gəzəlla atà ala.” ³ Uwana takəd gəl à madəv kudə la makəs nəlay, tabək atà à ahəl à gəl, ŋgaha tasləl atà à sləray à abà.

Barnabas atà la Sawul la gudəŋ Sipəre

⁴ Bokuba uwana Masasədok Zəzagəla asləl azla Barnabas atà la Sawul, tahàd à gudəŋ Səloysəya, la abatà tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Sipəre. ⁵ Mok uwana tabəzay à Salamin, tadzəkà mapàh gay Zəzagəla la azlagày madəv kudə aŋa azla Yahudiya la aku, Yuhana, uwana tazalalla Mark, azlək atà la sləray.

⁶ Taguwà à uda la gudəŋ uwatà la abà tsərəh à Pafos. La abatà tabəzà məzla anik à gəl uwana sləm aŋha Bar-Yesu, zil Yahudiya. “Gi masla mapəh à gi gay à ahəl”, agòd, ama tsa fida. ⁷ Masla kà tasəl vok lela la sufəl aŋa gudəŋ uwatà. Sləm aŋa sufəl uwatà kà Sergiyus Pawlus, masla makor hanjkəli. Sufəl uwaga azala Barnabas atà la Sawul kà matsən gay Zəzagəla la slaka aŋatà. ⁸ Ama məzla uwatà (Uwana tazalalla Elimas la gay Gərək) akəs atà aw. Ayah madəd gay à sufəl à ahəŋ kà matsən gay Zəzagəla, kà masla aŋa madinjal gəl à vok aw. ⁹ Kiya uwaga Sawul uwana tazalalla Pol babay, agà mahənlaga la Masasədok Zəzagəla, atsək

yewdi à məzla uwaga à gay. ¹⁰ Ngaha agòd: “Kak dəməm kahənla la makəsafər, kak kona aŋa seteni. Kak masla məzam aŋa tatak delga aŋa Zəzagəla gesina, kadàsakal à tsəh ala, ma mbà à mawis dziriga aŋa Sufəl Zəzagəla ala ma? ¹¹ Gəgod à ka, tsənəŋ lagwa Sufəl Zəzagəla adəd kà: Kapàk guləf, kanəŋla aw la tataka mahənay anik la abà aya aw.” Katskats yewdi aŋa Elimas apàk mərazilakka tabadamma bokuba la vəd, taptap ayàh dza kà makəs à ahàl. ¹² Uwana sufəl anəŋà uwaga apakà vok kà, adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Gay aŋa Sufəl Zəzagəla adàl à ləv à tsəh kaykay.

Pol atà la Barnabas la Antiyews la kutso Pisədiya

¹³ La abatà azla Pol tasà à uda la gudəŋ Pafos, tahàd à kəslah iyaw à afik kà mad à Perge la kutso Pamfiliya. La abatà la uwana Yuhana, uwana tazala Mark bay, asàk atà à tsəh ala, awùl à Urusalima. ¹⁴ Tatsilla ala la asik, dagay la Perge tahàd à Antiyews la kutso Pisədiya. La vud maduw ləv tahàd à gày madəv kuda à agu, tadzàhà madzay. ¹⁵ Mok uwana tadzeñay la wakità mapəhay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl la abà, məŋga aŋa gày madəv kuda azàl à atà: “Azladeda, banja akul la gay kà mapəh à maham à ahəŋ dza, kà madzərədəh atà ala kà kaslawwalla vok aŋa mapəhay lagwa à dagay.” ¹⁶ Pol atsizlla ala, adziyla ahàl à zagəla, agòd à atà: “Akul azla Isərayel la azlatsəhay dza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla, tsəbàw gi sləm! ¹⁷ Zəzagəla aŋa tsəhay gami Isərayel

uwana atsatsàmànì azlababa gami madzidziga, azigənà tsəhay aŋha, mok uwana atà la məlok la Misəra, kiya uwaga asèlla atà à uda la Misəra la ndzəda aŋha məŋga. ¹⁸ Adzadzàr atà la kəsaf la abà mavay dzik ufad. ¹⁹ Azàŋ ala makoray mədəf la kutso Kanana, avà kutso uwatà à tsəhay aŋha. ²⁰ Uwaga gesina adfahàŋ bokuba mavay dadərmokw ufad bəzi aŋha dzik zlo.”

“La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla abèk azlaməna seriya à azlababa gami madzidziga à ahəŋ, tsərəh à zamana aŋa masla mapəhal gay à ahàl Samuyel. ²¹ La lig la ahəŋ kà, tanavà maf à atà sufəl à ahəŋ ŋgaha Zəzagəla af à atà Sawlu à ahəŋ, kona aŋa Kis, uwana asà à uda la tsəhay aŋa Benyamin la abà, akòr mavay dzik ufad. ²² La lig la ahəŋ, Zəzagəla akweskà Sawlu, afà à atà David à ahəŋ kà sufəl. Apəh gay lakəl aŋha, agòd: ‘Gedabəzal David kona Isay, dza uwana asà à ləv gulo, ŋgaha adàsfahgəŋ uwana asa à gi gesina.’ ²³ Tekula la mayyi à tsəh ala aŋa David kà Yesu, à uwana Zəzagəla apakàŋ ala kà masla mabəl azlatsəhay aŋha Isərayel, kiya uwaga à uwana apəh à ahəŋ dagay uwara. ²⁴ Mok uwana Yesu à lig mas à waŋ kà, Yuhana agòd: ‘Azla Isərayel, pèhàw gay la ləv ala, ŋgaha tadahakullaŋ batem!’, agòd à atà. ²⁵ La kaslà uwatà à uwana, Yuhana adabəz makəd gəl à ahəŋ sifa aŋha kà, agòd à atà: ‘Gi uwa, kagodaw uwa? Gi kà, gi dza uwana kakudaw aw. Ama fàw à sləm à abà, kà masla anəfa gi à tsəh à waŋ ŋgaha baməraka gi kà gəsla kà mapəl suwid kwimik aŋha uwana ala, la asik aw.’

26 Azladeda, akul mayyi à tsəh ala aña Abərahəm la azladza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla. Gay aña mabəlay uwanay asəlla kà à slaka gami. **27** Ama azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlamənəga anatà kà, tatsənà godega aña Yesu aw, ңgaha bay tatsənà mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahàl uwana tadzənəjəh la azlagày madəv kuða la aku kəla vud' maduw ləv aw. Ama tagədə gay uwaga à afik la makəd Yesu. **28** Amiyaka taþəzə tetəvi kà madukwlañ à ahəŋ kà makədəy aw, bay kà tanavà Pilatus kà makədəy. **29** Uwana tadəv uwana à gay taðahàlləñ à vok wakitə Zəzagəla apəh lakəl aňha gesina kà, tazəb à ahəŋ la ahàf la adi, tafà à zəvay à agu. **30** Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. **31** Azlamavakay aňuvaw apàhla vok à azlauwana tanəfà à wanj la Galili tsərəh à Urusalima. Lagwa kà, atà la uwana azlaməna sayda aňha la slaka azla Isərayel. **32** Anu la gəl gami mədasa à akul ala gay marabəŋ uwanay. Zəzagəla apəh à azlababa gami madzidziga, azla Yahudiya à ahəŋ. **33** Adagədəŋ à afik lagonay kà, anu azlamayyi à tsəh ala aňha. La mawulla Yesu à uda la mamətsay, bokuba uwana tatsetsər à wakitə aña mahabay masəla la abà:

'Kak bəzi gay ləv gulo,

Lakana gədayyi ka.'[◇]

34 Aganay babay uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ lakəl aña mawulla à uda aňha la mamətsay, kà masla aña mazinla aw.

'Ndzer, gədəpisakulla gay à vok la ahàl gulo

[◇] **13:33** 13.33 Mahabay 2.7

bokuba

Uwana gəpəh à David à ahəŋ uwara.'

³⁵ Gay gà la uwaga David agòd la azlaslaka anik la abà:

'Iyay, kadàsaka dza aŋak la slaka mamətsay aw, kà mazinla aŋa dza aŋak aw.'[☆]

³⁶ David kà, masla kà adahà uwana asà à Zəzagəla tsərəh à mamətsay aŋha, tallà à makəla aŋa azlababa gami madzidziga ŋgaha azin ala. ³⁷ Ama dza uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay kà, azin ala aw. ³⁸⁻³⁹ Azladeda, delga kasəlaw, anu məzakullaŋ kà, kà la Yesu la uwana Zəzagəla amàts tsakana à azladza ala. La masla la uwana Zəzagəla agèŋ azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok sətaka, kà uwana mapəhay aŋa Musa kà aslə aw. ⁴⁰ Lagwa kaſahaw haŋkəli lakəl aŋa uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahàl tapəh kà aŋa mazəb akul aw:

⁴¹ 'La kaslə aŋkul gədàdəhəŋ sləray anik. Akul uwana kapəsewaw gay aŋa Zəzagəla, nərəzəw zlə, akul azlaməna mapəsew gay Zəzagəla, ləv aval à akul à gay, kamətsaw à gay kà sləray uwana gədada à ahəŋ la zamana aŋkul, kà uwana amiyaka tatapəhakulla godega aŋha bay kà naka kakəsaw aw.'"

⁴² Mok uwana Pol atà la Barnabas tasà à lag la gày madəv kuda la aku kà, tagòd à atà kà, tadàwul à waŋ la vud maduw ləv anik aya kà mapəh à anu lakəl aŋa uwaga aya gotənəŋ, tagòd à atà. ⁴³ Mok uwana azladza taslèh ala, anjuvaw la tataka azla Yahudiya la abà, ŋgaha

[☆] 13:35 13.35 Yesayya 55.3; Mahabay 16.10

la azlauwana ta**ñ**èdla vok à tsəhay Yahudiya à abà, tanəfà Pol atà la Barnabas. Azla Pol tadzérèdàhàtala kà matsizl à delga uwana à afik, Zəzagəla asàl macfahatàj.

⁴⁴ La vud maduw lèv azladza la gudəñ uwatà gesina tahamà gay à vok kà matsən gay Sufəl Zəzagəla. ⁴⁵ Uwana azla Yahudiya tanəñà māham à ahəñ dza kiya uwaga kà, atà manjor akəsà atà, tafà guvəl à uwana à adi Pol apèh, ñgaha tatsèkal magodfahay à Pol à gəl. ⁴⁶ Pol atà la Barnabas tagòd à atà la paraka: "Azlayla kà vok, kà gay Zəzagəla agay mapəh à akul gà dadàñ. Ama tsa kakwesawka gay sifa adəv gay aw kà, məday mədàzinj à azladza uwana azla Yahudiya aw zlà. ⁴⁷ Aganay mafàh akur à ahəñ, uwana Sufəl Zəzagəla afahà à gi à lig, agòd:

'Gəfà à ka à ahəñ, kà ka aña magay uſaka aña azladza, kà ka aña maz gay maßəlay à azladza uwana la makad gəl à ahəñ gudəñ à vok gesina.'"⁴⁸

⁴⁸ Mok uwana azlauwana azla Yahudiya aw tatsən uwaga kà taràb. Tadzəkà mazləb gay aña Sufəl. Azlauwana Zəzagəla atsatsàmànì atà gesina kà, atà aña maßəz sifa adəv gay aw kà, tadınjal gəl à vok.

⁴⁹ Gay Sufəl Zəzagəla asləhà gəl à ahəñ la kutso uwatà la abà gesina. ⁵⁰ Ama azla Yahudiya tavətsàhàh azlamis uwana ala sləm anjatà la ahəñ, azlauwana taslèkàw Zəzagəla, la azlagadamola aña gudəñ uwatà gesina, ñgaha tayàh azla Pol la magazlay tsərəh à uwana takudèkàh

---

⁴⁸ **13:47** 13.47 Yesayya 42.6; 49.6

atà à uda la makoray aŋatà la abà. ⁵¹ Azla Pol atà la Barnabas tagòd: "Gay gami la abà aw", tagòd. Tadèd à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à adi, ŋgaha tahàd aŋatà à Ikoniyum. ⁵² Baməraka takudəkàh azla Pol la Antiyews bay kà, azlaməna matapla la gudəŋ uwatà tagà la marabay, ŋgaha tahənà ala la Masasədok Zəzagəla.

14

Pol atà la Barnabas la Ikoniyum

¹ Uwana Pol atà la Barnabas tabəzà Ikoniyum, tahàd à gày madəv kuða à agu, bokuba uwana tadəhàŋ la Antiyews babay, tsərəh à uwana gay məŋga aŋa azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw tadiŋjal gəl à vok. ² Ama azla Yahudiya uwana takweskà madinjal gəl à vok, tavədzähàhà azladza uwana ala, atà azla Yahudiya aw, kà atà aŋa madzugw mawisiga lakəl azladeda uwaga. ³ Pol atà la Barnabas tadtzà à ahəŋ məŋga la Ikoniyum, tapàh gay Sufəl Zəzagəla la dazuwaya. Tazà gay lakəl aŋa vok mahamay aŋha, ŋgaha Sufəl avà à atà ndzəda kà madfàh azlamasəlay la azlanadzipo, kà mapəhla ala kà gay aŋatà kà dziriga. ⁴ Azladza gudəŋ uwaga tatsàk ala. Azlaanik tagà aŋa azla Yahudiya, ŋgaha azlaanik tagà aŋa azlaməna asik.

⁵ Azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw, la azlasufəl aŋatà, tadaħà vok à ahəŋ kà matərəb azla Pol kà aŋa makəd atà la matsàħ atà la akur. ⁶ Uwana azla Pol tadatsən uwaga kà,

tahòy aŋatà, tanəfà tetəvi uwana adà à Lisətəra la Derbe, la makoray aŋa Likawoniya la abà.
7 Tadzəkà maz gay marabəŋ à azladza la abatà.

Pol atà la Barnabas la Lisətəra

8 La Lisətəra dza anik la ahəŋ adzà à ahəŋ kà la slaka madza madzay, kà uwana magul à afik gà dagay mayyay,aslàla vok adaday la asik aŋha, amiyaka asik tekula aw. **9** Vərdi anik kà, atsèb sləm à uwana Pol apəhay. Pol atsəkal yewdi à gay ŋgaha anərəz kà masla la madinjal gəl à vok, aslala vok kà mawurla. **10** Kiya uwaga agòdfal, la kuda zləkkà: “Sà à afik, tsızlla à asik aŋak à gay, dzawwa!” Hadzak, dza uwaga atsızlla à asik aŋha à gay, adzəkà maday. **11** Uwana maham à ahəŋ dza adanəŋ uwaga Pol adfahàŋ kà, tadzəkà mawiyay la gay gudəŋ aŋatà, gay Likawoniya: “Azlazəzagəla kà, tadapakàh azladza gà adagay, ŋgaha tasà à tataka gami à abà la vədəh!”
12 Tazàla à Barnabas Tsoys, sləm aŋa mazlazlay aŋatà, ŋgaha Pol bay kà, Herməs tagòdfal, kà uwana masla kà masla mapàh gay. **13** Masla mav tatak à Zəzagəla Tsoys, uwana la slaka mazlazlay kà, la gay gamagày aŋa mad à gày à huđ gudəŋ, asəlla azlakokur à waŋ, tatsafadəh atà gəl à uda la azlamawuratataj à gay gamagày aŋa gày mazlazlay, asàl kà maham à ahəŋ dza takəd tatak à azla Barnabas atà la Pol. **14** Mok uwana tatsən uwaga, takohàhà lukut à vok, tahòy à tataka maham à ahəŋ dza à abà la mawiyay:
15 “Azlaslawda, kà mana kadahàw uwanay mi, anu bay kà anu azladza asik bokuba akul miya! Məsà à akul ala gay marabəŋ à waŋ kà mawulla

akul à gəl kà akul masak azlamazlazlay deydayga uwana kanəfaw lagwa, ŋgaha kà akul magola vok à slaka Zəzagəla, uwana la sifa, masla uwana adahà zagəla la kutso, la azlamukwà ŋgaha la azlatatak uwana la abà gesina! ¹⁶ La zamana uwana uwarà kà, asàk azlatsəhay gesina kà manəf tetəvi aŋa gəl aŋatà. ¹⁷ Tekedik kà, apəlla vok à azladza la azlasləray aŋha dzəba aŋha səla aw gà uwana acsehəŋ: Asùw akul iyaw, kalàw tatak la kaslà aŋha, avà à akul tatak may ŋgaha ahənà ləv akul ala la marabay.” ¹⁸ Baməraka la mapəhay kiya uwaga babay kà, la zlazlada tadəf̄ gay à maham dza à ahəŋ kà makad̄ tatak.

¹⁹ La kaslà uwatà, azla Yahudiya anik tasà à waŋ la gudəŋ Antiyews la kutso Pisədiya ŋgaha la Ikonyum. Tavədzàh à tsəh azlamaham à ahəŋ dza à afik, tatsàh Pol la akur kà makad̄say, ŋgaha tasəpər à uda la gudəŋ la abà kà uwana tadzùgw kà: ‘Adamətsay’, tagòd̄. ²⁰ Ama uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok lakəl aŋha kà, asà à afik, awùl à gudəŋ à abà. La bebəŋ gà kà, tahàd à Derbe atà la Barnabas.

Mawul à waŋ la Səriya kà mad à Antiyews

²¹ Pol atà la Barnabas tazà gay marabəŋ la Derbe la slaka uwana tabəzà azladza arjuvaw kà aŋa Yesu. Ngaha tawùl à Lisətəra, à Ikonyum, à Antiyews uwana la kutso aŋa Pisədiya la abà. ²² Kəla gudəŋ uwana tadàhà à abà kà, tadzərədfàhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala, kà matsizl à madiŋal gəl à vok à afik. “Haday kà, mad à makoray Zəzagəla kà, say maguw

---

[✧] **14:15** 14.15 2Musa 20.11; Mahabay 146.6

à uda kà la azlamagol ɳgərpa la abà dadàñ." 23 La kəla maham à ahəñ məna gay Zəzagəla kà, tatsatsàmàhàni azladza kà mapak atà ala kà azlamasiga. Ngaha takès nəlay, tadèv kufa kà aña azlaməna madinjal gəl à vok, ɳgaha tabək à atà à ahàl aña Sufəl Zəzagəla, à uwana tadinjal gəl à vok, tadà anjatà.

²⁴ Tagùw à uda la kutso Pisədiya la abà ɳgaha tabəzà kutso Pamfiliya. ²⁵ Tazà gay Zəzagəla la Perge, la lig la ahəñ tahàd à Ataliya. ²⁶ Dagay la abatà tadà à kəslah iyaw à afik, tahàd à Antiyews la gudəñ uwatà la uwana tabək à atà à ahàl aña Zəzagəla, kà masla mav à atà vok mahamay kà aña slərəy aňha, slərəy uwaga kà tahənàñ ala lagwa.

²⁷ Mok uwana tabəzay à Antiyews, tahamà gay azlaməna madinjal gəl à vok à vok gesina, ɳgaha tatùgw à atà uwana apakà vok la atà gesina, uwana Zəzagəla adfahàñ la atà, la mapəzəl tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aña madinjal gəl à vok babay. ²⁸ Tadzà à ahəñ məñga la azlaməna madinjal gəl à vok la abatà.

15

Maham gay à vok la Urusalima

¹ Azladza anik tasà à wañ la Yahudiya, tahàd à Antiyews, tagòð à azladeda: "Kaslawa walla vok kà mafəlay aw, say baňa kakdəvaw vok à uda, bokuba uwana mapəhay aña Musa apəh dàñ."² ² Pol atà la Barnabas takès aw, tabayà vok gay lakəl aña uwaga. Tasləl Pol atà la

---

² **15:1** 15.1 3Musa 12.3

Barnabas ɳgaha la azladeda anik la Antiyews, kà madla atà à Urusalima kà mapəhay lakəl aŋa gay uwaga la azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga.

³ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok tasləl atà. Taguwà à uda la Fenesəya la Samariya la mapəhla ala gay magola vok aŋa azlauwana azla Yahudiya aw à slaka Zəzagəla. Gay mawga uwaga kà, avà marabay à azladza gesina. ⁴ Mok uwana tabèz à Urusalima, azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga, ɳgaha la azlaməna madiŋal gəl à vok takès atà la ahàl səla, ɳgaha azla Pol tapəh à atà tatak uwana Zəzagəla adfahàŋ la atà gesina. ⁵ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik, uwana taguwà à uda la maham à ahəŋ aŋa azla Farisəya la abà kà, tagòd kà: “Say makadav azlaməna madiŋal gəl à vok uwana à uda azla Yahudiya aw, ɳgaha mətapatàla aya makəs mapəhay aŋa Musa dadàŋ kəla.”

⁶ La abatà azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga tahamà gay à vok kà manərəz gay uwaga. ⁷ La lig mavats gay məŋga uwaga la ahəŋ, Piyer asà à afik, agòd: “Azladeda, kasəlaw kà Zəzagəla akəsànì gi la tataka aŋkul la abà dagay uwarà, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw. Kà atà aŋa matsənəŋ, ɳgaha kà atà aŋa madiŋal gəl à vok bay. ⁸ Zəzagəla uwana masla masəl madzugway aŋa ləv aŋa azladza gesina, apəhla ala kà awoyà azladza uwaga babay, avà à atà Masasədok aŋha bokuba uwana avà à anu babay. ⁹ Zəzagəla

avàhànula la atà aw: Agà lèv ajatà sètaka, kà uwana tadìnjal gèl à vok. ¹⁰ Ngaha ma, kà mana lagonay kà, katápàw Zəzagəla la maf atà magol mahanay mèn̄ga à gèl ma? Baməraka anu, la azlababa gami madzidziga kà mèslàla vok aña mazəbay tekedik aw ma? ¹¹ La madinjal gèl à Sufəl Yesu à vok kà, vok mahamay añha la uwana mèdàbəlay, kiya uwaga babay la atà aw takay?”

¹² Kiya uwaga maham à ahəŋ dza adzà à ahəŋ titi, tatsèb slém à Barnabas atà la Pol uwana tapèh à atà azlanadzipo uwana Zəzagəla adahàhàŋ la ahàl ajatà la tataka aña azladza uwana la abà, azla Yahudiya aw. ¹³ Mok uwana takèd gèl à maßadma, Yakuba abèd à gay à gay agòd: “Azladeda, tsèbàw slém dàŋ! ¹⁴ Səmon atùgw lakəl aña Zəzagəla bokuba uwana akès azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mok uwana Zəzagəla akàsàni azladza anik ajatà, kà atà magay azlaan̄ha. ¹⁵ Ngaha mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahàl agagàm la uwaga. Kiya uwana matsetseray agòd:

¹⁶ 'La lig aña uwaga la ahəŋ, Sufəl Zəzagəla agòd: 'Gədàwul à waŋ,
Gədàŋal ḥvagay aña David uwana akàlàh à ahəŋ,
Gədàtsizl uwaga ala.

¹⁷ Ngaha kà pəra, azladza gesina kà mayàh gi.'
Sufəl Zəzagəla agòd.
'Tsəhay gesina uwana gəzàl atà, atà magay azlagulo.'

18 Kiya uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd, à uwana apèhla uwaga ala dagay uwarà la viyanju.”[⊗]

19 Gay gà la uwaga Yakuba azàlànj à gəl, agòd: “Gi kà madzugway gulo kà, asa à gi makad gəl à azlatsəhay anik uwanay à vok tagolà vok à slaka Zəzagəla aw. **20** Ama ŋuləm mətsetser à atà, kà tapad sləb uwana tadàhla matuwlay la mazlazlay aw, kà uwana uwaga kà mawisiga, tadahàh mabila aw, tapad tatak uwana tasùfanj ala masufay aw, tasa aŋiz aw, kà uwana uwaga kà mawisiga.[⊗] **21** Kay dagay uwarà kà, azladza tapah mapəhay aŋa Musa la kəla gudən aŋha tadzènjàh la kəla vuđ maduw ləv la gày madəv kuda la aku!”

Wakità uwana taslèl à azlaməna madiŋal gəl à vok

uwana azla Yahudiya aw

22 Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga, la azlaməna madiŋal gəl à vok takès matsatsamani azladza anik la tataka aŋatà la abà kā, kà masləl atà la azla Pol la Barnabas à Antiyews. Yahuda uwana tazàlalla Barsabas atà la Silas, atà səla nna azlaməna madiŋal gəl à vok masəl atà gà. **23** Taslèl atà la wakità uwaga la ahàl:

“Anu azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga la uwana mətsetser à akul. ‘Ayyi’, məgədəf à akul, akul azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana akul azla Yahudiya aw la Antiyews

---

[⊗] **15:18** 15.18 Amos 9.11-12   [⊗] **15:20** 15.20 2Musa 34.15-17;
3Musa 17.10-16; 18.6-23

ŋgaha la azlauwana la kutso Səriya la Səlisəya.
²⁴ Mətsənəŋ kà azladza anik tasà à uda la tataka gami la abà la abanay, tadà à awtay kà makadəkulla gəl à vok, ŋgaha la mav à akul madzugway la gay anjatà. Anu kà, məpəh à atà gay à ahàl lakəl aŋa uwaga aw. ²⁵ Gay gà la uwaga, gesina gami, məkàsànì azladza kà masləl à akul à awtay, talakà azladeda gami mawoy atà gà uwaga à awtay Barnabas atà la Pol, ²⁶ uwana tadùw sifa anjatà ala kà slərəy aŋa Sufəl Yesu Kristu. ²⁷ Məsləl akul azla Yahuda atà la Silas à awtay, tadàpəh à akul lakəl aŋa uwana mədatsetseray la abanay lagwa. ²⁸ Akès à Masasədək tsikasla la gəl anu gesina gami, məkəs kà manəf akul, akès à maham à ahəŋ anik à gəl aya aw, say uwanay məpəh la uwana akəsà vok pəra. ²⁹ Kapadaw sləb matulay aw, la aŋa mazlazlay aw; kasaw anjiz aw, kapadaw sləb aŋa tatak uwana tasufaŋ ala masufay aw, kadaw à gəl gaw aw. Baŋa kasakaw uwaga la tsəh ala gesina kà, kà kadəhàw delga. Mədzà à ahəŋ wurwur zlə!"

³⁰ Mok uwana tavà à atà wakità uwaga: "Dàw zlə!", tagòd à atà. Azlaməna maslələy tahàd, tabəzà à Antiyews. La abatà tahamà gay azlaməna madinəl gəl à vok à vok gesina, ŋgaha tavà à atà wakità uwatà. ³¹ Atà tadzèŋ, ŋgaha adzərədəhàtəla, taràb kaykay lakəl anha! ³² Yahuda atà la Silas tagà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza, la gəl anjatà tavàts gay məŋga la azladeda kà madzərədəh atà ala la mav à atà ndzədə. ³³ Uwana tasafay la abatà, azladeda talakà atà:

“Dàw la wurwur zla!”, tagòd à atà, ñgaha tawùl à slaka azladza uwana taslèlla atà à wanj. ((
³⁴ Ama Silas kà, kà ayàh madz à ahən la abatà.))

³⁵ Tekedifik Pol atà la Barnabas tasàf la Antiyews, La azladza anik anjuvaw, tapàhàhla azladza la maz gay anja Sufəl Zəzagəla.

Pol atà la Barnabas tavàh vok ala

³⁶ Uwana tadañda à ahən ñuv, Pol agòd à Barnabas: “Mewùlàw, mèdànañaw azladeda à gay la azlaslaka uwana mèzàhàw gay anja Sufəl Zəzagəla, kà anu anja masəl madz à ahən anjatà.” ³⁷ Barnabas kà, asàl madla Yuhana uwana tazalalla Mark la tsəh. ³⁸ Ama Pol akès kà madalla aw, kà uwana vərdi anik kà, asàk atà à ahən la kutso Pamfiliya, awùlla atà à tsəh ala la sləray anjatà la abà. ³⁹ Mapak ləv adà à tataka anjatà à abà. Tavàhàla tsərəh à uwana Barnabas azèb Mark, tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à Sipəre. ⁴⁰ Pol azèb Silas. Ñgaha azlaməna madiñal gəl à vok tadèv kuða kà atà, kà Zəzagəla anja mavâhàh à atà vok mahamay anha, ñgaha tatzilla ala. ⁴¹ Pol ahàd à kutso Səriya la Səlisəya, adzərədfàhà azlaməna madiñal gəl à vok ala la madiñal gəl à vok la abà.

16

Timotawus alak azla Pol atà la Silas

¹ Pol abəzà Derbe ñgaha à Lisətəra. La abatà masla madiñal gəl à vok anik la ahən, sləm anha Timotawus. Iyà anha kà dəg zla Yahudiya, masla madiñal gəl à vok. Ama baba anha kà tsəhay zil Gərək. ² Azladeda uwana la Lisətəra ñgaha

la Ikoniyum gesina kà, tafà madzugway anjatà kà à masla à afik. ³ Pol asàl mazəb Timotawus kà magay manalay arha. Kà maday atà səla kà, akədəv à uda dadən. Adəhàj kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la abatà gesina kà, tasəl kà baba aña Timotawus kà zil Yahudiya aw. ⁴ Kəla gudəŋ uwana tagùwàh la abà kà, tapàh à azlaməna madinjal gəl à vok, tatak uwana azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga la Urusalima tapəh, əgaha tafah à atà akur à lig kà makəs mapəhay uwatà lela. ⁵ Kiya uwaga məna madinjal gəl à vok tadzərədəhà ala la madinjal gəl à vok la abà, əgaha matugway anjatà azəhəla vok à gəl kəla mahənay.

Masesinjay asesiñla Pol la Makeduniya

⁶ Ama Masasədok Zəzagəla adəd à atà gay à ahəŋ kà maz gay Zəzagəla la kutso Asəya, kà uwaga à uwana taguwà à uda la Fərizi la Galatiya. ⁷ Mok uwana tabəzə Misiya kà, asà à atà mad à kutso Bitiniya à abà, ama Masasədok aña Yesu avà à atà tetəvi gotənən aw. ⁸ Kà uwaga taguwà la Misiya, əgaha tadà à ahəŋ à gay dərəv la Tərowas. ⁹ La huđ aña vəd masesinjay asesiñla Pol. Anənə zil Makeduniya atsızlla à ahəŋ, adəval kudsə: “Guwà à wan la Makeduniya kà mazlak anu!”, agədfal. ¹⁰ Katskats la lig aña masesinjay uwaga la ahəŋ, məyəh tetəvi kà maday à Makeduniya. Məsəl kà Zəzagəla azəla anu kà maz gay marabəŋ à azladza la kutso uwatà la abà hadsay.

La Filipiya, Lidiya adıŋ gəl à Zəzagəla à vok

¹¹ Mətsìzlla ala la gudəŋ Tərowas la kəslah iyaw, tərra, məhàd à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Samotəras, la bebəŋ gə məzlanjəl la Neyapoləs. ¹² Dagay la abatà la uwana, məhàd à Filipiya uwana gudəŋ teraŋa la makoray Makeduniya, slaka madz à ahəŋ aŋa azla Rom. Mədzà à anu à ahəŋ la abatà. ¹³ La vud maduw ləv mədà à uda la gudəŋ la abà kà mayàh slaka madəv kuda aŋa azla Yahudiya la gay mukwà. Mədzàhà madzay ŋgaha mətapla azlamis uwana tahamà gay à vok la abatà. ¹⁴ Tekula la tataka aŋa azlamis uwatà la abà, sləm aŋha Lidiya, asà à waŋ la gudəŋ Tiyatir, masla matsakal azlasana, uwana iyaw aŋha zlazlacfa, masla mahoy adi aŋa Zəzagəla babay. Atsəb anu sləm, ŋgaha Sufəl Zəzagəla azàla hanjkəli kà masla aŋa maf sləm à uwana Pol apəhay. ¹⁵ La abatà tadħallat batem la azlaməna huđ gay aŋha gesina, azàla anu à mtəga aŋha la magoday: “Bokuba uwana tsa kasəlaw kà gədadınjal gəl à Zəzagəla à vok la dziriga kà, sàw à waŋ, kadzaw à ahəŋ la mtəga gulo”, agòd à anu. Afà anu leri à gəl.

Tawits azla Pol à daŋay

¹⁶ Vərdi anik la ahəŋ uwana mədà à slaka madəv kuda kà, məgagàm la dugu mayà gə, uwana la masasədfok mawisiga lakəl. Apàhàh tatak uwana adàpaka vok la huma la gay, la mapàh tatak uwaga kà, adabəz sili kà aŋa məŋga aŋha. ¹⁷ Adzəkà manəf anu la tsəh, awiyaa agòd: “Azladza uwanay kà, azlaməna

sləray aŋa Zəzagəla uwana kerkər la afik! Tapəhakulla tetəvi uwana Zəzagəla adàbəla akul!” ¹⁸ Apəhəh uwaga mavakay dəŋ. La makəd gəl à ahəŋ, Pol adày vok, agolà vok à slaka aŋha, agòd à masasədok mawisiga: “Kak masasədok mawisiga, la sləm aŋa Yesu: Sà à uda la masla la abà, gəgod à ka!” La kirim yewdi masasədok asà à uda. ¹⁹ Mok uwana azlaməŋga aŋa dugu mayà uwaga tanəŋjàŋ kà tabəz sili aya aw kà, takàs azla Pol atà la Silas ŋgaha tabayà atà à vadavaday kasukwa à afik tsərəh à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ. ²⁰ Tadàla atà à slaka azlagumna aŋa azla Rom ŋgaha tagòd: “Azladza uwanay kà, tatsàlla magazlay à gudəŋ gami à abà, atà kà, azla Yahudiya. ²¹ Ngaha tapəhla mapəhay uwana ala wakità seriya gami avəra gay à azladza, anu uwana anu azla Rom, kà manəfay la makəsay.” ²² Maham à ahəŋ dza ahamà atà à gəl. Azlagumna tahàl lukut aŋa Pol atà la Silas, ŋgaha tavà tetəvi kà mazlabàh atà la kurpi. ²³ Uwana tazləbàh atà la kurpi kà, tawìts atà à danjay, ŋgaha tafahà akur à azlaməna manəŋla à atà à lig kà, kà manəŋla atà lela. ²⁴ Uwana masla manəŋla atà adatsən gay uwaga kà, awìts atà à danjay huds gà à agu, ŋgaha abèk atà sasala à asik.

²⁵ La huds aŋa tataka vəd azla Pol atà la Silas tadəv kufa, ŋgaha tahab kà mazləb Zəzagəla; azlaməna danjay anik tatsənà atà babay. ²⁶ Katskats kutso abəlákà vok məŋga məŋga, baməraka matatukway aŋa gày kà abəlákà vok, katskats azlagamagày tapəzlla vok,

ŋgaha la kità bay, azlasasala la azlamazakazak tapallàhà à vok à azlaməna dañay la vok ala kokuda gél anjatà. ²⁷ Masla manəŋla azlaməna dañay atsənà ala. Uwana anəŋàj kà gamagày aña gày dañay mapazl vok gà, abèd' katsakar aňha kà makəd' vok, kà uwana adzùgw kà, azlaməna dañay tahoyay. ²⁸ Ama Pol awiyà la ndzədfa: “Kay, kakəd' vok aňak aw, anu gesina gami la ahəŋ!” ²⁹ Masla manəŋla uwaga anàv akàl, ahàd à gày dañay à agu la katskats la masəkulay la abà kà guba, atèd' à makəla asik aña azla Pol atà la Silas. ³⁰ Ngaha asəlla atà à uda, anavà atà: “Azlaməŋga gulo, mana gədəhəŋ kà gi aña mařəlay ma?” ³¹ Tawulàlla: “Dìŋ gél à Yesu à vok, ngaha kařəlay, kak la hud gày aňak gesina!” ³² Ngaha tazàla gay aña Sufəl Zəzagəla la azlaməna hud gày aňha gesina. ³³ Masla manəŋla gày dañay uwaga, ahèl atà à uda la vud uwatà, ngaha apàläh azlaamik anjatà. La lig la ahəŋ tadàhalla batem la azlaməna hud gày aňha gesina. ³⁴ Adàla azla Pol la Silas à gày aňha à agu, ngaha avà à atà tatak may. Zil uwaga la azlaməna hud gày aňha gesina tahèn ala la marabay, kà uwana tadiŋ gél à Zəzagəla à vok.

³⁵ Mok uwana mél adawula, azlagumna aña azla Rom, taslèl dza à slaka masla manəŋla gày dañay la magofal: “Sàk azladza uwaga, tahàd anjatà”, tagòdfal. ³⁶ Masla manəŋla asà à waŋ, apèh à azla Pol, agòd à atà: “Azlagumna tav tetəvi kà mawits akul à gél. Kaslawwalla vok aña mas à uda, kà madiy aňkul la lapiya.”

³⁷ Ama Pol agòd à azlaməna masləlla atà à wanj: “Lakuhu tazləbhàh anu la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha kà pèra tawìts anu à gèl kokuda madhàh seriya gami, tsa anu babay kà, anu azla Rom kà pèra, tawìts anu à gèl, la gèl à gèl ma kà mana mi?! Kiya uwaga aw! Say atà la gèl anjatà tatsa à wanj kà mapəl anu ala, kela!” ³⁸ Azlaməna masləllay tawùlla à gay uwaga à azlagumna Rom. Ama guba akès atà kaykay kà uwana tatsənàj kà Pol la Silas kà azla Rom. ³⁹ Kiya uwaga, atà tasà à wanj tadèv atà kufa, ŋgaha tasèlla atà à lag la gày dañay la aku, ŋgaha aya tadèv atà kufa kà mas à uda la kutso anjatà la abà. ⁴⁰ Uwana Pol atà la Silas tadasa à uda la dañay, tahàd à mtəga Lidiya dadàj. Uwana tanèj azladeda la abatà tadzərəd'hàtala, ŋgaha tahàd anjatà.

17

Pol atà la Silas la Tesaloniki

¹ Tanəfà tetəvi uwana aguwà la Amfipolis la Apoloniya ŋgaha tabəzà Tesaloniki. Gày madəv kufa aña azla Yahudiya la ahən la abatà. ² Bokuba uwana adagay zagəlè aña Pol, ahàd à gày madəv kufa à agu. Mavakay maduw lèv makər, Pol atsanà vok gay atà nna lakèl aña wak-ità Zəzagəla. ³ Atàpàhàtala la madzərəd'hatala, kà akəsà vok kà Kristu asà ŋgərpa, ŋgaha awùl à uda la mamətsay, Pol agòd à atà: “Yesu uwanay gəpèh à akul kà, Kristu gà la uwaga.” ⁴ Azladza anik la tataka anjatà la abà takès uwaga, tanəfà Pol atà la Silas. Azla Gərək uwana tahòy yewdi

aŋa Zəzagəla la azlamis hud gudəŋ uwana sləm
anjatà la ahəŋ aŋuvaw.

⁵ Ama azla Yahudiya tahən ala la major. Kiya uwaga tahamà gay azlabudaray à vok, tawiyà kà maf à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la magazlay la hud gudəŋ. Tahàd à mtəga Yason kà mayàh azla Pol atà la Silas, kà madla atà à huma aŋa azlaməna sawaray. ⁶ Uwana tabəz azla Pol la abatà aw kà, tabayà Yason la azladeda anik à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ, ŋgaha tadzəkà mawiyay: “Azladza uwana tawis gudəŋ à vok ala kà, atà, la uwana tabəzà à abanay lakana. ⁷ Yason akès atà à mtəga aŋha, azladza uwaga gesina tapəsèw mapəhay aŋa sufəl aŋa Rom, kà uwana tapəhay kà məŋ sufəl anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Yesu”, tagòd. ⁸ Gay uwaga avədzəhà à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la azlaməŋga aŋa gudəŋ. ⁹ Kiya uwaga azlaməŋga tafà leri à azla Yason à gəl kà tapəl sili dàŋ kà maduw atà à gəl.

Pol atà la Silas la Bere

¹⁰ Uwana vəd adasa à wanj, azladeda tagòd à Pol atà la Silas: “Dàw aŋkul à Bere!”, tagòd à atà. Mok uwana tabəzà abatà kà, tahàd à gəy madəv kuda aŋa azla Yahudiya à agu. ¹¹ Azlauwanay kà madzugway anjatà kà delga, kà azla Yahudiya aŋa Tesaloniki, takès gay Zəzagəla la ahàl səla, kəla mavakay tamədzədàh hud aŋa wakità, kà masəlay à banja uwana Pol apəhay kà dziriga. ¹² Ngaha aŋuvaw la tataka anjatà la abà tadiŋjal gəl à vok. Azla Gərək la azlamis uwana sləm anjatà la ahəŋ, la azlazil tadiŋjal gəl

à vok. ¹³ Ama uwana azla Yahudiya uwana la Tesaloniki tatsənəñj kà Pol apèh gay Zəzagəla la Bere kà, tasà à wañ la maham à gay azladza à vok, kà mavədzàh azladza ala. ¹⁴ Kiya uwaga azladeda tadàla Pol à gay dərəv, ama Silas atà la Timotawus tagèd à Bere. ¹⁵ Azlauwana talakà Pol, tabèzla tsərəh à Atena. La lig la ahəñ tawùlla anjatà à Bere la gay uwana la ahàl Pol, apèh à atà kà mapəh à azla Silas atà la Timotawus, kà tabèzalla vok la katskats.

Pol la Atena

¹⁶ Mok uwana Pol akùd azla Silas atà la Timotawus la Atena kà, ləv azəñ məñga kà manəñ gudəñ uwaga adahənla la azlamazlazlay. ¹⁷ Tabayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuda la aku, la azlauwana azla Yahudiya aw, ama tahòy yewdi aña Zəzagəla, la azlauwana la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha la azlauwana tagagàmàh la masla. ¹⁸ Azlaməna matapla azladza anik azla Epikuriya ŋgaha la azla Sətoyisəya tavàts gay la masla. Azlaanik tagòd: “Mana masla gay zlawzlawga uwanay agòd lagwa zlà ma? Zlahaw kà apəhay kà gay aña azlazəzagəla məlok gà.” Tapèh uwaga kà, kà uwana Pol apəhay lakəl aña Yesu, ŋgaha lakəl mawul à uda la mamətsay. ¹⁹ Kiya uwaga takès, tadàlla à gudəñ uwana à afik Arewopez la huma aña azlaməna sawaray, ŋgaha tagòðal: “Lagwa asa à anu masəlay matapla, ma uwala asa à ka matapanula? ²⁰ Kà uwana asa à ka matapanula azlatatak məlok gà, ŋgaha bay asa à anu masəl godega aňha zlà.” ²¹ (Azla Atena la azlaməlok

dza uwana tadzà à ahəñ la tataka anjatà la abà, taðahà tatak aw, say matsən azlagay mawga uwana tavàts pəra)

22 Hadzak, Pol atsızlla ala la tataka aña azlaməna sawaray la abà ñgaha agòd: "Azla Atena, gədzùgw kà akul kanəfaw azlatsəhay zəzagəla anik anik gərgagər. **23** Haday, bokuba uwana gədauguzahay la huđ gudəñ anjkul la abà kà, gənəñjə azlaslaka mazlazlay anjkul. Ngaha gənəñjə anik aya uwana tatsetséral à vok: 'Slaka uwana kà aña zəzagəla dza asəl sləm aňha aw.' Iyay zlə! Kasləkawaw kokuda masəlay, ama gi kà gəsəl, uwana gəsə à waŋ kà mapəhakulla. **24** Masla la uwana adahàj gudəñ à vok, la azlatatak uwana la huđ anjha gesina, ama masla kà adza à ahəñ la azlagày uwana la aku, ahàl aña dza aňjəl aw. **25** Masla kà anəkuđa kà dza aña madəhalla tatak aw, kà uwana masla la uwana av sifa à dza la masafay gesina. **26** La dza tekula la abà, la uwana mayyi à tsəh ala apakà vok gesina, ñgaha abèk atà à ahəñ la gudəñ uwanax la vok. Dagay uwana aləg madàh vok, afəh azlakaslà à ahəñ la azlamakwi aña madz à ahəñ anjatà babay. **27** Adahà à atà kà atà mayàh masla təzltatəzl, kà atà aña mafəzal. Ama la dziriga kà, Zəzagəla kà kərkər la uwabeyuwi gami aw, **28** Kà uwana:

'La masla anu la sifa masla la vok aña masafay anu la ahəñ.'

Delga à uwana azladza anik anjkul tahàb, ñgaha tagòd:

◊ 17:25 17.25 1 Sufəl 8.27; Yesayya 42.5

'Anu babay kà anu azlabəza aŋha.'

²⁹ Tsa anu azlabəza aŋja Zəzagəla kà, məslala vok məgagazləla la madzugway kà, Zəzagəla kà bokuba luwāluwà, sili, banjaw akur aw. Kà uwana aŋja azlatatak uwaga kà, dza adahà à atà la hanjkəli aŋha, kà azlamazlazlay aŋha. Azlatatak uwaga kà azlaaŋja Zəzagəla aw. ³⁰ Iyay, kà uwana Zəzagəla atugw tsakana aŋja uwara aya aw, kà uwana azladza tadza à ahəŋ kà la mawur gəl aw la abà. Ama lagonay kà, adazala azladza baməraka leli gesina, kà mapəh gay la ləv ala. ³¹ La haday gə kà, afà mavakay tekula à ahəŋ, à uwana adàdəfah seriya à gudəŋ à vok à gəl la dziriga. La ahàl aŋja dza tekula uwana akəsənì, ŋgaha apəhanula masla la mawul à uda la mamətsay."

³² Uwana tatsənà, kà Pol apəh lakəl aŋja mawul à uda la mamətsay kà, azladza anik takədəslal, azlaanik tagöd: "Iyay, lagwa kà, asa à anu aŋja mədətsəbal sləm vərdi anik aya zlə!" ³³ Kiya uwaga à uwana, Pol asà à uda la tataka aŋatà la abà. ³⁴ Azlaanik tadà à atà à adi, tadiŋal gəl à vok. La tataka aŋatà la abà kà Denəs tekula la tataka maham à ahəŋ sawaray, uwana la abà la gudəŋ la afik, mis anik uwana sləm aŋha Damarəs, ŋgaha la azladza anik aya.

18

Pol la Korintiya

¹ La lig aŋja uwaga la ahəŋ, Pol atsìzlla ala la Atena ŋgaha ahàd à Korintiya. ² Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Akilas, tagagàm

la Pol. Pol ahàd à mtəga aŋha kà manəŋ atà à gay. Masla kà, tayyà kà à makoray aŋja Pontiya à abà, ama asafay la abatà aw. Asà à waŋ kà la Italiya la ahàl à ahàl atà la mis aŋha Pərəskila, kà uwana sufəl Rom, uwana sləm aŋha Kəlod, akudəkàh azla Yahudiya gesina la Rom.³ Slərəy aŋatà kà tekula la Pol, (Mataf gày lukut) adzà à ahəŋ la mtəga aŋatà, ŋgaha tafahàhà slərəy la slaka gà.⁴ Kəla vud maduw ləv, Pol abayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuſa la aku, kà atà tadiŋal gəl à vok, baməraka azla Gərək bay.

⁵ Ama mok uwana azla Silas atà la Timotawus tasà à waŋ la Makeduniya kà, Pol adəhà slərəy anik aya aw, say azàŋ kà gay Zəzagəla la mapähla à azla Yahudiya, kà Yesu kà masla uwana Zəzagəla afàl dzakwa à gəl.⁶ Ama uwana azla Yahudiya tafà gəl à gay aŋha aw, tatsəkal magodahay à gəl Pol adəd à atà burburu aŋja gudəŋ aŋatà à gəl, agòd à atà: “Banja kadəzahawla kà, mawisiga kà adagay kà aŋkul, gay gulo la abà aw. Dagay lagonay lagwa gəgola vok gulo à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw adagay.”⁷ Kiya uwaga adà aŋha la abatà, ahàd à mtəga aŋja dza anik uwana sləm aŋha Titiyus Yustus, uwana ahòy yewdi aŋja Zəzagəla, ŋgaha gày aŋha kà agà la makəla aŋja gày madəv kuſa.⁸ Kirəspus, məŋga aŋja gày madəv kuſa, adiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok la huſ gày aŋha gesina. Azla Korintiya uwana tatsənà gay uwaga, tadiŋal gəl à vok, ŋgaha tafahà à atà batem.

⁹ La vəd la abà vərdi anik masesinjay asesinjla Pol, Sufəl Zəzagəla agòdjal: “Guba akəs ka aw, dà

à huma à gay la mapəh gay gulo, kadza à ahəŋ titi aw! ¹⁰ Kà uwana gi la ahəŋ la kak. Dza la ahəŋ aslala vok kà makəs ka, kà madaha à ka mawisiga à vok aw, kà uwana azlauwana tada-gahay azlaanjulo kà, atà ŋuv la gudəŋ uwanay la abà aw.” ¹¹ Pol adzà à ahəŋ la Korintiya mavay la tenma, atapàhla gay Zəzagəla à azladza.

¹² Mok uwana Galiyon apàk gumna aña kutso Akayya, azla Yahudiya tahamà gay à vok, takès Pol, tadàlla à huma seriya, ¹³ Tagòd: “Dza uwanay kà apapat azladza kà atà makəded à Zəzagəla anik à ahəŋ, la azlatetəvi anik anik, uwana adəb vok la mapəhay gami aw.”

¹⁴ Pol asàl mabadsma, à mok uwana Galiyon agòd à azla Yahudiya: “Banja dza uwanay akèd dza, banjaw adfah mawisiga anik zlazladaga naka gəbasiŋ, gətsəb akul sləm. ¹⁵ Ama tsa kabayaw vok gay kà lakəl aña azlagay, lakəl aña azlasləm, ŋgaha lakəl aña wakità seriya aŋkul kà, say akul la gəl aŋkul kakədəvaw uwaga ala, gi kà, gədəh seriya aña tsəhay gà uwaga aw.” ¹⁶ Ngaha akudəkàh atà la huma seriya. ¹⁷ La abatà gesina anjatà takàs Sostenus, məŋga aña gày madəv kuða, tazləb la huma seriya. Ama Galiyon afàl sləm aw.

Pol awul à Antiyews

¹⁸ Uwana Pol adadzin à ahəŋ la Korintiya aya kà, la lig la ahəŋ, asàk azladeda à ahəŋ, ahàd à Kenkeriya atà la Pərəeskila la Akilas. La abatà afəts gəl à ahəŋ kà maslaf vok aŋha uwana aslaf la huma Zəzagəla. La lig la ahəŋ ahàd à kəslah

iyaw à afik, kà mad à kutso Səriya.[✉] **19** Uwana tabəzà Efesus, Pol asakà Akilas à ahəŋ atà la Pərəskila, əgaha ahàd à gày madəv kuda à agu, kà matsən vok gay la azla Yahudiya. **20** Atà tanavàl masafani la abatà, ama akès aw. **21** Asàk atà à ahəŋ la magod à atà: "Banja asa à Zəzagəla kà, gədàwul à waŋ à slaka anjkul aya", əgaha adà anjha à Efesus la kəslah iyaw.

22 Mok uwana adabəz à Zəsare kà, ahàd à Urusalima kà madəh ayyi à azlaməna gay Zəzagəla la abatà. La lig la ahəŋ, adà à ahəŋ à Antiyews. **23** Uwana adadzən à ahəŋ la abatà kà, awùl anjha aya, aguwà à uda la makoray anja Galatiya la abà, əgaha la Fərizi la madzərədfàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala.

Apolos azan̄ gay Zəzagəla la Efesus əgaha la Korintiya

24 La zamana uwatà kà, zil Yahudiya anik la ahəŋ, sləm anjha Apolos tayyà à Alekəsandəra, abəzà à gudəŋ Efesus. Masla la hanjkəli anja maħadma, asèl wakità Zəzagəla lela. **25** Asèl tetəvi anja Sufəl Zəzagəla lela. La maħadma delga apàhla gay anja Yesu à azladza la dziriga. Ama batem tsəhay gà anja Yuhana la uwana asèl pəra. **26** Adzəkà mapàh gay la gày madəv kuda la aku la kokuda guba. Mok uwana Pərəskila atà la Akilas tatsən mapəhay anjha, tadàla masla à mtəga anjatà, tapəhalla tetəvi anja Zəzagəla la dziriga. **27** Kiya uwaga Apolos akès tetəvi kà mad à kutso Akayya. Azladeda məna madiŋal gəl à vok tadzərədfàŋ ala, tatsetsəral wakità à ahàl,

---

[✉] **18:18** 18.18 4Musa 6.18

kà mav à azlaməna madinjal gél à vok la kutso uwatà, kà atà makəsay la ahàl sèla. Mok uwana adabəz à abatà kà, azlak azlaməna madinjal gél à vok la vok mahamay uwana Zəzagəla avàl. ²⁸ Apèh à azla Yahudiya la huma azladza gesina, tséràh à uwana dza apèzl gay maslèk aw, apèhatàla la wakità Zəzagəla la abà, kà Yesu la uwana dza uwana Zəzagəla afàl dzakwa à gél, Kristu.

19

Pol apəh gay Zəzagəla la Efesus

¹ Mok uwana Apolos la Korintiya, Pol aguwà la gudən̄ la afik, abəzà à Efesus. La abatà la uwana abəzà azlaməna madinjal gél à vok anik à vok. ² Anavà atà: “Kabəzaw Masasədok Zəzagəla, à mok uwana kadınjàwwal gél à vok ay?” Tawulàlla, tagòd: “Tetuwa mèdatsənən̄ tapəhay lakəl aŋa Masasədok Zəzagəla aw.” ³ Kiya uwaga Pol anavà atà: “Tsəhay batem ma uwala tacfahàkullàŋ la?” Tawùllala: “Tsəhay gà aŋa Yuhana”, tagòdal. ⁴ Pol agòd à atà: “Yuhana adahà batem à azlauwana tapah gay la lèv ala, ŋgaha agòdah à azla Isərayerel kà, say tadiŋ gél à dza uwana à vok adànəfal à tsəh à waŋ, uwaga kà Yesu.” ⁵ Mok uwana tatsən uwaga tacfahàtàŋ batem la slém aŋa Sufəl Yesu. ⁶ Pol abèk à atà ahàl à gél, gesina ajatà tabəzal Masasədok Zəzagəla. Tadzékà mabadma la azlagay məlok gà, ŋgaha tazà sayda uwana tabəzal la slaka Zəzagəla. ⁷ Gesina ajatà kà taslay kulo gél aŋha sèla.

⁸ Təla makər Pol adahàj kà matapatàla la gày madəv kuda aña azla Yahudiya la aku, apàhla azladza kokuda guba, kà atà tatsənà vok gay, awàd vok à uda kà mapəhatàla gay aña makoray Zəzagəla. ⁹ Ama azlaanik ajatà tadtadzànjàhà gəl ala, takweskà, tapèh mawisiga lakəl aña tetəvi aña Sufəl Zəzagəla la huma maham à ahəj dza. Kà uwaga à uwana Pol ahèl azlaməna madinjal gəl à vok, tahàd ajatà. Kəla mavakay atàpla azladza la gày nekol aña Tiranus la aku. ¹⁰ Anəfà madfah uwaga tsərəh à mavay səla, tsərəh à uwana azladza la kutso Asəya, la azla Yahudiya, ŋgaha la maham à ahəj dza anik gesina tatsənà gay aña Sufəl Zəzagəla.

Gay aña azlakona aña Seva

¹¹ Zəzagəla adfahàhà azlanadzipo tsəhay anik anik la ahàl aña Pol. ¹² Azlalukut uwana tadabani vok aña Pol la azlanalbət gesina kà tawaràhà azlaməna ɗuvats ala gesina. ¹³ La kaslà uwatà azla Yahudiya anik la ahəj uwana tauguzàhàh, tawùl à abanay, tawùl à abatày kà makudəkàh azlamasasədok mawisiga à azlaməna ɗuvats lakəl ala, tazəb kà sləm aña Sufəl Yesu kà makudəkàhla azlamasasədok mawisiga uwaga. Tagòdfah à azlamasasədok uwaga: “Məgòd à akul: Sàw à uda la sləm aña Yesu uwana Pol apahay!” ¹⁴ Uwaga azlabəza aña mən madzahaga aña mav tatak à Zəzagəla, uwana sləm aňha Seva, tadtahà uwaga atà mədəf. ¹⁵ Ama masasədok mawisiga agòd à atà: “Gəsəl Yesu, Pol babay gəsəl, ŋgaha ma akul ma, akul azla uwa tak uwa?” ¹⁶ Masla zagəla zagəla

avàl à atà à adi, aduwà à atà gesina. Azlàbàh à atà à gay, adahàh à atà amik à vok, tavàlah à uda, tahòy anjatà la godega deyday. ¹⁷ Azla Yahudiya la azlamaham à ahəŋ dza anik anik, uwana tadzà à ahəŋ la Efesus gesina, tatsənà uwaga. Ləv avàl à atà à gay tsərəh à uwana azladza tazaj mazləbəy sləm aŋa Sufəl Zəzagəla à gəl kaykay aya. ¹⁸ Anjuvaw la tataka azlaməna madinjal gəl à vok la abà tasàhà à wanj, tapàh gay la ləv ala lakəl aŋa uwana tadaſahaŋ la huma azladza gesina. ¹⁹ Anjuvaw la tataka aŋa azlauwana la abà tadəh məzla, tasàhla wakitə anjatà à wanj, tadəwal à akəl à tsəh la huma aŋa azladza gesina. Tatùgw sili aŋa wakitə gə, uwana kà adəh gursu dəbow dzik zlo. ²⁰ Kiya uwaga à uwana gay aŋa Sufəl Zəzagəla asləhà gəl à ahəŋ la ndzədəla mapəhla ndzədəla aŋha ala.

²¹ Mok uwana uwaga adada à lig gesina, Pol akəs tetəvi uwana aguwà la Makeduniya, la Akayya kà masla aŋa mad à Urusalima. "Banja gədabəzay kà, gədəd à gudəŋ Rom babay", agòd. ²² Asləl azlaməna mazlakay aŋha səla à Makeduniya, Timotawus atà la Erastus, ama masla kà adzənì à ahəŋ la Asəya dadəŋ.

Masàh gəl la Efesus

²³ La kaslə uwatà kà, gay məŋga atsızlla ala la Efesus lakəl aŋa tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla. ²⁴ Dza anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Demetəriyus, uwana avàtsàh azlamafsa à vok aŋa gày uwana azladza tasləkàwah, uwanay gày aŋa mazlazlay Arəteməs misga, akəs atà à vok la azlaməna

sləray aŋha gesina kà madawla. ²⁵ Azàlèh azlaməna sləray aŋha, la azladza uwana sləray aŋatà tekula, ŋgaha agòd à atà: “Azlakona, kasəlaw kà, la sləray gami akəs à anu aw takay, ²⁶ kanəŋawwaŋ, ŋgaha katsənawwaŋ uwana Pol uwanay adéhəŋ aw takay? Agod à azladza kà: Azlamazlazlay uwana mèdəhəŋ la ahàl kà, azlazəzagəla delga aw, agod. Ngaha azladza takəs gay aŋha kà la abanay la Efesus pəra aw, ama la makoray aŋa Asəya la abà gesina bay. ²⁷ Banja kiya uwanay kà, azladza tadàpəh mawisiga lakəl aŋa sləray gami, ŋgaha tadàpəsew məŋgà mazlazlay Arəteməs baməraka Arəteməs bay, kà tadàhoy yewdi aŋha aya aw. Tekedik kà, masla la uwana azla Efesus tasləkaway la azladza gudəŋ à vok gesina!”

²⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tapakà ləv kaykay, tadzəkà mawiyay, tagòd: “Arəteməs aŋa azla Efesus kà məŋga, Arəteməs aŋa Efesus kà məŋga!” ²⁹ Gay uwaga asləhà gəl à gudəŋ à abà gesina, awisà gəl à azladza à vok, takàs azlaməna manəf Pol səla, Gayyus atà la Arəstarkus uwana tasà à waŋ la Makeduniya, tabayà atà, tadàla atà à vadavaday aŋa marazlay à afik. ³⁰ Pol bay kà asal aŋa mad à abà, ama azlaməna madinjal gəl à vok tadədəl gay à ahəŋ. ³¹ Azlamənga aŋa kutso Asəya uwana azlaslagama aŋha taslèl gay à slaka aŋha, tadəval kuda kà masla aŋa mad à vadavaday marazlay à afik aw. ³² La mok uwaga kà, maham à ahəŋ gesina hohoda gəl à vok, kəla uwabeyuwi awiyay deyday pəra, kà uwana aŋuvaw la tataka aŋatà

la abà, tasèl gay uwana ahamà atà gay à vok aw. ³³ Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà la tataka azladza la abà, slém aŋha Alekəsander, tadàlla à awtày à huma aŋja maham à ahəŋ dza kà uwana azla Yahudiya tasèl masla, kà mapəhla godega aŋja gay uwaga à azladza. ³⁴ Ama uwana tasèl kà masla babay zil Yahudiya kà, tazà mawiyay à zagəla la kuda tekula, tasaf la mawiyay la abà azlagay sa səla: “Arəteməs aŋja azla Efesus kà məŋga, Arəteməs aŋja azla Efesus kà məŋga!”

³⁵ “Dzàw à ahəŋ titi!”, məŋ səkəreter aŋja gudəŋ uwaga agòd à atà kà kuſa kuſa: “Haday, akul azla Efesus kà uwabeyuwi asəl kà gudəŋ aŋja Efesus kà masla manəŋla məŋ gày aŋja Arəteməs, ŋgaha la maftsa vok tsikaslaga aŋha, uwana asà à ahəŋ la zagəla, kəla dza uwala beyli asəl uwaga. ³⁶ Dza la ahəŋ ats gadzewi lakəl aŋha aw. Gay gà la uwaga say kadzaw à ahəŋ titi, ŋgaha kadahaw haŋkəli lakəl aŋja uwana kadahawwaŋ bay. ³⁷ Haday, sələw kà, azladza uwana kasàwla atà à abanay kà, tadà à gəl la məŋ gày mazlazlay gami la aku aw, uwala tapəh mawisiga lakəl aŋja mazlazlay gami bay aw. ³⁸ Banja gay la Demetərius lakəl, la azlaməna sləray aŋha, kà mapuw gudzi à dza à gəl kà, kaslə la ahəŋ à uwana dza ada à seriya la mok uwatà à huma aŋja azlaməŋga, la abatà la uwana tadàvah atà ala. ³⁹ Banja akul la azlagay anik aya babay kà, say kadawla à huma à azlaməna sawaray, kà makədəvəŋ ala la abatà. ⁴⁰ Ama kà aŋja uwanay lakana kà, akəs anu vok aw, kà uwana tagod à anu kà, akul la uwana mədatsizl

gay ala, tagod à anu, kà uwana akəs anu vok kà maham gay à vok kiya uwanay aw!” ⁴¹ Ngaha mok uwana adakəd gəl à gay uwaga kà: “Dàw anjkul!”, agòd à atà.

20

Pol ahàd à Makeduniya ñgaha à Akayya

¹ Mok uwana gay ataslèla kà, Pol ahamà gay à azlaməna madinjal gəl à vok à vok. Adzərèdàhàla la azlagay, agòd à atà: “Gi kà, gəda à Makeduniya.” ² Aguwà à uda la kutso uwatà la abà la madzərèdah azlaməna madinjal gəl à vok ala, la mazàh à atà gay Zəzagəla, ñgaha ahàd à Akayya. ³ Adzà à ahəŋ la abatà təla makər, adfahà vok à ahəŋ kà mad à Səriya la kəslah iyaw, ama atsənàŋ kà azla Yahudiya tatsən vok gay kà makədəy, gay gà la uwaga awùl à Makeduniya. ⁴ Sopatər, kona aŋa Pirus, zil Bere alakàŋ, ñgaha bay Arəstarkus atà la Sekundus, uwana azla Tesaloniki, Gayyus zil Derbe, Tisik atà la Tərofim ñgaha bay Timotawus, uwana atà azla Asəya, tahàd atà nna gesina. ⁵ Tatsà vok à huma kà anu, tahàd à Tərowas, takudà anu la abatà. ⁶ Anu la gəl gami məgəd à Filipiya, uwana madəvaday aŋa pain uwana tatak maməsləla la tsəh aw adada à lig kà, la mahənay zlo kà məbəzà atà à vok la Tərowas la kəslah iyaw. Mədahà kasukwa tekula la abatà.

Pol anəŋ azlaməna Tərowas à gay

⁷ La mokokhu gà, vud səbdu kà, maham gay à vok kà mazuw tatak may tsikaslaga. La abatà Pol apəh gay à azladza. Apəh gay tsərəh à tataka

vəd, kà uwana la bebəñ gà kà, asal mad aňha. ⁸ La gày uwatà la aku lakəl aňja gày uwatà la afik, məhám à agu kà, azlafənəs aňuvaw dzadzàhà la ahəñ. ⁹ Bəzi kohana uwana sləm aňha Antikus adzà madzay la gay fenetər. Pol adà à huma à gay la mapəh gay Zəzagəla tsərəh à uwana Antikus ayì vok, adzehàl. Tsəñjurəsl, atèd à ahəñ, dagay la kəl gày mamakər la afik, tazəb à afik kà adamətsay. ¹⁰ Ama Pol asà à ahəñ, ahùbal à gəl, akès à vok, agòd: “Katawaw aw, mamətsayga aw!” ¹¹ Ngaha Pol awùl à gày uwatà à afik, azəb Pain atsəkàñ ala, ñgaha tazùw gesina aňatà la slaka gà. Apəh à atà gay uwaga tsərəh à gay bebəñ, la lig la ahəñ adà aňha. ¹² Tadàla bəzi kohana uwaga à mtəga la sifa, taràb məñga kà uwaga, tadzərədəhà ala.

Pol atsizlla ala la gudəñ Tərowas, ahàd à Milet

¹³ Anu kà, mətsà vok à huma, kà Pol aňja maday à kəslah iyaw à afik uwana adàla anu à Asos. La abatà la uwana mədzùgw mazəb Pol à tsəh à kəslah iyaw à afik, kà uwana masla kà anəfà tetəvi à asik. ¹⁴ Mok uwana adaþəz anu vok la Asos kà, məzəb à tsəh à kəslah iyaw à afik, məhàd à Mitilen. ¹⁵ Mətsizlla ala la abatà aya, məhàd à huma aňha Tsiyo. La bebəñ aňha aya kà, məbəzà à Samos, ñgaha la bebəñ aňha aya kà maufad kà, məbəzà à Milet. ¹⁶ Asà à Pol kà matsəd à Efesus lakəl ala, kà uwana asàl matsizl à ahəñ kà maz kaslà ala la kutso Asəya aw, kà uwana av vok kà mabəz à Urusalima gurayña madəvaday Pentakosta, adàh vok kəla.

Pol apəh gay à azlamasiga la Efesus

¹⁷ Mok uwana Pol adabəz à Milet kà, aslèl gay à slaka azlamasiga aña maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Efesus: “Sàw à waŋ à abanay!”, agòd à atà. ¹⁸ Mok uwana tadùw à awtày à slaka aňha kà: “Kasəlaw kakay à madz à ahəŋ gulo uwana gədzà à ahəŋ la makoray aña Asəya la abà”, agòd à atà. ¹⁹ “Gədahà sləray aña Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, ŋgaha la iyaw tugwi la adi, la ŋgərpa, la tataka aňkul la abà kà matsən vok gay la azla Yahudiya. ²⁰ Sèləw babay kà, gəhadfāhàkulla tatak uwana à vok akəsà akul à vok aw. Gəpəh à akul uwaga gesina, ŋgaha gətəpakkulla la dazuwaya, ŋgaha baməraka la azlahud gày aňkul. ²¹ Gəzalla azla Yahudiya ŋgaha la azlauwana azla Yahudiya aw kà mapəh gay la ləv ala, kà atà magola vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha atà aña madiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok. ²² Ama lagonay kà, gəday à Urusalima, kà uwana Masasədok Zəzagəla afà à gi leri à gəl kà maday, lagwa kà, gəsəl tatak uwana adàbəz à gi la abatà aw. ²³ Kəla kà, kəla huđ gudəŋ uwana gəguwà à uda la abà kà, Masasədok Zəzagəla agòd à gi, kà tadàduw gi à danjay, gədàsa ŋgərpa. ²⁴ Ama kà gi kà gədàmətsay, gədàdza à ahəŋ la sifa kà, bà tatak tekula, barja gədàkəđ gəl à madahay gulo, la sləray uwana Sufəl Zəzagəla afà à gi à gəl kà diga, uwaga kà mapəhla ala gay marabəŋ lakəl aña vok mahamay aña Zəzagəla.”

²⁵ “Gəuguzàhàh la tataka aňkul la abà gesina, gəzà gay aña makoray Zəzagəla. Lagwa kà, gəsəl kà kadànəŋjəw gi aya aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul la paraka lakana: Baňa tekula

aŋkul azalla kà: Gay gulo aw. ²⁷ Kà uwana gəzàla masal aŋja Zəzagəla gesina, gəhadhàhà-kulla tatak à vok aw. ²⁸ Nèŋàwla gəl aŋkul, nèŋàwla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana Zəzagəla asùkw atà la mamətsay aŋja Kona aŋha. ²⁹ Kà uwana baŋa gədàda aŋulo kà, azladza tadàsahah à waŋ bokuba azlakəda fəta à tataka aŋkul à abà, tadàsaka azlatuwaj aw. ³⁰ Baməraka la tataka aŋkul la abà bay kà, tadàpahla vok ala kà madhàh fida kà azlaməna madiŋal gəl à vok aŋja manəf atà bay. ³¹ Kiya uwaga kà, nèŋàwla gəl aŋkul, awulla à akul à gəl gədapaha à akul mavay makər, mavakay la mahanay gesina, la iyaw tugwi la adi.”

³² “Lagonay kà, gədàbək akul à ahàl aŋja Zəzagəla, ŋgaha à ahàl aŋja vok mahamay aŋha. Aslala vok kà aŋja mazigəŋ akul, aslala vok kà aŋja mapis à akul gay à vok la ləmana uwana adahàkulàŋ gesina. ³³ Gənavà sili la lukut la slaka dza aw. ³⁴ Akul la gəl aŋkul babay kà kasəlaw, kà gədahàhà sləray la ahàl gulo, kà gi aŋja madhàhla tatak uwana gənəkuða aŋha la azladza uwana anina. ³⁵ La azlatatak gesina la abà, gəpəhakulla kà say kazlakaw azlaməna kuða la tsəhay sləray uwanay gesina. Tawulla anu gəl babay à gay aŋja Sufəl Yesu uwana agòd la gəl aŋha:

'Marabay agay la dza uwana avày, marabay
uwanay aduwa marabay aŋja dza uwana
akəsay pəra',
Yesu agod."

³⁶ Mok uwana Pol adadəv gay aŋha à gay kà,

akèd à ahəŋ, adèv kuða atà nna la slaka gà gesina. ³⁷ Gesina anjatà tatàw, la makas masla à vok ŋgaha: “Hàd, zla!”, tagòdfal la mabak ahàl à kuða. ³⁸ Tapakàh lèv mèŋga, kà uwana ‘Kadànəŋaw gi aya aw’, agòd à atà. Ngaha talakàŋ à këslah.

21

Pol aday à Urusalima

¹ La abatà ‘Maday’, mègòd à atà, mèħàd la këslah iyaw à afik, mèbèz à Kos. La bebəŋ gà, mèbèz à Rodès. Dagay la abatà mèħàd à Patara. ² La abatà la uwana mèbèzà à këslah iyaw, kà mad à Fenesəya. Mèdà à afik, mèħàd, ³ Katskats mènəŋjà gudəŋ Sipəre, uwana la tataka dèrəv la abà, mèfàl à ahàl gudzay, kà mad à Səriya. Mèsa à vèdah la Tir kà matsək kazlaŋa anja këslah iyaw à ahəŋ. ⁴ Mèbèz azlaməna madiŋal gèl à vok la abatà, ŋgaha mèdzà à ahəŋ kasukwa tekula anina. Masasəcfok Zəzagəla apèhatàla tatak uwana adàbèz Pol, kiya uwaga kà: ‘Kadà à Urusalima aw’, tagòdfal. ⁵ Ama uwana kasukwa uwatà adada à lig kà, mètsìzlla ala, mèħàd la azlamis anjatà la azlabəza anjatà gesina, talakà anu à uda la huð gudəŋ la abà. Mèkədèdàh à ahəŋ la gay dèrəv mèŋga, madèv kuða. ⁶ Mok uwana: ‘Mèdzà à ahəŋ wurwur’, mèdagod à vok kà, mèħàd à këslah iyaw à afik, atà babay tawùl à mtəga anjatà.

⁷ Kiya uwaga mèdəvà mauguzahay gami à gay la iyaw lakəl la mad à Tir, tsərəh à Potolemawus. La abatà babay, azladeda takès anu, mèvakà à

abatà à slaka anjatà. ⁸ La bebəñ gà məhèl vok, məhàd à Zəsare. La abatà məhàd à mtəga anja Filip masla mapəh gay Zəzagəla, məhèn à mtəga anha. Masla kà tekula la tataka azladza mədəf uwana la abà, tatsatsàmànì atà la Urusalima. ⁹ Azladəgam anha la ahəñ, uwana tadàh à zil dadàñ aw, tapähàh gay uwana Zəzagəla apəh à atà à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁰ Uwana mədahəni à abatà kà, masla mapəhal gay à ahàl anja Zəzagəla kà mapàh à azladza, uwana sləm anha Agabus, asà à wañ la Yahudiya. ¹¹ Asà à wañ à slaka gami, azèb parapara anja Pol, awàdla asik à ahəñ la azlaahàl anha, agòd: “Aganay uwana Masasədok Zəzagəla agòd: ‘Azla Yahudiya la Urusalima tadàwad dza anja parapara uwanay kiya uwanay, tadàfa masla à ahàl anja azladza uwana azla Yahudiya aw.’ ” ¹² Mok uwana mədatsən gay uwaga, anu la azladza uwana la Zəsare kà: “Kamkam, kahad à Urusalima aw！”, məgòd à Pol. ¹³ Ama awùlla à uda: “Kà mana katawaw ma? Asa à akul kà mav à gi guba takay? Ama gi kà, gədàvà vok gulo kà mawad gi la Urusalima pəra aw, ama kà mamətsay kà Sufəl Yesu Kristu bay.” ¹⁴ Uwana məslàla vok kà madəfàl gay à ahəñ aw kà, mədzà à ahəñ titi: “Bokuba uwana asa à Zəzagəla pəra zlà”, məgòfàl.

¹⁵ Uwana mədadza à ahəñ la abatà kà, mədahà vok kà mad à Urusalima. ¹⁶ Azlaməna madiŋal gəl à vok anik la Zəsare talakà anu. Tadàla anu à mtəga anja Manason, uwana asà à wañ la Sipəre, masla madiŋal gəl à vok dagay uwarà, kà mahən anu à ahəñ.

Pol ahad manəŋ Yakuba à gay

¹⁷ Mok uwana mədabəzay à Urusalima kà, azlamadiŋal gəl à vok la abatà, takès anu la ahàl səla. ¹⁸ La bebəŋ gà, məhàd, la azla Pol, à mtəga aŋa Yakuba, à slaka uwana azlamasiga aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina tahamàh gay à vok. ¹⁹ Pol adahà à atà ‘Ayyi’, ŋgaha apəh à atà sləray, uwana Zəzagəla adahà la ahàl aŋha la tataka aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw. ²⁰ Mok uwana tatsən uwaga la slaka aŋha kà, tazlèbà Zəzagəla, tagòd à Pol: “Deda à kanəŋà uwana apakà vok la abanay la slaka azla Yahudiya tsı. Azla Yahudiya dəbow dəbew tapakà azlamadiŋal gəl à vok. Ama gesina kà tanəfa gay aŋa wakità seriya aya. ²¹ Tatsənàŋ kà, katàpla azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la tataka aŋa azla tsəhay dza anik la abà, kà atà aŋa magola vok à uda la wikità seriya aŋa Musa la abà, ŋgaha kagòd à atà kà, tasàkal makadav azlabəza anjatà à uda, ŋgaha tasàk à madz à ahəŋ aŋa azla Yahudiya la tsəh ala babay. ²² Mana mədəhəŋ ma? Kà uwana ndzer tasəlay kà, kadasa à warj. ²³ Lagwa dəhà kà uwana məpəhaha à ka: Azladza ufad la ahəŋ la abanay, à uwana asà à atà masəd vok. ²⁴ Nəfà atà, ŋgaha kadàsədaw vok akul nna, bokuba uwana wikità seriya apəhay, pəl sili aŋa mafəts gəl à ahəŋ anjatà. Baŋa kadàsfah uwaga gesina kà, azladza tadàsəlay kà uwana tapəh à ka à vok, kà fida, ŋgaha atà kà masəlay kà kanəfa mapəhay aŋa Musa lela! ²⁵ Ama kà aŋa azlauwana azla Yahudiya aw kà, masla tapakà

azlaməna madiŋal gəl à vok kà mətsetsèr à atà wakità kà mapəh à atà uwana məkès: Təga kà, məgod à atà kaslawwalla vok mapad sləb matulay, sləb mazlazlay, mas aŋiz la mapad sləb aŋa tatak masewfla gà, kadahaw mabila aw, uwaga gesina kà delga aw, mətsetsèr à atà.”

²⁶ Kiya uwaga la bebəŋ gà, Pol ahàd la azladza ufad uwaga, tasəd' vok, kà magay sətaka, ŋgaha tahàd à məŋ gày Zəzagəla à agu. La abatà agòd: ‘Baŋa mahənay mədəf adaslay kà, madəv sləray aŋa magay sətaka aŋa kəla uwabeyuwi ajatà.’ (Bokuba magoday kà sartà aŋa makac tatak kà ajatà adaslay)

Takəs Pol la məŋ gày Zəzagəla la aku

²⁷ Mok uwana mavakay mədəf uwaga azladèv à gay kà, azla Yahudiya uwana la makoray Asəya tanəŋjà Pol la məŋ gày Zəzagəla la aku kà, ŋgaha tavədzàhà maham à ahəŋ dza ala, ŋgaha takès Pol, ²⁸ la mawiyay: “Azlatsəhay gami Isərayel zlákàw anu! Aganay dza à uwanay auguzàhàhay la slaka gesina, atùgw delga aw à azladza gesina lakəl aŋa azla Isərayel lakəl aŋa wikità seriya aŋa Musa, ŋgaha lakəl aŋa məŋ gày Zəzagəla babay! Bà gotənaŋ babay asəlla azlakirdi à gày Zəzagəla gami à agu, tadəhla àläh à slaka tsidəŋa gami à vok.” ²⁹ (Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana tanəŋjàŋ Tərofim zil Efesus atà la Pol tauguzàh la huđ gudəŋ la abà, tadtzùgw kà tahàd à məŋ gày Zəzagəla à agu, gəl agod à atà) ³⁰ Gay uwaga atsàn à huđ gudəŋ à abà gesina, azladza gesina tahamà gay à vok. Takès Pol, tabayàŋ à lag la gày Zəzagəla la aku, ŋgaha

tatsàkàh azlagamagày à ama gesina. ³¹ Maham à ahəŋ dza asà à atà makəd' Pol, ama gay uwaga atsèn à məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom, tagòdfal kà azladza Urusalima gesina gəl adawis à atà à vok. ³² Katskats məŋga aŋa azlaslodzi ahèl azlaslodzi la azlaməŋga anjatà, tahàd à maham à ahəŋ dza à abà la mahoyay. Uwana azladza tanəŋjàŋ azlaslodzi tasà à waŋ kà, tasàk à mazlab Pol. ³³ Kiya uwaga məŋga aŋa azlaslodzi azà vok à slaka Pol, akès: "Wàdàwwàŋ kà la mazakazak səla!", agòd. Ngaha anavà atà: "Uwanay ma, mana adfahàŋ ma?", agòd à atà. ³⁴ Azladza la maham à ahəŋ dza la abà tapàh azlagay anik anik deydayga. Takàdla gəl à gay uwaga à vok, ngaha asèl uwana adfahəŋ kà gay uwauwaga uwaga aw, ngaha agòd kà: "Dàwla Pol à mtəga azlaslodzi!", agòd. ³⁵ Mok uwana tabəzà maslèk à ahàl gamagày, azlaslodzi tazèb mazəbay kà mav dzèhla aŋa maham à ahəŋ dza, ³⁶ kà uwana azladza tanəfà la tsəh dukwdadukw la mawiyay: "Məkèd', məkèd', məkèd!"

Pol awulla dzirga aŋha à uda kà mazlayla

³⁷ Mok uwana tazlädàla Pol à gày aŋa azlaslodzi uwatà à agu kà, Pol agòd' à məŋga aŋa slodzi: "Gəbəzal tetəvi kà mabadsma ay?" Məŋga aŋa azlaslodzi agòd: "Tsa kasəl gay Gərək aw nna? ³⁸ Tsa kak kà zil Misəra, uwana azlèl guvəl la azladza la kaslà uwanay adada à lig aw takay, uwana adàla azladza dəbow ufad à kəsaf à abà kà magay azlaməna nabəra aw ay?" ³⁹ Pol agòd: "Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus uwana la Səlisəya, gi bəzi huđ' gudəŋ məŋga

gà. Kamkam, gəgod à ka, và à gi tetəvi kà gi aŋa maſbadma à maham à ahəŋ dza uwanay!"

⁴⁰ Məŋga aŋa azlaslodzi avàl tetəvi. Kiya uwaga Pol atsizlla à maslək ahàl gamagày à afik, akokòt à atà ahàl à adi kà madz à ahəŋ titi, uwana tadzà à ahəŋ titi kà, Pol apèh à atà gay, la gay Yahudiya:

22

¹ "Azladeda la azlababa, lagwa kà, tsèbàw sləm à gay mazlayla gi gulo uwana gəpəh à akul lagwa!" ² Mok uwana tatsənàŋ, kà apèh à atà kà la gay aŋatà kà, dziriya tadzà à ahəŋ titi ŋgaha Pol agòd à atà:

³ "Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus la Səlisəya, ama gəzigòn kà la abanay la Urusalima, ŋgaha bay kà, masla matapgəla tatak kà, Gamaliyel, masla la uwana apàhgəla masəl mapəhay aŋa azlababa gami madzidziga. Gədahà sləray aŋa Zəzagəla kà məŋga bokuba aŋkul uwanay kafrahàwwàŋ lakana. ⁴ Kasəlaw kà gətərəbəhà azlaməna madiŋ gəl à Yesu à vok tsərəh à makad atà. Gəkàsàh azlazil la azlamis, gəwàts atà à danjay. ⁵ Kiya uwaga madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tanərəz kà delga à uwana gədəhəŋ, tavà à gi wakità kà azladeda gami azla Yahudiya uwana la Damas, gəhàd à abatà kà makas atà, ŋgaha kà madla atà à Urusalima à huma seriya."

*Pol apèh gay aŋa mapəh gay la ləv ala aŋha
(Sləray 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Mok uwana gi la tetəvi la ama, kà mad à Damas, uwana azlágay tataka afats kà, katskats magol udfaka mən̄ga asà à ahən̄ la zagəla, aùd la makəla gulo. ⁷ Götəd à vədah, ŋgaha gətsənà mabadma agòd à gi: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?’ ⁸ Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Agòd à gi: ‘Gi Yesu, zil Nazaret uwana katərəbən̄.’ ⁹ Azladza uwana la slaka gulo tanən̄jà udfaka, ama tatsənà kuda uwana abadgəmà aw. ¹⁰ Kiya uwaga gənàv: ‘Sufəl, mana gədəhən̄ ma?’ La abatà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Sà à afik, hàd à gudən̄ Damas à abà, la abatà la uwana tadàpəhakala tatak gesina uwana asà à Sufəl Zəzagəla kadehən̄.’ ¹¹ Uwana gədapaka guləf kà magol udfaka uwana anjərəzìl gi à adi, azladza uwana məday anina takès gi à ahàl, ŋgaha tadàla gi à Damas.”

¹² “Dza anik la ahən̄ la abatà, uwana sləm anha Ananiyas, masla kà asèl Zəzagəla, akès wakità seriya gami lela, sləm anha la ahən̄ la tataka azla Yahudiya anja Damas la abà. ¹³ Asà à waŋ à slaka gulo, atsìzl gi gəl, agòd à gi: ‘Sawul, deda gulo, nən̄ ala aya à dagay!’ La kaslà uwatà gənèn̄ ala, ŋgaha gənən̄jà masla. ¹⁴ Agòd à gi: ‘Zəzagəla anja azlababa madzidziga akèsànì ka, kà mapəhla mawoyən̄ anha ala la kak, kà manən̄ dziriga anja Kona anha, ŋgaha kak anja matsən̄ gay anha la dziriga. ¹⁵ Kà uwana say kagay masla sayda anha la huma anja azladza gesina lakəl anja uwana kanən̄jàŋ ŋgaha katsən̄jàŋ. ¹⁶ Lagonay ma, mana kakuday aya ma? Kès batem!’, agòd à gi, ‘Kà Zəzagəla anja mazlak ka, kà anja mapal

ka la tsakana anjak la abà gesina, la mazal slém anjha!'..”

Sufəl Zəzagəla asləl Pol à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw

17 “Gəwùl à waŋ à Urusalima. La mok uwana gədèv kuda la məŋ gày Zəzagəla la aku kà, mase-sinjay asesinjla gi. 18 Gətsənà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Hadzak göd, sà à uda la gudəŋ uwanay la abà, kà uwana azlaməna gudəŋ uwanay kà tadàkəs gay uwana kadàpəh à atà lakəl gulo aw.’ 19 Gəwulalla, gəgöd: ‘Hadfay, Sufəl, tasəl la paraka kà gəsfəh à azlagày madəv kuda à agu, gəkàsəh atà, gəwàtsəh atà à daŋay, ŋgaha gəzləbəh azlauwana tadiŋ gəl à gay anjak à vok ndzer. 20 Ngaha aya, mok uwana takəs Etiyen, masla sayda anjak kà, gi bay kà gi la abatà. Gəkəs makədfay, gənəŋla lukut aŋa azlaməna makədfay.’ 21 Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd à gi: ‘Hàd, kà uwana gəsləl ka kərkər à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw!..”

Pol la huma məŋga aŋa azlaslodzi

22 Maham à ahəŋ dza atsəb slém à Pol tsərəh à uwana apəh gay uwaga, ama la lig la ahəŋ kà tadzəkà mawiyay: “Zàwwàŋ ala à dza uwaga, kədəw, azlayla adza à ahəŋ la sifa aw.” 23 Tawiyà la makwahəh lukut la vok ala, la matak kutso à zagəla. 24 Kiya uwaga məŋga aŋa azlaslodzi avà tetəvi kà madla Pol à gày uwatà à agu, kà maslahəŋ ala, ŋgaha kà masla mapəh dziriga lakəl aŋa mana uwana azla Yahudiya tawiyay mi à məŋga. 25 Ama mok uwana tawadəŋ kà

mazlabay kà, Pol agòd à mènja aña azlaslodzi uwana la abatà: “Dziri ma, tetèvi la ahèn kà mazlab zil Rom kokuda matsèn seriya aňha takay?”²⁶ Mok uwana adatsèn uwaga kà, ahàd, apèh gay uwaga à mènja aňjatà suwanj: “Kakay kadàgod aňjak ma? Zil uwaniy kà zil Rom.”²⁷ Mènja aña azlaslodzi asà à wañ à slaka Pol anavàl: “Pèh à gi, kak zil Rom ay?” “Iyay”, Pol agòdal.²⁸ Kiya uwaga mènja aña azlaslodzi agòdal: “Gi kà, gèpèl kà magol tebelèm aña sili kà gi aña mapak zil Rom.” Pol awulalla: “Gi kà dagay mayyi gi.”²⁹ La lig la ahèn azlauwana asà à atà mazlabay, kà masla aña mapèh dziriga kà, tawùl aňjatà à lig. Bamèraka mènja aña azlaslodzi bay kà, guba akès à uwana adatsenèn kà Pol kà zil Rom, à kà uwana awadàñ la kadértsi.

Pol la huma aña azlamasiga

³⁰ Mènja aña azlaslodzi asàl kà masèlay, kà mana azla Yahudiya tayàh makèd Pol mi. Gay gà la uwaga, la bebèn gà kà apèzlla Pol ala la kadértsi la abà. Agòd kà azlamadzahaga aña azlamèna mav tatak à Zèzagèla la azlamasiga gesina tahamà gay à vok, agòd. Kiya uwaga asèlla Pol à wañ, à huma aňjatà gesina.

23

¹ Pol atsèk yewdi à azlamasiga à gay agòd: “Azladeda, gènèfà gay aña Zèzagèla kà kokuda mawisiga dagay uwarà tsèrèh à lakana.”² Mèn madzahaga uwana slèm aňha Ananiyas avà tetèvi à azladza uwana la makèla aña Pol lakèl,

kà madəd à panjaw à abà. ³ Kiya uwaga Pol agòdfal: “Ndzer, Zəzagəla adàdəf ka, kak zlagam medekuga. Kagòd kà: ‘Gədfah seriya kà la tetəvi aña wakità seriya’, kagòd, ‘Tsa tekedik kanəfà aw’.” ⁴ Azlauwana la makəla aña Pol lakəl tagòdfal: “Kagodah à mən̄ madzahaga aña Zəzagəla ɲuwà?” ⁵ “Azladeda, gəsəl kà mən̄ madzahaga aña mav tatak à Zəzagəla à masla aw. Haday kà wikità agòd kà, ‘Kapəh mawisiga à mən̄ga aŋkul à gəl aw’, agòd.”

⁶ Uwana Pol asəl kà azla Sadukiya uwana: Mawul à uda la mamətsay la ahən̄ aw tagod, la tataka azla Farisəya la abatà kà, apəh gay à azladza la kuda zləkkà: “Azladeda, gi kà, gi zil Farisəya, kona aña zil Farisəya, uwana tasəlla gi à abanay kà, kà uwana: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahən̄’, gəgòd, à uwana tasəlla gi à huma seriya.” ⁷ Uwana adapəh gay uwaga kà, azla Farisəya la azla Sadukiya tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà, ŋgaha maham à ahən̄ atsàk ala. ⁸ (Kà uwana azla Sadukiya tagòd la paraka kà: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahən̄ aw, malika la ahən̄ aw, masasədfok la ahən̄ babay aw’, tagòd. Tekedik kà azla Farisəya kà, tadiŋal gəl à uwaga à vok, kà aga la ahən̄) ⁹ Uwana mawiyay uwaga adazalla vok à gəl kà, azlaanik la tataka azlamən̄ga aña wikità seriya la abà, uwana la maham à ahən̄ aña azla Farisəya la abà tasà à afik, tavədzàhàtàla tagòd: “Kiya uwanay kà, məbəza mawisiga amiyaka tekula la slaka zil uwanay aw, zlahaw malika, banjaw masasədfok apəhalla ala uwaga la dziriga

à məŋga.”

¹⁰ Magazlay atsizzla ala məŋga kaykay tsərəh à uwana guba akès məŋga aŋja azlaslodzi kà masləh Pol à ahàl aw. Gay gà la uwaga avà tetəvi à azlaslodzi kà mad à tataka maham à ahəŋ dza à abà, kà atà aŋja madla Pol à mtəga aŋjatà à agu. ¹¹ Kiya uwaga la huds aŋja vəd uwatà Zəzagəla agòd à Pol: “Guba akès ka aw, kaz sayda gulo la Urusalima la abanay, ngaha bay kà, kaz sayda gulo la Rom aya babay.”

Azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà makəd Pol

¹² La bebəŋ gà, azla Yahudiya anik anik tahamà gay à vok, tagòd kà: “Məzùw tatak may, məs iyaw aw say baŋa mədakəd Pol”, tagòd, la mazuw mawadsay. ¹³ Azlaməna madàh sawaray uwaga kà, taſuwà dza dzik ufaſ. ¹⁴ Tahàd à slaka azlamadzahaga aŋja azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga, tagòd à atà: “Anu kà, mədazuw mawadsay kà: ‘Məzùw tatak aw, say baŋa mədakəd Pol dàn’, məgòd. ¹⁵ Akul lagwa, akul azlaməŋga, nàvàw à məŋga aŋja azlaslodzi, kà asàkulla Pol à waŋ kà manərəz gay aŋha lela, gòdàwwal. Ngaha mədàdəfah vok à ahəŋ kà makəd say la tetəvi la ama, à baŋa atsa à waŋ.”

¹⁶ Ama bəzi duguma aŋja Pol atsənà uwana tapèh, ahàd à mtəga aŋja azlaslodzi, apèh uwaga à Pol à vok à abà. ¹⁷ La abatà Pol azàla məŋ slodzi tekula, agòd sal: “Lakà kona uwanay à slaka məŋga ankul, kà uwana gay lakəl, kà mapəhal.” ¹⁸ Slodzi uwaga alakàŋ à slaka məŋga aŋjatà, agòd sal: “Masla daŋay Pol azàl gi, agòd à gi kà, gəlakà kona uwanay à slaka aŋjak, kà

uwana gay lakəl kà mapəh à ka.” ¹⁹ Mənja aŋa azlaslodzi akès kona uwaga la ahàl, tahàd à fəta à awtày kokuda gəl anjatà, kà manaval gay uwaga. “Gay mana asa à ka mapəh à gi ma?” ²⁰ Agòdfal: “Azla Yahudiya tatsèn vok gay kà manav à ka Pol kà madalla lebəŋ à huma seriya, kà masəl dziriga aŋha. ²¹ Ama kadàdiŋjal gəl à vok aw, kà uwana azladza dzik ufad anik tadàgoba à fəta à abà kà makəd Pol, kà uwana tazùw mawadçay, kà tazuw tatak may aw, tas iyaw aw say banja takèd Pol dàŋ, tagòd. Tadàh vok à ahəŋ, takuday kà say gay aŋak pəra adagay.” ²² Kiya uwaga mənja aŋa azlaslodzi afàh akur à kona uwaga à lig, kà masla aŋa mapəhay à dza anik aw, “Dà aŋak!”, agòdfal.

Tasləl Pol à gumna Felikəs

²³ La lig la ahəŋ, mənja aŋa azlaslodzi azàl azlat à səhga aŋha səla, agòd à atà: “Hàmàw gay azlaslodzi guvəl à vok dadərmokw səla, məna pəlis dzik mədəf, dza dadərmokw səla la atsəkad la ahàl anjatà. Dahàw vok kà mad à Zəsare la sa ladəga aŋa mokokhu. ²⁴ Dahàw azlapəlis à ahəŋ babay, kà madla Pol la sətaka à huma gumna Felikəs!” ²⁵ Ngaha atsetsèr à atà wakità à ahàl.

²⁶ “Gi Kəlod Lisəyas, à kak Felikəs, la dzəba aŋha səla aw aŋak, ‘Ayyi’, gəgođ à ka! ²⁷ Hađay, zil uwanay kà, asà à azla Yahudiya kà makədçay, ama uwana gətsənàŋ kà zil Rom kà, gəhàd la azlaslodzi kà matafəŋ, masla gà la uwaga masləl à akul à awtày. ²⁸ Gəyàh masəl godega aŋa gay uwana tapùwalla gudzi à gəl, gay gà la

uwaga gədàlla à slaka azlaməna sawaray aŋatà.
²⁹ Gənəŋjàŋ kà, gay la ahəŋ aslà kà maduw à danjay baŋaw aŋa makəd̄ay aw, tapùwal gudzi à gəl kà lakəl aŋa mapəhay aŋatà pəra.
³⁰ Ngaha aya kà, gətsənàŋ kà azla Yahudiya tazìw mawaðay kà makəd̄ay, gay gà la uwaga à uwana, gəsləl à slaka aŋak katskats. Gəgòd à azlaməna mapuwal gudzi à gəl kà, say tapuwal gudzi à gəl kà la slaka aŋak pəra.”

³¹ Kiya uwaga azlaslodzi tazèb Pol, tadàlla la vəd̄ uwatà bokuba uwana məŋga aŋa azlaslodzi apəh, tadàlla à Antipatərəs. ³² La bebəŋ gà, azlaslodzi uwana la asik tawùl à mtəga, ama azlauwana la pəlis kà, tadàla Pol. ³³ Tadàlla à Zəsare, tavà wakità uwatà à gumna, tasakà Pol la ahàl aŋha. ³⁴ Gumna adzèŋ wakità uwatà, anavà Pol: “Kutso ma uwala kadzà à ahəŋ la abà la?” Uwana adasəlay kà zil Səlisəya kà, ³⁵ agòdfal: “Mədàtsən gay aŋak la vud̄ uwana azlaməna mapuw à ka gudzi à gəl tadasa à waŋ.” Ngaha agòd à azlaslodzi kà tanèŋla Pol la gày uwana la aku, Herod aŋàl kà mahamàh gay à vok la aku.

24

Azla Yahudiya tapuwa gudzi à Pol à gəl la huma aŋa Felikəs

¹ Uwana mahənay zlo adada à lig kà, Ananiyas, madzahaga aŋa azla Yahudiya abəzà Zəsare, la azlamasiga anik anik, ngaha la Tertulus uwana asəl manəfay aŋa azla Rom gesina, kà mazlak atà. Mok uwana tabəzà huma gumna Felikəs kà,

tapuwà gudzi à Pol à gəl. ² Mok uwana tazàlal kà, Tertulus adzəkà mapuw gudzi kiya uwanay:

“Kumani, kumani, Felikəs məñga, kà kak la uwana anu la lapiya la abà, kutso gami dzəba aŋha səla aw kà, kà matsihila aŋak. ³ Uwaga gesina kà, la slaka aŋak la uwana məbəzal, kikay aŋak məñga. ⁴ Ama asa à gi gəzaka kaslà ala aw. Gay gà la uwaga, kamkam, tsəb anu sləm à uwana mədəpəhay lagwa. ⁵ Mənəŋjəj dza uwanay, kà masla matsən sləm aw gà, kà uwana masla la uwana atàz magazlay ala la tataka azla Yahudiya aŋa gudəŋ à vok gesina, ŋgaha kà masla la uwana məñga aŋa maham à ahəŋ aŋa azla Nazaret aya. ⁶ Ngaha aya kà, adahà àläh à məŋ gày Zəzagəla gami à vok babay, kà uwaga à uwana məkəs. ((Asà à anu kà madahalla seriya à gəl ma aŋami aŋa mi. ⁷ Ama Lisəyas, məñga aŋa azlaslodzi azəb à uda la tataka gami la abà la ndzəfa. ⁸ Gay gà la uwaga Lisəyas avà à anu tetəvi à azlaməna mapuwal gudzi à gəl, kà mas à waŋ à huma aŋak.)) Lagwa kà, banja kanaval gay ala kà, kasəl tatak uwana mapuwalla gudzi à gəl kà dziriga.” ⁹ Azla Yahudiya gesina tagədəŋ à afik kà uwana Tertulus apəh kà ndzer.

Pol awulla dziriga aŋha à uda la huma Felikəs

¹⁰ Kiya uwaga takəm, gumna agòd à Pol kà maňadma, ŋgaha Pol agòd: “Gəsəl kà kak masla seriya aŋa tsəhay uwanay dagay mavay dəŋ. Gay gà la uwaga gəslalà vok aŋa matsizl à huma aŋak kà mapəh uwana azlayla gi. ¹¹ Kà uwana aduw mahənay kulo gəl aŋha səla à mad à Urusalima gulo, kà masləkaway Zəzagəla gulo,

aw, baməraka kak la gəl aŋak kaslala vok aŋa masəl godega aŋa uwaga. ¹² Tetuw tabəz gi gəl məgazlay la dza la məŋ gəy Zəzagəla la aku, baməraka la uwabeyuwi aw, baməraka la maftsa à gəl à maham à ahəŋ dza à afik la gəy madəv kuda la aku aw, baməraka la azlaslaka anik anik la huf gudəŋ la abà bay aw. ¹³ Ngaha dza la ahəŋ la tataka aŋatà la abà, agəd̄ gay mapuw gudzi aŋatà à gəl uwanay à afik aw. ¹⁴ Ama aganay uwana gəsək ala à uda: Gi la ahəŋ la masləkaway Zəzagəla aŋa azlababa gami, la manəf tetəvi mawga ‘Uwana fida’, kagodaw. Ama tekedik gədinj gəl à uwana à vok la wakità seriya la abà gesina, la aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁵ Kà uwaga, gi gəgədəŋ à afik kà Zəzagəla adàwulla azladza dziriga à uda ala la azlamawisiga la mamətsay, bokuba uwana tagədà à uwaga à afik. ¹⁶ Gay gə la uwaga gədawad vok à uda kà madz à ahəŋ la ləv tekula la huma Zəzagəla ŋgaha la huma azladza bay.”

¹⁷ “La lig aŋa mauguzahay gulo mavay dəŋ la uda, aŋa mawul à Urusalima kà, gəwūlla sili mazlakay à azlatsəhay gulo à waŋ, ŋgaha kà mav tatak à Zəzagəla bay. ¹⁸ Mok uwana gədadəh uwaga kà, tabəz gi gəl la məŋ gəy Zəzagəla la aku, tabəz gi vok, kà mok uwana gədadəv masəd̄ vok gulo à uda. Maham à ahəŋ dza la ahəŋ la slaka gulo baməraka magazlay aw. ¹⁹ Ama azla Yahudiya aŋa kutso Asəya pəra la abatà, naka atà la uwana tatsà à waŋ à huma aŋak kà mapuw gi gudzi à gəl, agay tanəŋ

mawisiga gulo. ²⁰ Banjaw akul azladza uwana y bay, pèhàw mawisiga gulo, uwana gədshahàj à uwana tadàla gi à huma azlamasiga zlà. ²¹ Gay tekula pèra gəpèh la kuda zlèkkà, à mok uwana gi la huma aŋatà. Kà uwana gədiŋal gəl à vok kà mawul à uda la ahəŋ, à uwana gəsà à wanj à huma aŋak lakana.”

²² Bokuba uwana Felikès asèl gay lakəl aŋa azlaməna manəf Kristu kà, azà gay uwaga à huma à gay agòd: “Banja Lisəyas, məŋga aŋa azlaslodzi adàsa à wanj kà, gədàpəh gay aŋak: Dàw aŋkul!”, agòd à atà gesina. ²³ Kiya uwaga: “Nəŋjàwla Pol lela!”, agòd à məŋga aŋa azlaslodzi. “Ama vəwal mas afad, vəw tetəvi à azlaslawda aŋha tanàŋjal à gay!”, agòd à atà aya.

Pol la huma Felikès atà la Dərusəla

²⁴ La lig azlamahanay anik la ahəŋ, Felikès asà à wanj la mis aŋha Dərusəla, uwana tsəhay Yahudiya. Azàla Pol kà matsəbal sləm lakəl aŋa madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁵ Uwana Pol adzəkà mapəhay lakəl aŋa madz à ahəŋ dziriga, lakəl aŋa makəl gəl, ŋgaha lakəl aŋa seriya uwana adàsa à wanj kà, ləv avàl à Felikès à gay, agòd: “Kayyà, lagwa kà, dà aŋak, vuſ uwana gədàbəz kaslà kà gədàzalla ka aya!” ²⁶ Adzùgw kà Pol avàl sili. Gay gà la uwaga azàləhal, kà mabadahma atà səla.

²⁷ La lig mavay səla la ahəŋ, Portsəyus Festus abèd à slaka aŋa Felikès à abà. Ama Felikès asàl marab ləv à azla Yahudiya adùw gəl à Pol aw.

25

Asa à Pol kà gumna Rom la uwana adahàlla seriya

¹ Uwana mahənay makər adada à lig, Festus abəzà kutso uwatà à abà, atsizzla ala la Zəsare, ahàd à Urusalima. ² La abatà la uwana azlamadzahaga anja azla Yahudiya la azlamasiga anik uwana sləm anjatà la ahəŋ, tavà mapuw gudzi anjatà, uwana tapuwà à Pol à gəl à Festus, ³ kà mav à atà tetəvi kà madla Pol à Urusalima, kà uwana la madzugway anjatà la abà kà, tatsən vok gay lakəl anjha kà makəd à tetəvi à ama. ⁴ Ama Festus awùlla à atà ala: “Pol kà, aga la danjay la Zəsare, gi bay kà nekwa gəwul à abatà. ⁵ Tsa kətə kà, azlamadzahaga ankul tanəfa gi à abatà kà mapuwalla gudzi à gəl à banja adahàkulla mawisiga à vok zlà.”

⁶ Festus adahà mahənay mtəgis, bi kulo, la tataka anjatà la abà pəra, ŋgaha awùl à Zəsare. La bebəŋ gà, adà à gay seriya à agu, tadàla Pol à huma anjha. ⁷ Uwana Pol adaduw à awtày kà, azla Yahudiya uwana tasà à waŋ la Urusalima takəsal gay à adi, tapuwalla gudzi zlazladəga à gəl deyday, ama agəd à atà à gay aw, kà uwana fida. ⁸ Ama Pol apəh dziriga anjha, agòd: “Gədəhaŋ mawisiga lakəl anja mapəhay anja azla Yahudiya aw, baməraka lakəl anja məŋ gāy Zəzagəla babay aw, amiyaka à məŋ sufəl à vok aw.” ⁹ Festus uwana asàl marabəŋ azla Yahudiya agòd à Pol: “Asa à ka nəma anja mad à Urusalima, kà madah à ka seriya la huma gulo nəmay?” ¹⁰ Pol agòdal: “Gədətsizlay kà à

huma seriya aŋa gumna, say la abanay la uwana seriya gulo adàh vok. Gədəhà mawisiga à azla Yahudiya à vok aw, kak babay kà kasəl. ¹¹ Banja azlayla gi aw, gədəhà mawisiga, uwana azlayla gi mamətsay kà, gəkəs mamətsay. Ama banja gay la ahəŋ la mapuw gi gudzi à gəl aŋatà uwanay la abà aw kà, dza aslala vok aŋa mav à atà gi à ahàl aw. Kamkam dàla gi à huma məŋ sufəl la Rom, adàdah seriya.” ¹² Kiya uwaga à uwana, Festus atsèn vok gay la azlaməna sawaray aŋha agòd: “Tsa kanàv mad à huma seriya aŋa məŋ sufəl Rom kà, bà kaday zlà.”

Pol la huma Agəripa la Berenəs

¹³ La lig azlamahanay ŋuv, sufəl Agəripa asà à waŋ, atà la Berenəs, à Zəsare kà madəh ‘Ayyi’ à Festus. ¹⁴ Uwana tasàfànì kà, Festus apèh gay aŋa Pol à sufəl uwaga, agòd: “Dza anik la ahəŋ, Felikəs asàkal la danjay la abanay. ¹⁵ Mok uwana gəhàd à Urusalima kà, azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tapuwal gudzi à gəl, ŋgaha tanavà gi, kà gi aŋa madukwalla seriya à gəl. ¹⁶ Gəwùlla atà ala kà azla Rom kà atà la tetəvi kà madukw seriya à dza à gəl kiya uwanay kokuda seriya la yewdi yewdi la huma aŋa azlaməna mapuw gudzi à dza à gəl aw. ¹⁷ Məsà à abanay anina. Katskats la bebəŋ gà kà, gəhàd à gày seriya à agu, gəvà tetəvi kà masəlla dza uwaga à wanj. ¹⁸ Azlaməna məzam aŋha bay atà la abatà, ama tasələ mapuw gudzi à wanj, kà mawisiga bokuba uwana gədzugw aw. ¹⁹ Say tabayà vok gay kà lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa

dza anik uwana sləm aŋha Yesu, uwana Pol agòd kà aga la ahəŋ la sifa pəra. ²⁰ Kiya uwaga, gi babay kà, uwana gəbəz à mawisiga aŋha aw kà: ‘Kakəsay kà madà Urusalima kà madahla ka seriya la abatà ay?’, gəgòdfal. ²¹ Ama Pol adèv gi kuða kà madahla seriya la Rom, ŋgaha nèŋjåwla tsərəh à uwana gədàsləlay à slaka məŋ sufəl Rom, gi magod à atà.’ ²² Agəripa agòd à Festus: “Gi babay kà, asa à gi matsən gay aŋa dza uwaga bay.” Festus agòdfal: “Kadàtsəbal sləm lebəŋ zlà!”

²³ La bebəŋ gà, sufəl Agəripa la Berenəs tasà à waŋ la makoray. Azladza tahàb atà dəs, tahàd à slaka seriya la azlaməŋga aŋa azlaslodzi la azlaməŋga aŋa gudəŋ. “Sàwla Pol à waŋ!” Festus agòd, ŋgaha tadàla Pol à awtày. ²⁴ Festus agòd: “Kak, sufəl Agəripa, la azladza uwanay azla Yahudiya uwana la abanay la uwana la Urusalima gesina, tapùwla gudzi à gəl la slaka gulo, atà gesina tagòd kà, say maz sifa aŋha ala. ²⁵ Ama gi kà, gəbəzà tatak uwana asla makədla aw. Iyay, ama dza masla la gəl aŋha ayàh, madahalla seriya la huma məŋ sufəl aŋa Rom kà, gəvà tetəvi kà masləl à abatà. ²⁶ Ama gəsəl tatak uwana gətseter à məŋ sufəl lakəl aŋha aw. Gay gà la uwaga gəsəl à waŋ à huma aŋkul, kaykay kà à slaka aŋak à kak sufəl Agəripa, banja mədàtsən godega aŋa gay aŋha kà pəra, gədàtsetseray lakəl aŋha. ²⁷ Kà uwana asa à gi kà masləl masla danjay à huma seriya kokuda madzad̄ gay uwana ala lakəl aŋha aw.”

26

Mawisiga gulo la ahəŋ aw, Pol agod à Agəripa

¹ Kiya uwaga Agəripa agòd à Pol: “Tetəvi la ahəŋ kà mabadma anjak.” Kiya uwaga Pol abiyà ahàl ala kà mapəh dziriga anha uwana azlawila:

² “Haday, sufəl Agəripa, gi la marabay lakana kà, mapəh gay uwana azla Yahudiya tapùw gi ala gudzi à gəl gesina. ³ Kà uwana kasəl madz à ahəŋ aŋa azla Yahudiya, ŋgaha la azlamənfay anjatà gesina. Kamkam, tsèb gi sləm lela.”

⁴ “Azla Yahudiya tasəl madz à ahəŋ gulo dagay uwana gi bəziga. Tasəl babay madz à ahəŋ gulo la tataka azladza gulo la abà, ŋgaha la uwana la Urusalima bay. ⁵ Dagay uwarà gənəfə manəfay aŋa azla Farisəya, tetəvi aŋa manəfay zlazladsga, anjatà tasəl uwaga dagay uwarà, tazà sayda aŋa uwaga bay à banja asa à atà.

⁶ Lagonay kà, gi la huma seriya kà, mapəhay uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la azlababa gami madzidziga. ⁷ Tsəhay gami kulo gəl anha səla tafà gəl à uwana adapaka vok, gay gà la uwaga tasləkàw Zəzagəla vud mavakay gesina kà manəwəŋ, uwaga à uwana azla Yahudiya tapùw gi gudzi à gəl! ⁸ Akul, azla Yahudiya, kà mana kagədawwaŋ à afik kà Zəzagəla adawulla azlamazimnekid à uda aw ma?”

⁹ “Tekedik kà, gi la gəl gulo kà, gəyàh mawis sləm aŋa Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gədahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tavà à gi tetəvi kà madaw azladza uwana tanəf tetəvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tadahahà atà

seriya mamətsay à gəl. Gi bay, gəkəs uwaga bay. ¹¹ La azlagày madəv kuða laaku gesina kà, gədàhà à agu kà makas atà la matərəb atà tsərəh à uwana tapəsèw sləm aña Yesu Kristu. Gəfə à atà guvəl à adi, kà atà aña masak à tetəvi aña madiñal gəl à vok anjatà, gədfəh tsərəh à azlagudən uwana la uda gə kà matərəb atà la abatà bay.”

*Pol apəh gay aña mapəh gay la ləv ala aňha
(Sləray 9.1-19)*

¹² “Kiya uwana gədà à Damas la patanti la ahàl, uwana azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla tavà à gi. ¹³ Mok uwana gi la tetəvi la ama, la tataka afats kà, uðaka asà à ahən la zagəla aňərəzl gi à adi, anufə gi à abà la azladza uwana anina gesina. ¹⁴ Kuratata məsòkw à vədfah gesina, gətsənà kuda uwana atsən la gay ibəranəňkowen: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma? Uwaga kà azakà à kak ndzer, bokuba kokur uwana akweska mabəlakən aña dza aňha la azəva la gay.’ ¹⁵ Gənəv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Sufəl agòd à gi: ‘Gi Yesu uwana katərəbən. ¹⁶ Ama lagwa kà, sà à afik, tsızlla ala, kà uwana gəkəsənì ka, kà kak aña magay kohana gulo, uwana gəpəhakala vok. Kadàgay masla sayda gulo kà uwana kanən gi lakana, ńgaha kadàza à atà uwana gədəpəhakala aya. ¹⁷ Gədətəf ka la ahàl aña azla Isərayel ńgaha la ahàl aña azla tsəhay dza anik gesina babay, azlauwana gədəsləl ka à slaka anjatà, ¹⁸ kà kak aña mapəzlla atà yewdi, kà kak aña masəlla atà à uda la mələs la abà, ńgaha

kadala atà à uſaka à abà, katəf atà la ndzəda aŋa seteni la abà, kà atà aŋa mad à masal aŋa Zəzagəla à abà, kà atà aŋa maſəz mamatsila tsakana aŋatà. Kà slaka aŋatà aŋa magay la tataka aŋa azlauwana la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok à uwana Zəzagəla adatsatsamani atà', Yesu agòd."

Pol apəhay lakəl aŋa sləray aŋha

¹⁹ "Iyay, sufəl Agəripa, gəkəs kà tatak uwana Zəzagəla afətəgəla à adi ala la zagəla. ²⁰ Teranja dadəŋ kà, gəzəŋ kà azlaməna madz à ahəŋ la Damas, ŋgaha la Urusalima, azlauwana la kutso Yahudiya gesina, kà atà mapəh gay la ləv ala, la maſəſla vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha kà atà madfah azlaslərəy delga, la uwaga azladza aŋa masəlay kà tagola ləv aŋatà la dziriga. ²¹ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya takəs gi la məŋ gay Zəzagəla la aku, tawoyà makəd gi, ²² Ama tsərəh à lakana Zəzagəla anəŋla gi, gədatsizl à ahəŋ aŋa mapəhla ala dziriga la huma azladza gesina, la azlaməŋga la azladza anik gesina. Gəpəh tatak anik aw, say uwana Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh adəpaka vok pəra: ²³ Kristu adəsa ŋgərpa, adəgay matera aŋa mawul à uda la mamətsay, kà mapəhla uſaka aŋa maſəlay azla Yahudiya ala, la azlatsəhay anik anik gesina bay, tagòd."

"Dìŋal gəl à vok!", Pol agod à Agəripa

²⁴ Bokuba uwana Pol apəh dziriga aŋha kà, Festus agòdfal la kuda zləkkà: "Pol, kak utsi, mapatla, madzenjay aŋak uwaga kà apakàkala

kà kusoñu!” ²⁵ Pol agòsfal: “Gi la lig añaç, gi kusoñu aw! Uwanay kà gay dziriga, uwana azladza takəsay la uwana gəpəh gesina. ²⁶ Haday sufəl Agəripa, guba akəs gi, kà mapəh à ka aw, kà uwana kasəl gay gulo, tatak la ahəñ mahadəkanj à adi gà la uwanay la abà gesina aw, kà uwana uwanay kà apəhla vok ala kà la dazuwaya. ²⁷ Sufəl Agəripa, kadiñ gəl à uwana à vok, azlauwana azlaməna mapəh à atà gay à ahàl tapàhà ay? Gəsəl kà kadiñal gəl à vok!” ²⁸ Agəripa agòd à Pol: “Tsa bañja kiya uwaga kà, fà à gi, wàsf vok à uda kà mapak gi ala, kà masla madiñal gəl à vok zlà!” ²⁹ Pol agòd: “Adagay lagwa, ku bà la huma la gay, gədəv kuda à Zəzagəla, kà kak la azlaməna matsəb gi sləm uwana la abanay gesina, kà akul magay kiya gi, uwana gi masla manəfay, ama la kokudə mazakazak!”

³⁰ La lig aña uwaga la ahəñ, sufəl, gumna, la Berenəs gesina tasà à afik la azladza uwana la abatà kà uwana kaslə adaslay. ³¹ Uwana tadà à fəta à awtəy, tagòd kà: “Dza uwanay kà, adsahəñ mawisiga uwana asla makədla, baməraka maduw à danjay aw.” ³² La abatà Agəripa agòd à Festus: “Naka məsləlla vok aña maduw gəl à dza uwanay, agay ayàh madiya seriya à huma aña sufəl Rom aw.”

27

Tasləl Pol à Rom

¹ Mok uwana agèd à afik kà maday à Italiya la kəslah iyaw kà, tafà Pol la azlaməna danjay

anik, à ahàl aña mən̄ga aña azlaslodzi aña sufəl Rom, uwana sləm aňha Yuliyus, masla tekula aña azlaməna manəňla mən̄ sufəl. ² Məhàd à kəslah iyaw uwana à afik asà à waň la Adəramit kà, uwana atsizlla à ahən̄ la azlabəza gudən̄ uwana la abà la gay dərəv uwana la kutso Asəya la abà. Arəstarkus, zil Makeduniya alakà anu.

³ La bebən̄ gà, məbəz à Sədon. Vok aham à Yuliyus kà Pol, avàl tetəvi kà maday manan̄ azlaslawda aňha à gay, kà manəňjal à adi.

⁴ Dagay la abatà mətsizlla ala, məguwà la makəla aña gudən̄ Sipəre, uwana la iyaw la abà, la gay uwana afad la ahən̄ aw, kà uwana afad awùl anu à adi la azlaslaka anik anik la abà.

⁵ Məguwà à uda la dərəv uwana la abà la makəla aña Səlisəya la Pamfiliya, məbəz à gudən̄ Mira uwana la kutso Lisəya la abà. ⁶ La abatà mən̄ga aña azlaslodzi abəzà kəslah iyaw anik uwana atsizlla ala la Alekəsandəra, uwana adiyà à Italiya. Abèk anu à uwatà à afik.

⁷ Mədà à huma la ńuv ńuv la azlamahanay anik anik la abà: La kuda kuda məbəzà à Sənid, à kà uwana afad adəd à anu gay à ahən̄ kà maday à huma, məguwà la makəla aña Kəreta, uwana afad la ahən̄ aw, mətsədà à Salmone lakəl ala. ⁸ Məzləl gərdza la zlazlada, məbəz à slaka uwana tazalalla slaka matsizl à ahən̄ delga, uwana kərkər la kutso Lase aw.

⁹ Mədzà à ahən̄ mən̄ga la abatà kà uwana maday la kəslah iyaw kà zlazlada, tsərəh à uwana təla awkuza adà à lig. ¹⁰ Gay gà la uwaga Pol apəh à azladza anik à vok à abà la magod à atà: "Mauguzahay gami kà, adagay zlazlada

ηodegi, kà uwana məŋ kular la ahəŋ, azlatatak uwana la kəslah iyaw la abà, bà la gəl kəslah iyaw gà bay kà, tadàwis ala. Bà uwaga pəra aw, bà sifa gami babay kà, tadàtafay ηodegi aw.”
11 Ama məŋga aŋa azlaslodzi akès gay aŋa masla mabiy kəslah iyaw la məŋga aŋa kəslah iyaw, kà gay aŋa Pol. **12** Mətsizlla à ahəŋ la abanay la viya la abà kà delga aw. Gay gà la uwaga, gay məŋga aŋa azladza tayàh kà maday kà mabəz Fenikəs, la abatà la uwana slaka matsizl à ahəŋ aŋa azlakəslah iyaw la gay tər gərdza aŋa Kəreta uwana agola à huma à mas à afik afats, ηgaha la matəd à ahəŋ afats à gay, kà uwana slaka uwatà kà adzà à afad à ama.

Kular la dərəv lakəl

13 Bokuba uwana bəzi afad adzəkà vok kà madəd̄ay fewfafew kà, delga tagòd à kà uwarà afad adika atà, ηgaha mauguzahay gami kà adagay delga tagòd, ηgaha tapàlla tatak uwana tawàdsh ala à kəslah iyaw à ahəŋ, la maday la manəf gay gərdza aŋa Kəreta. **14** Ama asàf aw, katskats magol afad gədgəd̄ga uwana sləm aŋha maul à ahəŋ aŋa mas à afik afats, asà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik la tataka iyaw la abà. **15** Aduwà ndzəd̄a aŋa kəslah iyaw, dza aslala vok aŋa madla aw. Məsàk afad, adàla anu bokuba uwana asàl. **16** Məguwà la makəla gudəŋ uwana la iyaw la abà, sləm aŋha Kawda, uwana adzà à anu à ama ηuv. La abatà la kufa kufa məwad̄a bəzi kəslah iyaw à ahəŋ, kà mazila aw. **17** Tazəb kəslah iyaw bəziga uwaga, tafà à məŋga à afik. Ngaha tatsefàd̄a məŋga à ahəŋ

la azlazuwid, kà uwana guba akès atà kà mazləl wuyyan, uwana la gay gərdza anja Libiya. Gay gà la uwaga tazèb lukut uwana à ahən adàla kəslah iyaw, tamèl à iyaw à abà, tasàk à kəslah iyaw afad adàla. ¹⁸ La bebən gà, afad bà madədfay adədfay, kà tadzəkà matsikla kazlaña uwana la kəslah iyaw la afik. ¹⁹ La bebən gà aya kà, tawàts ala azlazuwid la azlalukut la azlaahàf uwana tadàla kəslah iyaw la ahàl anjatà. ²⁰ Mavakay dən kà mənənjà afats la azlatsetsiliŋ aw. Kà uwana afad adədfay la ndzəda, tsərəh à uwana məfà madzugway kà mətəfay aya aw.

²¹ Azladza uwana la kəslah iyaw la afik tazùw tatak may dagay uwatà aw, Pol atsìzlla ala, agòd à atà: "Azladeda, agayna kakèsàw gay gulo kà à uwana madz à ahən la Kəreta, gəgòd kà, naka ɳuləm, naka mətəfay la nassara uwanay la abà adazuw anu la mazila uwanay mədàzila. ²² Ama lagwa kà, d'əd'aw gay ləv, kà uwana dza la ahən adàzila la tataka gami la abà aw, say kəslah iyaw pəra. ²³ Kà uwana la vədəfa kà, Sufəl Zəzagəla gulo uwana gənəfay, aslèl malika aŋha à waŋ à slaka gulo. ²⁴ Agòd à gi: 'Pol, guba akəs ka aw! Ndzer, kadàtsilay à huma anja sufəl anja Rom. Aganay, vok adahama à Zəzagəla adàbəl sifa aŋak la azladza uwana la kəslah iyaw la afik gesina.' ²⁵ Gay gà la uwaga guba akəs akul aw, gəfa madzugway gulo à Zəzagəla à afik, kà adàcəhən bokuba uwana apəh à gi! ²⁶ Ama afad adàdala anu à gudən anik à afik la iyaw la abà."

²⁷ Adafàh mahənay kulo gəl aŋha ufad à uwana afad adzəkà madla anu à dərəv à abà. La

tataka vəd, masla mabəlak kəslah iyaw adzùgw kà: ‘Mədàbəz à kutso à abà’, gəl agòdfal. ²⁸ Tazèb zuwid uwana tadèbal adà à agay kà magur zəñzən añha dərəv. Zəñzən aña kà, kà kulaslay dzik səla. Tadà à huma zwek kà kulaslay kulo. ²⁹ Guba akès atà kà afad aña madla atà à gudən à afik, gay gà la uwaga tatsèk adà ufad à iyaw à abà, la lig kəslah iyaw, ñgaha takudà kà afad aña madla aw tsərəh à məl maulla. ³⁰ Azlaməna mabəlak kəslah iyaw kà, asà à atà mas à ahən la kəslah iyaw la afik kà madiñ atà. Tazèb bəzi kəslah iyaw à ahən à iyaw à gəl, ñgaha tadzùgw kà mamalay adà, mawadf ala kəslah iyaw à vok la huma gà bay. ³¹ Ama Pol agòd à azlaslodzi la azlamənja anjatà: “Bańa azlaməna mabəlak kəslah iyaw tadza à ahən la kəslah iyaw la afik aw kà, məbəlay aw.” ³² La abatà azlaslodzi tanàtsàhà zuwid uwana ala tadaþəla kəslah iyaw bəziga gà, tasàkal, adà añha kokuda gəl añha.

³³ Mok uwana məl adawula à wanj dadanj aw kà, Pol adèv atà kufa kà mazuw tatak may, agòdf à atà: “Dagay mahənay kulo gəl añha ufad kazuwaw tatak aw, kakùdàw. ³⁴ Delga kazuwaw tatak may ñuv, à bańa asa à akul maþəlay. Ama baməraka añidz gəl añkul azila aw!” ³⁵ Uwana adapəh uwaga, azèb tatak may, atsàkàŋ ala, kikay agòdf à Zəzagəla la huma azladza gesina, ñgaha tadzəkà mazuway. ³⁶ Kiya uwaga hañkəli anjatà gesina adza à ahən titi, tazùw. ³⁷ Matugway aña azladza uwana la kəslah iyaw la afik kà dadərmokw səla bəzi añha

dzik mədəf gəl aŋha mukwa. ³⁸ Mok uwana tadaheñ ala tatsèk nalkama à iyaw à abà kà matetuñ mahananay aŋja kəslah iyaw.

Kular asləha kəslah iyaw ala

³⁹ Mok uwana məl adawulla kà, azlaməna mabəlak kəslah iyaw tasəl slaka uwana atà la abà aw, ama tawùl à slaka wuyyan gà, kà uwana tanəñjà dzəluñ aŋja dərəv. Tayàh madla kəslah iyaw à abatà kà magəd à abà à banja abəzà vok, tagòd. ⁴⁰ Gay gà la uwaga tanàtsàhà zuwid adà uwana tawàdfähla à ahəñ, tasàkal la iyaw la abà. Ngaha tatsızllàñ ala lukut, uwana la huma kəslah iyaw, kà afad aŋja madla à wuyyan uwatà à afik. ⁴¹ Ama kəslah iyaw abəzà slaka uwana iyaw slemeslem gà, atsà gay tər à wuyyan à abà. Tetuwa abəlakà vok aw. Ngaha godega gà kà maganjsay aŋja iyaw akàlähàñ ala gesina.

⁴² Azlaslodzi tawoyà makad azlaməna danjy, kà tekula aŋjatà aŋja matəfay la magosagosa aw. ⁴³ Ama məñga aŋja slodzi aŋja Rom uwana asàl matəf Pol, adəd à atà gay à ahəñ kà magəd mapəhay aŋjatà à afik. Avà tetəvi à azlauwana tasəl magosagosa kà mavalah à iyaw à abà kà mats à vok à kutso à abà. ⁴⁴ Azlaanik aŋjatà takàs azlaahàf aŋja kəslah iyaw à ahàl kà mas à uda, azlaanik tadàh à uda la makas azlamakalahla aŋja ahàf uwaga, kiya uwaga gesina aŋjatà tasà à kutso à abà la wurwur.

28

Pol la kutso uwana la afik la iyaw la abà uwana sləm aŋha Malta

¹ Uwana mədabəz à kutso à abà la wurwur, mətsənàŋj kà sləm aŋja gudəŋ uwatà tazalalla Malta. ² Azladza la abatà takès anu la ahàl səla. Uwana iyaw adadzəka masuway, anasl adzəkà vok babay, tavàtsàh à anu akàl à ahəŋ. ³ Pol ayàh tsetsema kà maþək à akàl à gay, akàl akudèk bebi makəsafər gà à uda la tsetsema uwatà la abà, atsà Pol. ⁴ Mok uwana azladza uwana la abatà tanəŋjà bebi adagəd à Pol à ahàl tadzəbərra kà, tagòd: “Paraka, zil uwana yà kà masla makaf dza. Baməraka adatəfay la iyaw uwana yà abà bay kà, mazlazlay gami uwana mənəfay, sləm aŋha dziriga kà, adàsakal la sifa aw.” ⁵ Ama Pol akočsák bebi à akàl à abà, atsənà mazəŋ aŋha amiyaka ŋuv ŋuv aw. ⁶ Madzugway anjatà kà ahàl akəsàlal à gəl banjaw amətsay, tagòd. Ama uwana adasafay, tanəŋjà uwana afahàlla tatak aw, tagòd: “Iyay, masla kà zəzagəla.”

⁷ Guf aŋja Pubəliyus, sufəl aŋja azladza gudəŋ uwatà la ahəŋ nekwa la slaka uwatà. Akès anu la ahàl səla aŋja diŋa, mədzà à ahəŋ la mtəga aŋha mahənay makər. ⁸ Baba aŋja Pubəliyus la slaka mahən à ahəŋ, akàl la vok atàh huđzay aŋiz. Pol ahàd à slaka aŋha, adəv kuđa, afəkal ahàl à gəl, awuràŋ ala. ⁹ La lig la ahəŋ, azladza uwana la kutso uwatà la abà atà la d'uvats, tasàhà à wanj à slaka Pol, awarà atà ala. ¹⁰ Tavàhà à anu azlatatak deyday kà anjuvaw. La mok uwana məday à kəslah iyaw à afik kà madiy aŋami babay kà, tavàhà à anu azlatatak uwana mənəkuđa aŋha la mauguzahay gami la abà gesina.

Pol atsizlla ala la Malta kà mad à Rom

¹¹ La lig aña tèla makèr la ahəŋ mətsìzlla ala, mədà à kəslah iyaw uwana à afik aguwà à waŋ la Alekəsandəra tazàlalla: ‘Fəla vəgal’, uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà la abà la tèla zlazladaga. ¹² Məhèl vok la abatà, məbəz à gudəŋ uwana sləm anha Sərakusa, mədahàŋ mahənay makèr la abatà. ¹³ Mətsìzlla ala la abatà aya, məbèz à gudəŋ uwana sləm anha Redziyo. La bebəŋ gà, afad' aña gəl à agu adzəkà vok. La mahənay səla la abà à məbəzà à Pusol. ¹⁴ La gudəŋ uwatà la abà kà, məbəzà à deda à vok uwana: “Dahàw à waŋ kasukwa tekula la abanay”, agòd à anu. Mətsilla ala, məhàd la asik. La kiya uwaga à uwana məbəzà à Rom. ¹⁵ Mok uwana azladeda la Rom tatsənà gay lakəl gami, tasà à waŋ à kasukwa aña Apiyus à slaka matsekw à ahəŋ, uwana barki makèr la abatà bay kà magagamay anina. Uwana Pol adanəŋ atà, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, adzərədà vok ala, aràb məŋga.

Pol la Rom

¹⁶ Mok uwana mədabəz à Rom kà, tavà tetəvi à Pol kà madz à ahəŋ kokufa gəl anha la slodzi tekula uwana anəŋla. ¹⁷ Uwana mahənay makèr adada à lig kà, Pol azàläh azlaməŋga aña azla Yahudiya uwana la Rom. Tahamà gay à vok, agòd à atà: “Haday, azladeda, gədshā mawisiga à azladeda gami à vok baməraka lakəl aña azlababa gami madzidziga gami aw, ama takès gi la Urusalima, tafà gi à azla Rom à ahàl. ¹⁸ Azla Rom tanavà gi tatak uwana gədshàŋ. La

abatà asà à atà maduw gi gəl kà uwana tanəñà mawisiga uwana gədfahàñ kà makədfla gi aw. ¹⁹ Ama uwana azla Yahudiya takès kà, tadùw gi gəl aw, gay gà la uwaga leri gulo, gəgòd kà, say tadshì gi seriya kà la huma aña sufəl Rom, awkà gəpuwà gudzi azlatsəhay gulo à gəl magay aw. ²⁰ Gay gà la uwaga gəyàh akul aña manəñ akul la mapəh à akul gay uwanay babay, tawàdà gi, kà gay aña dza uwana azla Isərayel tafà manəwəñ aňatà à afik, à uwana tawàdà à gi la mazakazak uwanay zlà.” ²¹ Tagòcfal: “Məbəzal wakità tatsetsèr à wañ la Yahudiya babay aw, dza la ahəñ asà à wañ la abatà aña mapəh à anu tatak uwana apakà vok babay lakəl aňak aw. ²² Ama lagwa asà à anu matsən madzugway aňak lagwa zlà, kà uwana məsəl kà baməraka la mali kà, tapəsèw azladza uwana tanèf uwanay kak la abà lagwa.”

²³ La abatà tafà afats à ahəñ, kà maham gay à vok aya la azla Pol. Uwana mavakay uwaga adaslay, azlauwana tahamà gay à vok la slaka Pol aduwà uwana uwarà. Lis, Pol avàk à mapəhatàla à gəl matapatàla gay makoray Zəzagəla. Awàd vok à uda kà magəd à atà à gay aña Yesu à afik adzàd à atà gay aña Yesu ala la wakità aña Musa la abà, la uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahàl tapàhla à abà. ²⁴ Azlaanik aňatà takès uwana Pol apəh, ama azlaanik takès aw. ²⁵ Uwana tavàh vok ala kokudsə matsən vok gay la tataka aňatà la abà, Pol apəh à atà kà gay tekula pəra: “Tatak uwana Masasədək Zəzagəla apəh à azlababa aňkul la ahàl aña

masla mapəhal gay à ahàl Yesayya kà, agèd à afik hadsay! ²⁶ Zəzagəla agòd:

'Hàd, gòd à azladza gulo:

Katsənawwaŋ lela, ama bokuba
katsənawwaŋ aw.

Kanəŋjawwaŋ, ma bokuba kanəŋjawwaŋ aw.

²⁷ Azladza uwanay tadzadzàŋjàh gél aŋatà ala.

Tanakàh à slém aŋatà à ama.

Tatsakàh à yewdi aŋatà à ama.

Tsa baŋa kità kà, atà aŋa manəŋla la yewdi,
atà aŋa matsən la slém aw.

Ngaha kà lèv aŋatà aŋa masəl tatak aw.

Ngaha kà atà aŋa mawul à slaka gulo kà gi
gədàwur atà ala aya aw.[†]

Zəzagəla agòd."

²⁸ Pol agòd aya: "Hadsey, sèlàw kà Zəzagəla
aslèl gay aŋha à slaka azlatsəhay anik bay
lakana, kà atà aŋa matsənəŋ!" ((²⁹ La lig
aŋa uwaga la ahəŋ azla Yahudiya tadà aŋatà la
mabay vok gay la tataka aŋatà la abà.))

³⁰ Mavay səla Pol adzà à ahəŋ la gày hayyà la
aku. Akàsàh dza uwana tadàh à awtày à slaka
aŋha la ahàl səla. ³¹ Azahà gay aŋa Zəzagəla,
apàhla gay aŋa Sufəl Yesu Kristu à azladza, apèh
la mawad vok à uda, dza la ahəŋ adədfal gay à
ahəŋ aw.

**Wakità Zèzagəla Wakità Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakità Zèzagəla Wakità Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974